הצופה

היום | פרשת תצא

הפרק:	דניאל יא-יב
המשנה:	אהלות יז, ג-ד
הדף — בבלי:	קדושין סט
ירושלמי:	חגיגה כ
ההלכה:	או"ח יא-יב
רמב"ם:	שגגות רח
הזריחה:	5.17
השקיעה:	5.54
סוף זמן ק"ש:	7.40

מנהיגי הקהילות היהודיות באירופה ידונו השבוע בהגנת בתי הכנסת

יבקשו מהממשלות סידורי אבטחה בתקופת החגים

ניו-יורק (רויטר-עתי"ם) — מנהיגי הקהילות היהודיות במערב-אירופה יתכנסו בפאריס ביום חמישי כדי לדון בהגברת אמצעי הביטחון בבתי-כנסת ובמוסדות יהודיים אחרים לאחר טבח המיים בבית הכנסת באיסטנבול.

הפגישה תתקיים בראשותו של אדגר ברונפמן, נשיא הקונגרס היהודי העולמי, המייצג את קהילות העם היהודי ב־70 ארצות.

דובר הקונגרס אמר, כי מנהיגי הקהילות היהודיות יבקשו מן הממשלות שלהם אבטחה לבתי-כנסת ומקומות תפילה אחרים בתקופת „הימים הנוראים" וחג הסוכות שלאחריהם.

„זהו הזמן למתקפה אירופית מתואמת נגד הטירור", אמר מנהל הקונגרס היהודי העולמי.

רומניה הגבירה פעילותה הדיפלומטית במזרח-התיכון

בוקרשט (רויטר-עתי"ם) — מנהיג רומניה ניקולאי צ'אושסקו הגביר את פעילותו הדיפלומטית במזה"ת, כך מסרו מקורות דיפלומטים מערביים.

הם אמרו כי רומניה, המדינה היחידה בגוש המזרחי המקיימת קשרים דיפלומטיים עם ישראל שיגרה בימים האחרונים שלושה שליחים בכירים למזה"ת.

ב"ה, יום רביעי, ו' אלול תשמ"ו (10.9.1986) • שנה נ' • גליון 14186 • המחיר: 0.55 ש"ח, כולל מע"מ ✱ עתון התנועה העולמית של המזרחי והפועל-המזרחי ✱ מייסד ועורך ראשון: הרב מאיר בר-אילן ז"ל

פרס הורה למשלחת ישראל לחזור ארצה וחזר בו אח"כ

נימנע פיצוץ שיחות ישראל–מצרים בקהיר

המו"מ על טאבה ימשך היום

קהיר (רויטר-עתי"ם) — ראש המשלחת הישראלית דיווח אמש על התקדמות, אחרי שיחה מרתונית של חמש שעות בין נציגי ישראל ומצרים על מסמך מאבק, המעכב את ועידת הפסגה בין מובארק ופרס.

הושגה התקדמות רבה, אמר דוד קמחי, מנכ"ל משרד החוץ, לעיתונאים לאחר שיחות עם שר החוץ המצרי עצמת מאגיד. אולם, הוסיף „עדיין לא גמרנו".

עצמת מאגיד אמר, כי עדיין יש שני נושאים המעכבים הסכם בעניין טאבה. כאשר נשאל אם אפשר להתגבר על בעיות אלה בישיבה אחת, אמר: „כן. אפשר ליישב זאת בישיבה אחת. אם זה יוסדר היום, תוכל ועידת הפסגה להתקיים". עצמת מאגיד הוסיף, כי המשלחות יתייעצו עם שתי הממשלות לגבי הרעיונות החדשים שהועלו בישיבת אמש בטרם יחודשו היום השיחות.

חילוקי הדעות בין שתי המדינות הם לגבי הבוררים הבינלאומיים ולגבי סימון הגבול בטאבה. מקורות ישראליים אמרו, כי המשלחת הישראלית שוהה משך שעתיים עם עוזר שר החוץ האמריקני ריצ'ארד מרפי בשגרירות האמריקנית בקהיר.

פרס הורה למשלחה להישאר

ראש הממשלה ש. פרס אמר אמש בחצות, כי הורה לצוות הישראלי להישאר בקהיר, לאחר שבצהריים נתן לו הוראה לשוב ארצה, כיוון שהיתה פניה מצרית לישראל.

„המצרים אמרו, כי בכוונתם לעבוד במשך הלילה ובמשך היום, כדי לנסות להגיע לפתרון", אמר פרס בראיון בתכנית החדשות של הטלוויזיה. „כשהמצרים ביקשו זאת לא ראיתי שום סיבה לסרב. בכלות הכל אנו לא משחקים משחקי יוקרה, אלא מנסים לקדם את ענין השלום — נושא מסובך, שיש בו הרבה מכשולים, הרבה עליות ומורדות, אני מקווה, שאולי בלילה וביום נתקדם", אמר.

תגובת ח"כ הרב דרוקמן:

יש גבול להתרפסות למצרים בעניין הפסגה

ח"כ הרב דרוקמן ברך על ביטול הפיסגה בקהיר, באומרו: „אם מובארק אינו רוצה להפגש עם ראש-הממשלה של ישראל, אל לנו להוסיף ולהתבזות. יש גבול להתרפסות שלנו למצרים בעניין הפיסגה וחדי לה למדינת ישראל בויתורים המפליגים שכבר עשתה.

פגישה של מובארק עם ראש ישראל אינה ראויה לשום ויתור נוסף.

נציגי קהילות יהודיות יבואו להלווית טבוחי „נוה שלום"

את ישראל ייצג הראשל"צ הגר"מ אליהו

שלטונות טורקיה מסרו אתמול כי חוקרי הטבח בבית-הכנסת באיסטנבול, כמעט משוכנעים כי רק 2 מחבלים ערבים ביצעו את מעשי הפשע והרגו 21 מתפללים יהודים בשבת והתאבדו תוך כדי כך.

לפי ידיעות שונות בעתונות היו יותר טרוריסטים מעורבים בפשע זה.

פקידי ממשל מסרו כי קציני משטרה חברי מועצת העדה נפגשו עם נציגי הקהילה היהודית כדי לארגן את אבטחת מסע ההלוויה של 19 קרבנות הרצח שהתקיימו היום. בין המשתתפים בהלוויה ביום רביעי הרב הראשי לישראל, מרדכי אליהו. עם זאת נמסר כי טורקיה סירבה להרשות השתתפותו בהלוייה של שר הדתות ד"ר יוסף בורג.

בשם ממשלת טורקיה ישתתף בהלוויה השר לענייני מדינה קאזין אוקסאי.

מסע ההלוויה ישתרך לאורך 8 ק"מ מבית-הכנסת ברובע קאראקוי במרכז איסטנבול לבית הקברות היהודי בחוף הבוספורוס. מנהיגים יהודים מאירופה וארה"ב ישתתפו בהלוויה. הרב הראשי של צרפת, שמואל סירא, עמד להגיע אתמול לאיסטנבול.

ההזדהות התקיפות כמו גם דברי שרים אחרים בממשלת טורקיה, בגנות הפשע הנתעב הזה מבטאות את הדאגה העמוקה של ארצך — וארצי שותפה לה, נוכח האיום הנורא הזה על שלום האנושות" — כך כתב נשיא המדינה חיים הרצוג לנשיא טורקיה אברן באיגרת תנחומים ששלח לו בעקבות הפיגוע בבית הכנסת באיסטנבול.

נשיא המדינה העלה על נס את מנהיגותו של נשיא ארה"ב רונלד רייגן במערכה נגד הטרור הבינלאומי.

האחיות הסירו האיום לנטישת בתי החולים

המו"מ עמן ימשך היום

מאת חיים פיקרס, סופר הצופה

אחיות בתי החולים, שהשלימו אתמול הכנותיהן לנטישת בתי החולים נוכח הפסקת המגעים עמהן, החליטו מטעמי הסדר להסיר את האיום.

זאת לאחר שהובטח להן שהיום יערך המו"מ „הענייני הגורלי".

האיום של האחיות הועבר לידיעת שר האוצר משה ניסים ומזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר. במהלך פגישה במושבת שקיימו הבנ"ם בירושלים קיסר לחץ על שר האוצר לרכך עמדתו נוכח האיום המוחשי של האחיות.

ההחלטה לנטוש את בתי החולים לאלתר נתקבלה בישיבה הבוקר בצורם של האחיות אך המזכירות המורחבת, דרשה להמתין עד לאחר סיום הפגישה בין שר האוצר ומזכ"ל ההסתדרות, לאחר שנסתמן הסדר לגבי תביעת האחיות לקיצור שעות עבודה ותוספת תקנים משמרות משיש לא"בע הוסר כאמור איום הנטישה. היום יחודש המו"מ בין הצדדים בתקווה לסיים ההסדר.

שוקלים השבתה בבית החולים סורוקה בבאר שבע

משה משותף של מועצת עובדי המרכז הרפואי „סורוקה" בבאר שבע ומועצת הפועלים, ישבית את העבודה בעיר בימים הקרובים, אם לא יתקבל פתרון דחוף למצוקת כוח האדם בבית החולים „סורוקה". על כך החליטה מליאת מועצת הפועלים המרכזית, בישיבה חלום שנערכה ביום ב' בבית החולים.

מזכיר המפד"ל, הרב יצחק לוי, תוקף את מפלגת העבודה

„לא יכתיבו לנו מי ראוי ומי לא ראוי לכהונת שר בממשלה"

מאת שאול שיף — סופרנו לענייני מפלגות

מזכ"ל התנועה הדתית לאומית, הרב יצחק לוי, דחה אתמול בתקיפות טענות מצד גורמים במפלגה העבודה להכתיב לתנועה מועמדים רצויים או שאינם רצויים לה לכהן כשרים בממשלה.

בדבריו התייחס הרב לוי לפרסומים בעתונות שלפיהם גורמים במפלגת העבודה מתנגדים למינויו של ח"כ זבולון המר לכהונת שר דתות בטענה כי הוא יטה את הכף בממשלה לטובת הימין.

בשיחה ל„הצופה" אמר הרב לוי, כי „לא היה מקובל עד כה שמפלגות יתערבו בקביעת מועמדים של מפלגות אחרות. דבר זה אסור גם לגבי מפלגה שהעומד בראשה מכהן כראש ממשלה".

מזכ"ל התנועה הוסיף: אם מפלגת העבודה חפצה בשותפות עמנו בעתיד, הרי שעליה לנהוג על-פי כללי ההגינות הפוליטית". הרב לוי הזכיר, כי למרות היריבות בין מפלגת העבודה לבין השר אריאל שרון לא הטילה מפלגת העבודה וטו על מועמדותו לכהונת שר.

בימים הקרובים ייפגש מזכ"ל התנועה עם מזכ"ל מפלגת העבודה ח"כ עוזי ברעם, כדי לשוחח עמו על מספר נושאים. בפגישה זו יעלה את ההתערבות הבלתי רצויה של גורמים בעבודה בענייניה של המפד"ל.

שר המשפטים הצרפתי:

ישראל הראתה לעולם איך לטפל בטרור

אלפים הפגינו בפריס נגד הטבח באיסטנבול

פאריז (עטפ"א) — אלפי אנשים צעדו בחוצות פאריז כדי להפגין נגד הטבח בבית הכנסת באיסטנבול ולקרוא לעולם החופשי להתלכד מול הטרור הערבי.

המפגינים יצאו מהאנדרטה לחללי השואה, שם הניחו זרי פרחים ונאמרה תפילת „קדיש".

בין הצועדים היו אישים פוליטיים צרפתים ידועי שם, כולל מנהיגים סוציאליסטים וחברי הממשלה הגוליסטית.

לאורך רחובותיה של פאריז עד לכיכר הבאסטיליה, קראו הצועדים במקהלה „סוריה ולוב מסייעות לטרור", ודרשו מן הקהילה העולמית לסרב ולהכנע לתביעות של טרוריסטים.

שר המשפטים הצרפתי אלבן שאלאנדון שיבח קודם לכן גם את המדיניות הישראלית נגד הטרור — „לפחות 5 מהלומות על כל התקפת טרור" — ואמר כי רצוי היה שצרפת ומדינות מערביות אחרות יפעלו על פי דוגמה זו.

שאלאנדון אמר בראיון ברדיו „ישראל הראתה לעולם איך לטפל בטרור, שיטותיה הוכחו בהצלחה".

חיל הים גילה בלב ים ספינת מחבלים ובה נשק רב ותחמושת

מאת סופרנו הצבאי

חיל הים עצר לפני כמה ימים בלב ים ספינה ובה כמות גדולה של אמצעי לחימה וחבלה שהיו מיועדים ל„פתח" בלבנון.

על הספינה שנעצרה היתה סירת גומי עצורה ואשר כי מדובר בספינה המשמשת למטרות פיגוע. הספינה נעצרה והאמור התגלה בה נשק. הנוסף שהיה אחראי על אמצעי הלחימה נעצר ואילו הספינה והצוות שוחררה והמשיכה לדרכה.

לפי הידיעות שבידי ישראל הקימו המחבלים מספר נקודות ימיות לשם החדרת חוליות חבלה ואמצעי לחימה לישראל, דרך הים לשם ביצוע פיגועים. המחבלים ניסו מספר פעמים. רב לבצע פיגועים דרך הים וכל הניסיונות סוכלו ע"י חיל הים בשנים האחרונות.

שר החוץ הספרדי בא לביקור בארץ

ישראל וספרד ישתפו פעולה בנושאי התרבות, כלכלה ותיירות

מאת סופרנו המדיני בירושלים

בפגישה שנערכה אתמול בין שר החוץ הספרדי, פרנסיסקו פרננדז אורדונז, לבין שר החוץ, יצחק שמיר, הוחלט להקים ועדה משותפת של פקידים שתדון בשיתוף פעולה בין שתי המדינות בשטח התרבות, כלכלה ותיירות.

בשיחה בין שני שרי החוץ נדון הנושא הכלכלי, ההסכם בין ישראל השוק האירופי ובעיית הייצוא החקלאי לאירופה, ועמדת ספרד המתנגדת לאישור ההסכם בין ישראל לבין השוק כל עוד שלא נמצא פתרון לבעיית הייצוא של האיים הקנריים.

השר האורח אמר כי בשבוע הבא עומדת להיערך פגישה עם נציגי צרפת בנושא זה.

לדעתו, ספרד מפסידה בייצוא התוצרת שלה לשוק המשותף.

שני השרים סיכמו שהתפתחות היחסים בין שתי המדינות היא חיובית, ודבר על הקמת מרכז תרבות ספרד בישראל ועל עידוד התיירות בין שתי המדינות.

השר האורח מסר רשמים מביקורו בסוריה ובמצרים. שמיר סקר את בעיית הטרור, את המו"מ על טאבה ואת בעיית לבנון.

ספרד מכירה באש"ף והעניקה מעמד דיפלומטי למשלחת אש"ף בספרד. בעניין זה יש חילוקי דעות. השר הספרדי שאל את מר שמיר אם יש אלטרנטיבה לאש"ף. שמיר אמר, כי הוא אינו פרטנר לשלום.

שצ'רנסקי נפגש עם הנשיא מיטראן

הבטיח לפעול למען עליית יהודי בריה"מ

פאריז (רויטר-עתי"ם ועטפ"א) — [illegible] אמר אתמול, כי קיבל הבטחה מנשיא צרפת פרנסואה מיטראן שצרפת תעשה כל אשר ביכולתה כדי ללחוץ על מוסקבה, למען תתיר את הגירתם של יהודים סובייטים.

„הנשיא מיטראן הדגיש כי המאבק יימשך וכי לא יגלו חולשה כלשהי", אמר בתום פגישה בת 45 דקות עם המנהיג הצרפתי.

„הוא הדגיש כי ינוצלו כל הדרכים כדי להעביר מסר זה לבריה"מ, וכי המאבק למען זכויות האדם ושחרור אחינו היהודים יימשך עד אשר מוסקבה תבטל [illegible]" אמר לעתונאים.

שראנסקי, שבא לפאריז לועידה בינלאומית על יהדות בריה"מ, שפתחת מחר ותימשך שלושה ימים אמר כי כ־400,000 יהודים רוצים לעזוב את בריה"מ אך השלטונות אינם מאפשרים להם זאת.

ההגירה היהודית מבריה"מ ירדה תלולות לאחר שהגיעה ב־1979 לשיא של יותר מ־50,000 נפש, לפי מוסקבה, רק 4000 מבין יותר משני מיליון יהודים בבריה"מ, רוצים להגר.

ביום שישי ייפגש שראנסקי עם ראש הממשלה ז'אק שיראק ויקיים מסיבת עתונאים.

שני קרבנות הטבח באיסטנבול הובאו לקבורה בירושלים

קריאה לנקמה ומלחמת חרמה במחבלים הושמעה על ידי המספידים

השר ד"ר בורג: הממשלה תעשה הכל לגדוע זרוע הרשע והפשע

שניים מנרצחי הטבח בבית הכנסת באיסטנבול, רפאל נבסיה (65) ומירה בנודה (82) הובאו אתמול למנוחת עולמים בירושלים. הלוויותיהם של השניים התקיימו כל אחת בנפרד.

בשעה 2 אחה"צ יצא מסע הלוויה של מירה בנודה בבית ההלוויות העירונית להר הזיתים. המסע עבר דרך ישיבת „דור ישרים" בשכונת מקור ברוך, אחת מן הישיבות הרבות שלהן תרם המנוח מכספו. בפתח הישיבה הושמעו ההספדים. שר הדתות ד"ר יוסף בורג אמר: „זאת טרגדיה שבבית כנסת ששמו „נוה שלום" נרצחו יהודים, זה לא נוה ולא שלום". הוא הבטיח, כי הממשלה תעשה הכל כדי לגדוע את זרוע הרשע והפשע. אם תבוא הנקמה והנחמה יהיה טוב גם לנשמה — אמר השר בורג.

כמו כן ספדו שני בניו של המנוח, שהגיעו יחד עם שבט בנוהיו משוויץ, שם הם מתגוררים ומנהלים את עסקיהם.

בשעה 4 אחה"צ החל מסע הלוויה של רפאל נבסיה בבית הלוויות העירוני בסנהדריה, להר המנוחות. ראשון המספידים היה הרב הראשי לישראל „הראשון לציון" הגר"א אליהו, שאמר כי אלה שעשו את המעשה לא לב אדם יש להם אלא הם גרועים מחיות טרף. הוא הדגיש, כי כשרואים מעשה כזה צריכים לדעת איזה עוון עשינו שקרה לנו דבר כזה, במה חטאנו. הוא הדגיש כי אמנם הרצח הנתעב בא לעורר אותנו, אך הוא לא ינקה את הרוצחים.

להפיק מלוא הלקח

שר העבודה והרווחה, משה קצב,

(סוף בעמוד 2)

חריגה ראשונה בהסכם אופ"ק

סעודיה מכרה יותר נפט מהמיכסה שהוקצבה לה

באחריין (רויטר-עתי"ם) — תפוקת הנפט הסעודית הגבוהה ב־5.1 מיליון חביות ליום בתחילת ספטמבר, מעל ומעבר למיכסה שנקבעה לה על ידי קרטל אופ"ק — מסרו מקורות בתעשיית הנפט כאן ביום שלישי.

לפי המכסה צריכה סעודיה לשאוב לא יותר מ־4.3 מיליון חביות ליום.

אחד ממקורות הנפט אמר כי „יהיה זה מפתיע מאד אם דוקא סעודיה תהיה הראשונה שתשבור את הסכם אופ"ק. אם הדבר יימשך שבועיים רצופים יש מקום לדאגה ואם זה יימשך שלושה שבועות ברציפות זה ידאיג מאד".

תחזית מזג האוויר

מעונן חלקית עד בהיר. גובה הגלים 50—100 ס"מ.

טמפרטורות המינימום והמקסימום החזויות להיום:

ירושלים 17—28, רמת הגולן 19—28, נהריה 21—29, צפת 16—26, חיפה 21—29, טבריה 22—35, נצרת 20—28, עפולה 20—31, שומרון 19—28, תל-אביב 21—29, לוד 20—30, יריחו 23—36, עזה 22—28, באר שבע 20—32, אילת 26—37.

אויה לנו כי עלה המות בחלוננו ונתיתמנו

תושבי תל אביב רבתי, הנהלת ומתפללי בית הכנסת הגדול ומוסדות התרבות והחסד שלידו אבלים עם הסתלקותו של האיש המופלא והדמות האצילית שהתהלכה ופעלה בקרבנו, למעלה מחמישים שנה

הרה"ג **יצחק ידידיה פרנקל** זצ"ל

מרן הרב, היה אביהם של כל העדות והפלגים בעם, אוהב שלום ורודף שלום.

בשבתו כראב"ד בעירנו, קיים את הנאמר „והוו מתונים בדין". התאמץ להשכין שלום בין אדם לחברו ובין איש לאשתו. היה לדוברם של שרידי השואה, אשר מדי דברו במוראות האיומים, בערו בו הדברים כאש בעצמותיו.

השאיר אחריו שבט שלם

„שכולן מתאימות ושכולה אין בהן". מכהנים בתפקידי רבנות וממשיכים דרכו.

יאסוף הקב"ה את נשמתו הזכה והטהורה וישכינה בגן עדן, בין צדיקי עולם,

ליד הרבנים הראשונים והדגולים שכיהנו בעירנו וישבו על הכסא הרם, כרועים וכפרנסים.

הנהלת בית הכנסת הגדול בתל אביב ומוסדותיו.

אברהם חצרוני - נשיא.

יחד עם כל בית ישראל אנו כואבים ודואבים על סילוקו של מרן

רבי **יצחק ידידיה פרנקל** זצ"ל

הרב הראשי וראש אבות בתי-הדין לתל-אביב—יפו

אנו מביעים תנחומינו העמוקים למשפחתו הרוממה שליט"א

מנחם ציון ובונה ירושלים ירפא שברם בנחמת ציון וירושלים

חברה קדישא גחש"א לתל-אביב—יפו והמחוז

היו"ר, סגני היו"ר, ההנהלה והמועצה, המנכ"ל וחבר העובדים

הנהלת „שלוה" — בית החלמה למעוטי יכולת, רחוב מצולות ים 1, גבעתיים

מביעה בזה צער עמוק על פטירתו של

הרב יצחק ידידיה פרנקל זצ"ל

הרב הראשי וראש אבות בית הדין לתל-אביב—יפו

ידידי אבות למוסה, איש אציל אשר נודע בנדיבות לבו ובפעילותיו המבורכות בעיר תל אביב ובמוסדותיה, הבטן כל שכבות הציבור

המקום ינחם את בני המשפחה ואת תושבי העיר בתוך שאר אבלי ציון וירושלים. זכרו לא ימוש מאתנו.

חיים בר אבא, יושב ראש ההנהלה

אנו בוכים יחד עם משפחתו של

הרב הגאון

יצחק ידידיה פרנקל זצ"ל

שהיה רב בעירנו ובאבא לארגוננו

ארגון יוצאי ריפין

נצחו אראלים את המצוקים

בלב נשבר וביגון קודר, אנו מודיעים על פטירת האשה הגדולה והמשכילה, עמוד האמת והאמונה

נצר למשפחת הורוה ויראה

בלומא ליכטנשטיין ז"ל

לבית שוורץ

ילידת טלז דליטא

מועד הלוויה היום יום ד', ו' אלול 3.30 אחה"צ מבית ההלוויות בסנהדריה להר המנוחות.

בעלה: ד"ר יחיאל ליכטנשטיין,

ילדיה: שושנה אבנר,

אהרון וטובה ליכטנשטיין,

הדסה וצבי קלימן

נכדיה ונינה

יושבים שבעה בביתה רחוב השיירות 6.

עזרת-תורה דאמריקה בישראל

ניו-יורק ירושלים

אבלים על פטירתו של הרב הגאון הגדול כביר הפעלים לתהי"ק כש"ת

רבי **יצחק ידידיה פרנקל** זצ"ל

הרב הראשי וראב"ד תל-אביב—יפו

ומביעים בזה את תנחומינו למשפחתו הכבודה הי"ו

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד

ההנהלה והמועצה

בס"ד

תמר רבינוביץ תחי' גבעתיים | **שמואל אלטבך** נ"י תל-אביב

מאורשים

אור ליום ד' ו' אלול תשמ"ו

מוסדות קוידינוב ובית המדרש „אהל יוסף"

בנשיאות כ"ק אדמו"ר מקוידינוב ובמטרשני שליט"א, ה"א

ברכת מזל טוב מעומקא דליבא להתנא דבי נשיאה הרה"ח

הר' אייזיק גוגיג שליט"א

ורעייתו מרת שלומצא תחי'

בת מרן הרה"צ הק' הרה"ג אדמו"ר זצוקל"ל

ולבתם הרבנית החשובה מרת תמימה נריה תחי'

לשמחת הנשואין של הבת המהוללה הכלה המושלמת בכל המעלות

מרים חיה תחי' עב"ג

בת הרב הגאון יחיאל אברהם יצחק נריה זצ"ל

ולהרה"ג הרה"צ **נריה** שליט"א

ולכל המשפחות הנכבדות

יהי"ר ויזכו לרוב נחת ואושר ושמחה ושלום ישררו בבתיהם ובבתי כל ישראל

ועידת התנועה הדתית לאומית

הוועדה המתמדת

ישיבת הוועדה המתמדת

תתקיים אי"ה ביום חמישי ז' באלול בשעה 14.00 באולם הקטן (ליד המעלית) בבית התנועה (הקסטל) - רח' אבן גבירול 166.

על סדר היום: לקראת המושב הבא

החברים מתבקשים לדייק

הזמנה אישית לא תישלח

על המצפה

ארץ אל תכסי דמם

היום מובאים למנוחות עולמים קרבנות ההתקפה הרצחנית על בית הכנסת „נוה שלום" באיסטנבול. העם היהודי כולו לתפוצותיו מלווה את הקורבנות בתפילה ובקריאה: ארץ אל תכסי דמם.

ביום זה נזכור כולנו, כי האנטישמיות מוסיפה להתחולל בעולם והיהודי באשר הוא שם נשאר מטרה לפיגועים על ידי אנשי זדון; פעם הם ערבים ואת בגלוי ונצב במסווה של מלחמה נגד הציונות והמדינה הציונית, אך הצד השווה בהם הוא: רצח יהודים.

דם הנקיים זועק אלינו שלא לנוח ולא לשקוט עד אשר תגדע יד הרשע ובני עוולה יתמו מן הארץ.

ביום זה כל ישראל מתאבל על הקורבנות שנרצחו ומהם שנשפכו חיים בבית מקדש המעט בו נשאת תפילה שלוש פעמים ביום לשלום.

נזכור את אלה שנפלו חלל, ובעת ובעונה אחת גם נזכור את החיים כדי להגן עליהם מחרדי הרשע והמוות בפרעות.

ביום זה יש להפנות קריאה, כתוספת כמאה אל עמי העולם שלא יצפו די כדי לקצץ את ידיהם של המחבלים, ובעת ובצוותא אחת לגנות את אלה המעניקים להם מקום מקלט ומקור תמיכה במעלליהם הרצחניים.

האדישות המופגנת כלפי אומות העולם לפעולות הטרור תופסת את האדם לבטרת לרצח על לא עוול בכפו; היא אף מכירה מתחברה האנושית את כבוד האדם שנברא בצלם אלוקים.

קורבנות ההתקפה הרצחנית באיסטנבול המובאים היום לקבר ישראל מצטרפים למיליוני יהודים שנרצחו בדם קר בתקופות שונות — על היותם יהודים.

עם הבעת המפלצת הנאצית בתום מלחמת העולם השניה קיוו רבים כי בא קץ לרציחות יהודים, וכי אלה ששרדו יוכלו לחיות כבני חורין בתוך בטחון מלא. לא כן קרה. האנטישמיות מוסיפה להתחולל; ההסתה נגד מדינת היהודים משמשת כסות לרוצחים מיסים עברו ולמבקשי דרכם הריפורים בכיבול בשם „לוחמי החופש" הדואגים לאומה הפלשתינית.

מדינת ישראל קמה לתחיה אחרי השואה הנוראה, היא המגן הבוטח של העם היהודי. היא חבה לעזרתו של כל יהודי ויהודי שחייו בסכנה. שעריה פתוחים להיות לנרדפים הזקוקים לעזרה וכן לכל יהודי ויהודי שחי בארצות המכונות בארצות רווחה.

ישראל לא תוכל לעבור לסדר היום על הרצח שנתגלה, בטרם יוכו הפורעים ושולחיהם עד חורמה.

דם יהודי לא יהיה הפקר!

ביקור ומשמעותו

ביקורו של שר החוץ של ספרד בישראל מציין שלב נוסף בהדוק היחסים בין שתי המדינות, זהו ביקור ראשון של שר ספרדי, מאז כינון היחסים הדיפלומטיים בין ירושלים למדריד, בשעה שעל סדר היום נושאים שיש בהם ענין לישראל ולספרד כאחד.

גם אם קיימים חילוקי דעות בין ירושלים למדריד לגבי השוק האירופי המשותף, נותר הרבה משותף בתחום הכלכלי המלוותפסים לשתי המדינות שכל אחת יכולה להפיק מהן תועלת מרובה.

ביקור זה אף עומד בסימן התגלגלות הטרור בעולם. ש- ספרד כמו ישראל לבודת ניסיון היא, שהרי גם היא ברשימת הנפגעים מידיהם של טרוריסטים. השר המגיע לביקור, בעקבות הזעזוע מהרצח המבהיל באיסטנבול, השר יציין להזהירם בשיתוף במלוא הכוח והעצה כדי לבערו מהעולם.

לאור האמור מפליא שספרד החליטה על פתיחת נציגות אש"ף במדריד במעמד דיפלומטי כדי לשמור על האיזון ביחסיה עם ישראל ומדינות ערב. פתיחת נציגות אש"ף במדריד כמוה כהכרה בטרור ומתן פרס לטרוריסטים. גם אם ספרד מעוניינת בקשרים טובים עם מדינות ערב — אל לה לבטא זאת במתן פרס לרוצחים שאף היא סובלת מהם. אין זה סוד שאש"ף ממלא תפקיד מרכזי בטרור הבינלאומי ולא אחת בסיוע מעבנים מרכזי הדרכה לטרוריסטים.

יש להניח שבמסגרת השיחות שהשר יקיים בישראל, נושא הטרור יתפוס מקום נכבד בהן. אמנם באופן רשמי נושא זה אינו על הסדר. אבל נוכח התגברות הטרור בעולם והקרבנות שזה הפיל בימים האחרונים, יש בהחלט מקום להחליף דעות על נושא כאוב זה.

יחסי ישראל–ספרד קיבלו תנופה עם כינון היחסים הדיפלומטיים בין ירושלים למדריד. עד אז הכל התנהל בדרך דיפלומטית חצי-רשמית, דבר שמנע קידום היחסים בצורה מקצועית לתועלת שתי המדינות.

העובדה ששר החוץ של ספרד החליט לבוא לביקור רשמי בישראל כשמונה חודשים בלבד אחרי כינון היחסים הדיפלומטיים המלאים, יש בה כדי להצביע על רצונה של מדינה זו להרחיב את שיתוף הפעולה בכל אחד מהתחומים שיש ענין בהם לשתי המדינות ובמיוחד בתחום הכלכלי עם הצטרפותה לשוק האירופי המשותף.

בהזדמנות זו חשוב להדגיש, כי מאז כינון היחסים הדיפלומטיים חלה עליה ניכרת בסחר בין ישראל לספרד, אם כי עד- כה המאזן הוא לטובת ספרד, כאשר היצוא הישראלי קטן בהרבה מהיבוא מספרד.

יש לקוות שהשיחות שנפתחו אתמול בירושלים יביאו לקידום היחסים. לא רק בתחום הכלכלי אלא גם בתחום המדיני וכי מעתה ספרד תבין טוב יותר את בעיותיה המיוחדות של מדינת ישראל במערכה על השלום והביטחון.

סויסה ישיב היום על דו"ח המבקר נגדו

ייפגש עם שר המשטרה חיים בר-לב

נציב שרות בתי הסוהר גונדר רפי סויסה יפגש היום בצהרים עם שר המשטרה חיים בר-לב בלשכת השר בירושלים ויציג לו את תשובותיו המנומקות לדו"ח מבקר משרד המשטרה, שנכתב בעקבות תלונותיהם של שלושה מאנשי לש- כתו לפני חודש.

כזכור, התבקש רפי סויסה, בעקבות דו"ר מבקר המשטרה אברהם אדן, להשיב על הטענות השונות שהועלו נגדו בדו"ח.

במקביל בדק קצין משטרה בכיר מן המטה הארצי את הנושאים שהועלו בדו"ח שיש בהם, לכאורה.

השר פריל והוות דעתו של הקצין בבדיקת דו"ח מבקר המשרד והעבירו בסוף השבוע שעבר גם ל- בדיקת היועץ המשפטי לממשלה.

ביום ה' הדון ועדת הפנים של הכנסת בדו"ח סויסה. עד עתה לא קיבלו לידיהם חברי הוועדה יו"ר הוועדה ח"כ דב שילנסקי את הדו"ח למרות פניות חוזרות ונש- נות למשרד המשטרה. ח"כ שילנ- סקי אמר לכתב שיהיה „הצופה" כי אם הדו"ח יימסר לחברי הוועדה רק לפני הישיבה והחברים לא יהא זמן לעיין בו תאריך הוועדה. ככל הנראה, לקיים ישיבה נוספת בעניין בתחילת השבוע הבא.

ממשלת לבנון התכנסה פעם נוספת

יסגרו הנמלים הלא חוקיים המנוהלים ע"י מיליציות

ביירות (סוכנויות) — השרים הנוצרים והמוסלמים — של ממשלת לבנון נפגשו ב- יום שלישי לישיבה שיחות שני וההחלטה לסגור את הנמלים הבלתי חוקיים המנוהלים על ידי המיליציות השונות.

הפעלת הנמלים בצורה כזאת מונעת מאוצר לבנון הכנסות גבו- הות מאד ממכס ומתשלומים בשירו- תים אחרים.

ראש הממשלה ראשיד כראמה, מוסלמי סוני, אמר כי נדונה גם הצעת סיוט לאבטחה לאומית חדשה שתשים קץ למלחמת האזרחים. ה-

שיטה הוכנה מאז ה ישיבה הראשו- נה של שרי הממשלה שהתכנסו ב- מוסקנת „ועדת הדיאלוג".

המיליציות בלבנון מפעילות יותר מ-10 נמלים בלתי חוקיים לאורך החוף ושולטים בלפחות שניים מ- ארבעת הנמלים החוקיים, לרבות נמל ביירות.

הכנסות המכס, שעצבר מרכיב עיקרי בהכנסות האוצר, ירדו ל-13 מיליון לירות לבנוניות (307,000 דולר) בסוף אוגוסט.

כראמה העריך את הוצאות ה- ממשלה במשך חודש ב-47.2 מיל- יון דולר.

החלטה קודמת של הממשלה לפני שנתיים לסגור את הנמלים הבלתי חוקיים לא בוצעה. יתר על כן נמלים בלתי חוקיים נבנו מאז.

צמצום ניכר במעורבות הממשלה בשוק ההון

השר ניסים הציג את עקרונות הרפורמה

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

שר האוצר משה נסים הציג אתמול בפני ועדת הכספים של הכנסת לרפורמה בשוק ההון, שמטרתה זו תהיה צמצום ניכר של מעורבות הממשלה בשוק ההון.

המעורבות החריגה של הממשלה בשוק ההון נבעה בעיקר מהצורך לממן את הגירעון הגדול בתקציב המדינה, ש- קבע [illegible] הצמצום בגירעון בשנה האחרונה עם התחלת הרפורמה בשוק ההון. [illegible]

המדיניות לשוק ההון תהיה מכוונת להביא את ההון מהשוק החופשי לפעילות עיסקית [illegible]

לדברי השר, המגמה היא הגברת התחרות בשוק ההון [illegible]

עקרונות הרפורמה המוצעת הם:

* [illegible]

* [illegible]

* [illegible]

* [illegible]

רות מהציבור.

בכל מקום שיש ענין ציבורי בה' קשר ומשתתפים באיגרות חוב [illegible]

עקרונות הרפורמה נכתבו לאחר דיונים במשרד האוצר ובבנק ישראל. [illegible]

חולשה במחירי הזהב; הפלטינה – בהתמוטטות

ציריך (רויטר־עתים) — מחיר הפלאטינה התמוטט אתמול ל- 622.50 דולר לאונקיה. גם מחיר הזהב, שגאה אף הוא ביומים ה- אחרונים, נחלש אבל לא בצורה כה חריפה, ונסגר ברמה של 409.25 דולר לאונקיה.

אם מחיר הפלאטינה המודד זה היום הפעם בתקופות יש להשוות ל- 643.50 ביום שני ולשיא של 673.25 ביום שישי. הזהב הגיע לשיא של 425 דולר לאונקיה.

ניתן היה לצפות לתגובה בכיוון ההפוך במחיר הפלאטינה. זו היתה הירידה הראשונה, אבל אחד הגו- רמים בבורסה לממתכות יקרות בלונדון.

יש לציין כי מחיר הפלאטינה היה רק 340 דולר בתחילת שנת זו. הר מחיר החל לעלות בעקבות המהומות בדרום אפריקה בחשש של בגלל המגבלות העצמיות, הגביל המינהלה שם את יצוא המתכת ה- יקרה. הירידה הזאת לביצוב, עלית הזהב בתקופה האחרונה קשורה אף היא באירועים בדרום אפריקה.

נשיא התאחדות התעשיינים דב לאוטמן תוקף את הממשל

המדיניות הכלכלית נכשלה בתחום המרכזי של מאזן התשלומים

הורדת שכר העובדים ופיטורים לא מביאים לצמיחה

מאת סופרנו הכלכלי

במדיניות הכלכלית נכשלה ה- ממשלה בתחום מאזן התשלומים — מאז התכנית הכלכלית לא הו- שג שלא הצליחו לשפר את מאזן יצרנית בפער בין היבוא ליצוא. כך אמר אתמול נשיא התאחדות התעשיינים דב לאוטמן, בפגישה עם עיתונאים בתל אביב, בעקבות פרסום נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה [illegible]

ה. לאוטמן הדגיש כי הסיפור את הפעלת של יצוא בהבחורי הדולר בעולם, בי [illegible]

הדולר נחלש בעולם בתקופה. ספק רב עוד תחזור תנופה כזו, שבה היה הפרש ההכנסות ממשק יכול להפרות באותו דולרים ביותר ולהביא לשיפור בתנאים שבהם פועל המשק הישראלי.

1986 שנת שפל

שנת 1986 עלולה להיות אחת משנות השפל בגידול התוצר התע- שייתי ובגידול התוצר הלאומי כולו. השנה לא גדל היצור הת- עשייתי בעוד שבשנים האחרונות היא עלה ב-3% מדי שנה. גם התוצר העסקי גידולו לא גדל ד- היצוא אף יורד. הציפיה לצמיחה במשק ובתעשייה בעקבות ירידת האינפלציה נשארה עדיין בגדר ציפיה.

נשיא התעשיינים מתח ביקורת נוספת על מדיניות הממשלה בי- אומרו כי עצירת האינפלציה לא שוחררה עד כה חייכה לצמיחה.

אלולא כיוון התחום האמריקאי היינו עדים לירידה כתזרית, הבטיח ישפק רב אם היינו מצליחים לש- מור על יציבות המחירים ושער הדולר. בשנה הבאה כקיפאון שיש, התיוג, נגלה כי אין יכולים לממן את עודף היבוא, הוסיף ד. לאוטמן.

היציבות במחירים הושגה על בסיס נטל מס כבד, שערי ריבית גבוהים וירידה מתונה בריאות ה- יצוא. על בסיס כזה לא ניתן לצ- מות בייצור ואכן השנה יגדל ה- יצוא ב-2% לשנה 7.5% אשתקד ו-13.8% בשנת 1984 הוא קרא לממשלה להדביק את הפיגור שנוצר בגידול היצור ולצמצם הפער ב- מאזן התשלומים. ייחודית היצוא נפגעה קשה, אמר, בעינינו כי הוצגה הניתנת לתעשיינים להתמודד עם בעיה זו היא להורדת את השכר לעובדים או לפטר עובדים. המכש- לה חייבת להבין כי זו אינה ה- דרך לצמיחה ולריפוי — קבע ד. לאוטמן.

ירידות גדולות בהשקעות

להלן עמד על הירידה הריאלית בהשקעות במשק ישאו המיתון של שנות ה-60 לא זכרה תקופה כה ארוכה של שפל בהשקעות ב- תעשיה.

התעשיינים מציעים לטפל ב- משולב בעלות העבודה, בשוק ה- הון, בנטל המס ובשער החליפין האפקטיבי, כדי להבטיח את הג- דלת היצוא וייצור מקומי המחליף יבוא.

התעשיינים תובעים להקטין הוצ- אות נלוות לשכר במגזר היצרני, כמו ביטוח לאומי, תשלומים סוציאליים ולהקטנת המס הישיר על עובדי היצור.

לגבי שוק ההון מציעים התעשי- ים הורדת ריבית על אשראי לטווח בינוני וארוך הניתן להשקעות ב- מגזר היצרני. כמו כן הם תובעים להקטין את נטל המס הישיר של המגזר התעשייתי.

עליה גדולה בייבוא מוצרים בני קיימא

גידול של 52% ברבע השנה השני

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

יבוא מוצרי צריכה בני קיימא כולל מכוניות האחרונים ב-1986 אכן לעומת הממה הרביעית בי רבע השני של השנה יב-52% אשר לעומת הרבע האחרון של השנה הקודמת [illegible] על המשק בנבנות גדולה היבוא של מוצרי צריכה בני קיימא.

בתקופה ינואר–אוגוסט 1986 הגי- ע היבוא של ישראל ב-5,530 מיליון דולר, גידול ב-14% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ציינה כי ביבוא לא נכללים [illegible]

העליה היבוא של מוצרי הצריכה אשתקד [illegible]

70 שגרירים וקונסולים בקונצרט היובל של הפילהרמונית הישראלית בניו־יורק

ברנשטיין ינצח על יצירה מיוחדת שכתב ליובל

בין 70 שגרירים בהאו"ם ולי- [illegible] שגרירים וקונסולים של מדינות בכל רחבי תבל נכחו אמש בקונצרט החגיגי שנערך לרגל היובל ה-50 לפילהרמונית הישראלית באולם אבוד אפרי פישר בלינקולן סנטר בניו־יורק.

בין באי הקונצרט נכחו גם שגריר ישראל באו"ם בנימין נתניהו, שגריר ישראל בוושינגטון מאיר רוזן, שר המסחר והתעשייה גדעון פת, סגן ראש הממשלה יצחק שמיר, ביניהם ראשי ציבור, עיתונאים, סופרים, קולנוע ורבים. לאחר נגינת ההמנונים של שתי המדינות ולפני שהחלה ה-

תוכנית לנגן את התוכנית הר- [illegible] יו"ר הקונצרט [illegible] כאחד יהודי שהחל שבו השגרירים [illegible]

באופן מיוחד לנגנתם לאונרד ברנשטיין הזכיר שההה שחונם כה רבים לקידיפיה של התזמורת.

העבר סוין בלוטשטיין שהיא בנה את הקונצרט וזכתה לתקשר איה רבית. לקונצרט הבא של התזמורה הפילהרמונית שייערך במוצאי שבת בלינקולן סנטר ב- ניצוחו של לאונרד ברנשטיין ובו תבוצע יצירתו של ברנשטיין בבכורה עולמית במוצרים כבר כל הכרטיסים מראש. היצירה ש- נקראת משתתי יובל נכתבה בם- יוחד עבור הפילהרמונית לרגל יובלה ה-50.

יבוטלו העיצומים בבתי־המלון

מאת סופרנו בתל־אביב

הכריע על חידוש המצב העבודה בענף המלונאות עקב „לוא עד- אים מוקדמים" ביד האחר הרוכנה המצב הנסגרת בענין המדה.

על כך החליטה אתמול ועדה ה- מקצב העליונה לייצוג העבודה ב- מיגזר הפרטי, בהרכב חיים הבר- פלה, ראש האגף לאיגוד המקצועי בהסתדרות, ואבי פליכטה, יו"ר ועדת העבודה של לשכת התאום של הארגונים הכלכליים.

הוועדה ממסה עוד כי לא יקויימו כל עיצומים בבתי המלון וכי שכסוכי העבודה שמכוכר עד ידי ביצעת הפוליסים — מבוטלים למעצבה.

הוטלו קנסות על מפקיעי מחירים

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

קנסות, בסכום כולל של 29 אלף שקל הוטלו בחודש אוגוסט ע"י בתי המשפט על המפקיעי מחירים.

במשרד התעשיה והמסחר נמסר אתמול כי בחודש אוגוסט נבדקו ע"י מפקחיו כ-14 אלף ביקורות מחירים ובעקבותיהם הועמדו לדין 415 בעלי עסקים שנתפסו בהפקעת מחירים.

נציג היועץ המשפטי בבית־משפט בפתח־תקווה:

ה„פשפשוק" – הרפתקה שבה הסתבך הקיבוץ ניר אליהו בחוסר אחריות

השופט יפרסם ביום ששי החלטתו על חוקיות השוק

האב ייפעל הפשפשוק בשבת הקרובה בקיבוץ ניר אליהו, אך עתיד לחתום על הנחיה שגזרו מבית משפט. ינסה „האם יבוצע את הפעלתו?" אם ההחלטה יתן השופט שלי טימן ביום שישי הקרוב, בבית־משפט השלום בפתח־תקוה.

מוכה, הוצא בית־המשפט לפני שבוע צו מניעה שיפוטי נגד ה- פשפשוק, במעמד צד אחד, לפי בקשתו של נציג היועץ המשפטי לממשלה, עו"ד אברהם פורו. הצ- ים קבע אז, כי הצו ייכנס לתוקף רק ביום ב' בספטמבר, ויתקיים

אחרי כן יתקיים דיון בהשתתפות שני הצדדים. דיון זה התקיים אתמול בהשתתפות חברי קיבוץ ניר אליהו ועו"ד פורו. לאחר שהשופט שמע את טענות הצדדים וקיבל לידיו מסמכים וצילומים — קבע כי יתן את החלטתו ביום ששי הקרוב.

עד ההפסקה העיסוקי הוצא ל- אחר שהיועץ המשפטי לממשלה טען, כי הקיבוץ מפעיל ויריד קניות באופן חריג בשעת שלהם לחקי- ראות.

עו"ד זאב ארמבי, היועץ המש- פטי של קיבוץ ניר אליהו, ביקש מבית המשפט לדחות את ביצוע הצו ל-60 יום, עד שתתקבל החלטה רשמית. מאחר שבקשות לקבלת ה- רשיון הוגשו לוועדה המקומית ל- תכנון ובניה. עוד טען עו"ד ארמבי, כי המבנים שהוקמו בשטח הפשפשוק הם מבנים זמניים ש- נועדו לשמש את הקיבוץ עד שונת הצעצים, ובד בבד לבדוק את כד- איות העסק. הפרקליט ציין כי ל- דעתו הבניינים שעומדים מאחורי הגשה הבקשה לצו ההפסקה אינם לשם שמירת חוקי התכנון והבנייה אלא כדי לבטל את הפעלת היריד דווקא. להוכחת דבריו הגיש את הפעלת „שכונת התקווה" בתל־אביב או את „יריד האמנים" בגן מאיר. הפרקליט טען, כי בשם שארועים מסוג זה אינם מקבלים רשיון אין מקום לתבוע מן הקיבוץ בשלב זה להמתין להליך הבירוקרטי.

נציג היועץ המשפטי לממשלה עו"ד אברהם פורו עמד על ההיבט הציבורי הכרוך בעבירה חמורה, שבית המשפט אינו צריך לאפשר את המשכה. לדבריו, חייב הקיבוץ לפנות קודם כל את יעוד השטח בקרקע החקלאית למטרה לא־חקלאית. הוא טען, כי אין מדובר ב- מבנים ארעיים אלא בהרפתקה שבה הסתבכו חברי הקיבוץ. הוא האשים אותם בחוסר אחריות בכך שלא בדקו את המצב בטרם הפעילו את יריד הקניות, והם אינם יכולים לבוא היום ולבקש להמשיך בעבי- רה שבה החלו.

השופט שלי טימן שאל את עו"ד ארמבי, אם לדעתו אפשר יהיה לקיים את ההליכים בוועדה המקר- מית לתכנון ובניה מוקדם יותר. אך הפרקליט השיב כי אינו יכול להתחייב לגבי קצב עבודת הוועדה המקומית.

בתום הדיון המשפטי אמר מזכיר הקיבוץ שמואל אייל לכתבת „הצופה" כי הקיבוץ יפעל בהתאם לחוק ו- בהתאם להחלטת בית המשפט.

קריאה לנקמה

(סוף מעמוד ראשון)

אמר, כי עלינו להפיק את מלוא הלקח מן הרצח המתועב, שידיו אנוס ביצעו אותו. לא די שפורצים ב- יום המנוחה הקודש לבית הכנסת ולא די שרוצחים יהודים גם רוצ- גים לשרוף את הגופות, אמר. הוא הוסיף, כי הרצח באיסטנבול הצ- טרף לשורת מעשי רצח נוספים ב- רחבי העולם ועל האומות על אותן מדינות שבמשך שנים שותקו, לא גינו ולא הוקיעו את מעשי הטרור.

השר קצב אמר, כי גם ארצות ערב, המשדות ביום בעולות, הת- ירקה קרבנות לפעולות טרור. הוא קרא לכל מדינות העולם ולמדי- נות ערב לתת יד כדי להילחם נגד ארגוני הטרור והמתכללים ולהכריז מלחמת חורמה נגד המחבלים. ה- שר קצב קרא גם לנקום על הרצח.

גם שר הפנים יצחק פרץ קרא בדברי ההספד לנקום את רצח 22 הקדושים באיסטנבול ולרדוף אחרי המחבלים אפילו לקצה העולם.

הוא קרא לממשלת ישראל לפ- עול בנחישות ובתוצרה ולרדוף אח- רי המבצעים של הרצח השפל.

הרב מרדכי אליהו אמר בשיחה עם עיתונאים, לקראת צאתו ביום ד' להשתתף בהלוויית הנרצחים ב- איסטנבול, כי הוא יאמר ליהודי טורקיה לא לחשוש מכה שקרה ולא להסס לפתוח שוב בתי כנסת כתגובה על הפגיעה בבית הכנסת נוה שלום. הוא הביע תקווה ל- היפגש עם ראשי הקהילה היהודית שם.

לקרובי משפחה סיפרו, כי השל- טונות הטורקים הקשו על העברת ארונותיהם של שני הנרצחים ל- ישראל. הארונות היו צריכים להו- צא מטוס כבר ביום ב' במטוס „אל־על", אך השלטונות לא אישרו זאת ורק בעקבות התערבות גורמים בארץ ובחו"ל נתאפשרה העברת הגופות במטוס על, שנשכר במיוחד לשם כך על ידי משפחה בבוזרה.

הוגש כתב אשמה בריגול בארה"ב נגד בכיר סובייטי במרכז האו"ם

רייגן: לא תהיה עסקה להחלפת זאחארוב תמורת העיתונאי האמריקני דאנילוף

ניו יורק (מיוחד והוויטר־עתים) — גנאדי זאחארוב, עובד סובייטי של האו"ם, הואשם ביום שלישי רשמית על ידי חבר מושבעים בחבל בריגול, והוא צפוי לעמוד עד למאסר עולם, מסר משרד המשפטים האמריקאי.

ההאשמות נגד זאחארוב, פיזיקאי הנאשם כי פעל כסוכן של הק.ג.ב. הוגשו יומיים לאחר שבריה"מ האש- ימה רשמית בריגול את העיתונאי האמריקאי ניקולאס דאנילוף, שנ- עצר במוסקבה ב-30 באוגוסט.

זאחארוב הואשם בשלושה סעי- פים: קשירת קשר, השגת מסמכים סודיים ונסיון להעביר מסמכים אלה לסוכנות זרה.

מאז נעצר, חבוש זאחארוב בכלא ובקשתו להשתחרר בערבות נדחתה.

זאחארוב נעצר על ידי הבולשת הפדראלית (אפ.בי.אי.) אחרי חקי- רה שנמשכה 4 שנים. סוכנים מסרו כי תפסו אותו כשבידיו מסמכים סודיים על הבנין מנורתילון, ש- אותם הגיע בסודיותם בגוארגאנה ש- היה בידיו של הבולשת הפדרלית. הבריטית האשימה כי זאחארוב, 39, ניסה לגייס את הסטודנט לפני שלוש שנים למטרות ריגול, והציע לו הוזה לעשר שנים.

פקידים אמריקאים אמרו כי ה- ק.ג.ב. הגיב בעצרו את דאנילוף, 52, כתב בקיוסקבה של השבועון האמריקאי „יו. אס. ניוז אנד וורלד ריפורט", כדי לאחר שעיכבל מעטפה במכל סובייטי.

דאנילוף אמר כי היה סבור ש- החבילה מכילה רק קטעים שגרתיים שנגזרו מעתונים סובייטים, אך מכ- קבה מענה כי היו בה סודות צבא- יים של ההגנות הסובייטיות באפג- ניסטאן. הנשיא רייגן דרש אתמול בתוקף לשחרר את דאנילוף, ואמר כי לא תהיה עסקה חליפין לשח- רור זאחארוב תמורת דאנילוף.

משרד המשפטים האמריקאי מסר כי זאחארוב היה עובד בכיר בוע- דה הסובייטית למדעים ולטכנולו- גיה. הוא גם כיהן כיועץ בעצרת הכללית של האו"ם ב-1980 ומאז 1982 עבד כיועץ לעניני מדע בי מרכז האו"ם.

שרון – לדיונים כלכליים בארה"ב ודרום אמריקה

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

שר התעשיה והמסחר אריאל שרון יצא השבוע לארה"ב ול- דרום אמריקה לפגישות של מגעי שוק הדיונים כלכליים.

במהלך ביקורו הוא ישתתף בכנס של התעשיה של ארגון „באנסי" וכן יקיים פגישות כלכליות עם ראשי

וראשי מדינות בדרום אמריקה. ב- ארה"ב יפגש שר התעשיה והמסחר עם ראשי ועידת הנשיאים מעקרי- צים ואנשי עסקים. כמו כן ישתתף בפתיחות שבוע האופנה הישראלי ב- ניו־יורק.

בביקורו בפרו, קולומביה וונצו- אלה ידון עם ראשי המדינות על הג- ברת קשרי הסחר והכלכלה בין ישראל ומדינות אלה. עם השר שרון יוצאת משלחת שבה משתתפים נציגי משרד התעשיה המסחר, האוצר והחוץ.

טרוריסט פצוע שנתפס בפיגוע בפקיסטן – ניסה להימלט מביה"ח

קראצ'י, (רויטר־עתים, ועי"צ) — אחד מארבעת הטרוריסטים ה- פלשתינים שנתפסו לאחר חטיפת ב- מטוס פאן אמריקן, בנמל התעופה של קראצ'י ניסה להימלט מבית חולים — נמסר מקורות משטרת פאקיסטאן.

הטרוריסט־הרוצח שנפצע בפרי- צה של אנשי הקומנדו הפקיסטני למטוס ואשר נודה בשם חסאן, הד- כה איש בטחון וניסה להימלט אולם ביד התגברו עליו אנשי הבטחון של ורותקו אותו למיטתו.

המשטרה הודיעה ביום כי הגי- עה תלונה נגד ארבעת הרוצחים שירצו לפחות 20 נוספים ואנשי צוות במטוס ביום שישי.

נכנע טבח מצרי שהחזיק בני־ערובה בקונסוליה האיטלקית

קהיר, (עי"צ וריטר־עתים) — טבח מצרי שהוי לי עבודה למטבח איטלקי על שטר שלא שולם לו פ"ין לקונסוליה האיטלקית בקהיר והחזיק במשך שעתים כבני־ערובה את הקונסול האיטלקי העובדים שם עד שנכנע לכוחות הבטחון.

שוטרים ואנשי קומנדו במדים הסתתרו ביתרו את הקונסוליה ב- מרכז קהיר, אולם האיש שהחזיק נשק בידו, אשר זוהה בשם מוחמד מחמד גדאללה, נכנע בשקט.

רייגן מבקש מימון לבניית מעבורת חלל רביעית

וואשינגטון (עי"צ) — הנשיא רייגן קרא היום רשמית לקונגרס להעביר כספים לבניית בנייתה של מעבורת חלל רביעית. במקום המעבורת „צ'לנג'ר" שהתרסקה.

צלם חתונות התחשמל ומת

צלם, מוטי לוי, בן 23, מבת ים התחשמל למוות ביום ג' בלילה ב- „גן אורנים" שבגבי התערוכה ב- תל־אביב.

חקירה ראשונית העלתה שקיימת תקלה בלוחי בכבל החשמל של ה- צלם שעסק בצילומי שמחות בעסקים. למקום הגיעה ניידת טיפול נמרץ של מד"א ואנשיה עסקו במשך ל- כשעה בנסיונות להחיות אותו אך ללא הועיל והרופא קבע את מותו של האיש.

חוזרה במצריים ושכחה תינוקת במונית

נהג מונית בעזה חיפש אתמול את מחלקת המציאות במשטרה, כדי להפקיד שם תינוקת שנשכחה במושב האחורי של המונית. למרבה המזל עשו אותו שוטרים שאף הם חיפשו אחריו, ונטלו את התינוקת והשיבו אותה לאם המודאגת.

תושבת חאן יונס שבה ממצרים, לידה היא נסעה כדי להמ- זיר את חמשת ילדיה מבילוי חופשת הקיץ. עם הגיעה למ- סוף הגבול ברפיח, שכרה האם מונית, שתסיע אותה ואת ילדיה לביתם. ההתרגשות מהחזרה מ- טיול בחו"ל היתה רבה ועם הגיע המונית לבית המשפחה ב- חאן יונס, פרקה האישה את התמצים הרבים מהמונית והיל- דים רצו הביתה. רק מאוחר יותר היא נוכחה לדעת, שכחה בת השנה חצי נותרה במונית.

מחבל נהרג בעת הכנת מטען – נקבר בטקס משפחתי מצומצם

מחבל תושב עזה, שנהרג בשעת הכנת מטען חבלה, הובא לקבורה בטקס משפחתי מצומצם. הקבורה שנערכה בסוף השבוע שעבר, אך הדבר הותר לפרסום עכשיו.

האיש, תושב בית להיה ליד עזה, נפגע בהכנת מטען חבלה ביום חמי- שי האחרון.

מהפך כלכלי בצרפת

קיצוץ במסים; חברות ממשלתיות ימכרו

פאריז (רויטר־עתים) — מ- משלת צרפת תודיע היום על העברה לידיים פרטיות של חב- רות תעשיה ממשלתיות, וקיצוץ במיסים.

נמסר כי יוזמה זה המהפך הכלכלי המקיף ביותר בצרפת מאז מלחמת העולם השניה.

שישה חודשים לאחר שעלתה ל- שלטון ממשלת הימין בראשותו של ז'אק שיראק, שר האוצר שלו, אדו- ארד באלאדור, יכריז בטלוויזיה על קיצוצים מרחיקי לכת במיסים בשנה הבאה, ויכריז על שלושת המפע- לים הממשלתיים מתוך 65 שיימכרו בהדרגה למשקיעים פרטיים.

נמסר כי תשלובת הגדולה של מפעלי הנדסה חברות סאנט־גוב- יין, קבוצת הבנקים פאריבאס ות- שלובת הביטוח „אשוראנס ג'נראל דה־פראנס" יהיו 3 התאגדות הצי-

בוריות הראשונות שיעברו את ה- תהליך הזה.

עוד נמסר כי שלישי הפיקוח על 25 אחוז של המיוחדים בצרפת, כלדביהם שירותים ולא סחורות, יבוט- לו אף הם בהדרגה עד סוף השנה הזאת.

קארפוב נכנע במשחק ה־14

לנינגרד (רויטר־עתים ועי"צ) — אנטולי קארפוב המתמודד על תואר אלוף העולם, בשחמט, נכנע ב- משחק ה-14 בתחרות על התואר העולמי נגד המחזיק בתואר, אלוף העולם גארי קאספרוב.

לאחר התוצאה דזאת עומדת ה- תחרות ביתרון ברור לקאספרוב של 6:8 אלוף העולם זקוק עתה רק ל-4 נקודות נוספות ב-10 המשחקים שנותרו בתחרות זו.

השיטפון בדולרים שחורים גרם לצניחה בשערו

מאת יצחק דויטש

הידיעות על שערי המטבע מביאים כי שער הדולר השחור ושער הדולר הרשמי שניהם ברמה של כ-1.5 שקל לדולאר ובמצב שאין הבדל ביניהם. יש תגובות ומסקנות וסאחר חודש אף פחות שהשער השחור היה נמוך מהשער הרשמי.

זוהי תופעה מיוחדת שכמותה לא ידענו זה שנים רבות — אפילו אחרי המהפך הכלכלי והנהגת הליבראליזציה ב-1977 היה יתרון כל אחד בודדים „לטובת" הדולאר השחור.

על פי הצעתיות הרגילה צריכה היתה להיות בתקופות אלה גיאות בשער השחור. בעונת הנסיעות לחו"ל בדרך כלל הביקוש גוברים כדי לכסות את צרכי הנסיעה מעבר להקצבה הרשמית שהיא בסך 800 דולאר לנוסע ואין היא עונה על הצרכים הבינלאומיים בתקופת־תהות של יותר מהבעת. יתרה מזו: המנהלים של האוצר ובנק ישראל מראים כי הנוסעים אינם מנצלים את מלוא ההקצבה ובסי- כומים מיוחדים במהלכה כי- הסכום — כ-400 דולאר בלבד. זאת מכיוון ש„דו- לאר הנוסעים" יקר בכ-20 אחוז מהדולאר הרשמי.

במוקד

אם כן, הרי הביקושים הוו צריכים לגרום לעליות שער.

נכון כי ביקוש דולארים שחורים לצרכי הקצבה כמעט שאינו קיים כיום, אבל, עדיין על פי כל הכללים, צריך להיות ביקוש רב למימון נסיעות לחו"ל. צריך לקחת בחשבון שמקור הכנסה שמכונה גיוון השוק השחור בהיצע דולארים התייבש. בעבר היו הנכנסים החרים מוכרים את הדולארים שלהם כדי ליהנות מהפרשי השער. היום אין הפרש ובמילא אין מכירות כאלה.

ניתוח זה מביא למסקנה שהצניחה הגדולה של הדולאר השחור נובעת ממבך שפונטנציאל המחזיקים בו התאכזבו מ- השקעה והחזקה של דולרים.

שלוש סיבות עיקריות ניתן למנות כגורמים להתפתחות זו:

* הירידה הגדולה בשער הדולאר בשוקי המטבע הבי- נלאומיים. בעבר היה לדולאר מעמד מיוחד בעולם. „ה- ירוקים" עורר קנאה בכל מקום. היתה נכונות לקבל דו- לארים בארצות השונות ולא חששו להחזיק כסף זה זמן רב. לאחר שאיבד אחוזים רבים מערכו — יוקרתו ירד.

* מאז הפעלת התכנית הכלכלית ביולי 1985 קיים שער קבוע לדולאר. אין נפקא מינה אם הקיבוע הזה התאפשר מהסיבה הקודמת של שחיקת הדולאר בעולם; העובדה היא שהשער הקבוע נשמר והציבור מאמין כיום שמצב זה יימשך וכי לא יהיה פיחות בעתיד הקרוב. אף הנהגת ההצמדה לסל המטבעות לא שינתה את ציפיות הציבור בעניין זה.

* השקל בארץ נושא ריבית ריאלית גבוהה בהשוואה לריבית למטבעות אחרים בשוקי הכספים בעולם.

כל אלה הביאו לכך שהדולארים שבחוץ למערכת ה- בנקאית הרשמית יצאו ממחבואם. המדובר הוא בדולארים משלושה מקורות: 1) דולארים שנרכשו כחוק במסגרת ההקצבה של 2000 — 3000 שהותה בתקופות הראשונות והמאוחרות שלאחר המהפך הכלכלי ואשר עפ"י ההוראות הרשמיות מותר היה להמשיך ולהחזיקם; ב) דולארים שחו- רים שהוחזקו בארץ; ג) דולארים שהוחזקו בחו"ל, בניגוד להוראות הפיקוח על המטבע בישראל.

מחזיקי הדולארים לסוגיהם האמינו במשך השנים כי זוהי ההשקעה הטובה והבטוחה ביותר. עכשיו הם מחזירים אותם כאשר „דם על ראשם", עם הפסדים ריאליים גדולים בהשוואה לאלטרנאטיביות השקל שהיתה להם. הצפה זו של השוק בדולארים היא הגורמת לצניחה בשער.

עולה כשבון השאלה הבסיסית: בתנאים אלה של שער שווה, מדוע מוכרים את הדולארים בשוק השחור במקום להציעו למכירה בבנק, כדת וכדין? מסתבר שאנשים חוש- שים שיראו בהם עבריני מטבע, למרות ההבטחות הקיימות בעניין זה. אבל זוהי רק תשובה חלקית. הגורם העיקרי הוא, ככל הנראה, הפחד מפני מס הכנסה, מדובר בכסף שחור שלא שולם עליו מס כדין ובמילא חוששים מפני חשיפתו. גם אלה ששילמו בשעתו מס על הכנסתם חוששים מפני „תגרעות הנדן" שיגרמו להם לשאלות מצד שלטונות מס הכנסה. לכן הם מעדיפים את ההמרה בשוק השחור. ואכן רווחים סיפורים על סכומים הגדולים המוצעים למכירה בשוק השחור ב„רחוב הפולני", ברחוב ליליינבלום בתל- אביב, במאה שערים בירושלים ובעיר העתיקה.

לקח חשוב: במופע של דבר הוכח כי ההשקעה באגרות חוב והתכניות חיסכון בארץ היתה הכדאית ביותר על פני אורך השנים.

הרב הראשי לעכו:

למרוד בהוראת נבון בעניין מפגשי תלמידים יהודים וערבים

הרב הראשי לעכו, הרב יוסף ישר, יצא בקריאה נגד קיום מפגשים בין תלמידים יהודים וערבים.

הרב ישר אמר את דבריו בכנס התעוררות שהתקיים באודיטוריום של עכו ביום ב' בערב. לדבריו יש למרוד בהוראת שר החינוך יצחק נבון ולהפר את הוראתו לקיים מפג- שים כאלה, שכן הדבר ישחית את מידותיהם ויפגע בהליכותיהם של בני הנוער היהודים.

ראש העיריה אלי דה־קסטרו, ש- נכח בכנס ואף נאם בו, הגיב על דברי הרב ואמר, כי מה שאנו זקו- קים לו זו היא אהבת חינם ולא שנאת חינם. אלי דה־קסטרו הוסיף כי הוא מקוה שהרב אמר את הדב- רים בגילופין ובעידנא דריתחא.

בשיחה עם כתב עתי"ם, אריה מאיר, אישר הרב יוסף ישר כי אכן השמיע קריאה כזו. הוא הסביר כי התנגדותו הנחרצת לקיום מפגשים בין בני נוער יהודים לנוער ערבי נובעת בהשפעה השלילית שיש ל- ערבים על הנוער היהודי. לדבריו אין כל יחס בין הידע של התלמי- דים היהודים לידע על התלמידים הערבים. בעוד שהילדים היהודים באים לפגשים למפגשים אלה כבור- רים גמורים שאינם מכירים את המסורת שלהם ואינם מודעים ברו- בם ליסודות היהדות, באים התל- מידים הערבים כשהם נאים במסור- תם ומוכנים למפגשים והתוצאה היא השפעה שלילית על הנוער ה- יהודי הנמצא במבוכה בתום מיפגש כזה.

לטענתו לדבר עם מנהלי בתי ספר יהודים בעכו וסביבתה בעניין המיפגשים וחלקם שוללים אותם מכל וכל, אך משרד החינוך כופה את קיומם עליהם.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לועדה הו- גשה בקשה לאישור הוספת/בנית מגורים לבית על חלקה 356/357 בגוש 8267 רח' בלינסון מס' 4 ב- חריגה 11% בניה לפי תכנית מס' 349/86.

את התכנית ניתן לראות במשרדי הועדה.

התנגדויות אפשר להגיש תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

י. אליאור

יו"ר הועדה המקומית

השאון על השעון

בג"ץ קבע כי גישתו של שר הפנים שנמנע מהנהגת שעון קיץ היא הגיונית וסבירה ● חוות דעת בריאותית של ד"ר שיבא ופרופ' שטראוס התנגדו לשעון הקיץ ● בצרפת ובלגיה בוצעו מחקרים שהוכיחו שאין חסכון באנרגיה כתוצאה משעון הקיץ ● השופט העליון אהרון ברק: אין גם עליה בפריון ● ומה עם תאונות הדרכים?

מאת אורי שטינמץ

שעון הקיץ נכנס לתרדמת החורף, אולם מי שכעת יתעוררו הן הוועדות השונות שמתפקידן לבדוק האם נחוץ לנו שעון קיץ. נושא זה הועלה לדיון פעמיים לפני הבג"ץ. בפרשת סגל נגד שר הפנים (פסקי דין, כרך לד, חלק רביעי, עמ' 429) החליט הבג"ץ ברוב דעות כי פקודת קביעת הזמן, 1940, מטילה חובה על שר הפנים להנהיג „זמן קיץ" לתקופה שתיקבע בכל שנה ושנה. תוצאה זו לא נראתה לכנסת והיא שינתה את הפקודה וקבעה כי „שר הפנים רשאי לקבוע בצו כי בכשך תקופה מסויימת בשנה פלונית יונהג זמן קיץ". לאחר שינוי החוק החליט שר הפנים, הד"ר יוסף בורג לא להפעיל את שעון הקיץ, ועל החלטה זו עתרו שוב לבג"ץ (ראה בג"ץ ברגר נגד שר הפנים, פסקי דין, כרך לז, חלק שלישי, עמ' 29). העתירה נדחתה, והבג"ץ הצדיק את עמדתו של השר בורג. השופט אהרון ברק מציין כי „שר הפנים עיין במחקרים השונים והגיע למסקנה כי הנהגת שעון קיץ אין בה כדי להביא לחסכון ממשי באנרגיה, להגברה משמעותית בפריון העבודה, או להשפעה חיובית על הבריאות והנוחות. לעומת זאת, יש בהנהגת שעון קיץ כדי לפגוע ברגשות דתיים ובבריאותם של מבוגרים וילדים כאחד". (עמ' 34 לפס"ד). השר בורג סמך בבג"ץ כי „שעון הקיץ בחודשים ספטמבר ואוקטובר פירושו זריחה בערך ב־6:30 — 7:00 בבוקר. זה יכביד על ציבור המתפללים. שנית, לפגיעה לעניין חילול שבת. במקומות רבים בארץ קיימות הגבלות על תנועה; פתיחת עסקים, קיום מופעי עינוגים וכו' במשך השבת. אם יונהג שעון קיץ, תצא השבת בין השעות 8:00 ל־9:00 בערב (בערך). נקל לשער את אי הנוחות שתגרם לציבור, במיוחד לציבור הבלתי־דתי אם לא תהא תחבורה ציבורית, לא יתקיימו הצגות קולנוע או תיאטרון, ולא יפתחו בתי קפה ומסעדות עד לשעות כה מאוחרות, וברורה גם עמדת בעלי בתי הקולנוע ואחרים במצבם. המתנגדים לכך בחריפות. פתיחת בתי הקולנוע, הפעלת התחבורה הציבורית וכו' לפני החשיכה תהווה חילול שבת, ותיפגע קשות ברגשות הציבור הדתי. אף זו פגיעה שאין לה הצדקה". השופט ברק קובע כי „גישה זו הגיונית בצידה והנחותיה העובדתיות של שר הפנים סבירה הן" (עמ' 41).

בתחום הבריאות והנוחות קבע השר בורג כי לא שוכנע, כי להנהגתו של שעון הקיץ תהא „השפעה חיובית על הבריאות והנוחות". השופט ברק מביא את דיוני הממשלה מיוני 1952 אשר מהם נלמד, כי שר הבריאות דאז, השר בורג, דיווח לממשלה לאמור: „פניתי למומחים וקבלתי כמו בכל המקרים חוות דעת מנוגדת. פרופסור שטראוס מתנגד בחריפות; ד"ר מתן בעד זה. ד"ר שיבא בעד זה שישאירו את השעון כמו שהוא, ישאירו זמן הלימודים של הילדים כמו שהוא, אבל להקדים בשעה את התחלת העבודה של הפועלים ושל הפקידים". בישיבת הממשלה מיום 3.7.52 מציין השר מר שפירא כי „מתברר שמבחינת בריאות הילדים זה ענין רציני ביותר". השר בורג. ציין באותה ישיבה — „לא ראיתי בענין אחר חזית כה מאוחדת של רופאים ומחנכים ואמהות הטוענות שאינן יכולות להשכיב את הילדים מוקדם לישון". ובישיבת הממשלה מיום 14.4.57 מציין השר מ' שפירא, כי „גם משרד הבריאות וגם משרד החינוך — שניהם עמדו על כך שאין להכניס שעון קיץ". ובעתירה משנת 1982 השר בורג חוזר וציין — „אני זוכר מתקופת היותי שר הבריאות, שכל המומחים היו נגד הנהגת שעון קיץ. הוא הדין מבחינת המורים. זה לא לטובת הילדים ולא לטובת האמהות, העיקר הוא הבריאות" (עמ' 40 לפה"ד).

השופט ברק קובע כי „מסקנתו של שר הפנים, כי לא שוכנע כי להנהגת שעון קיץ יש השפעה חיובית על הבריאות והנוחות, היא סבירה" (עמ' 41).

עוד קובע הבג"ץ כי „קיים עיגון ראייתי סביר למסקנתו של שר הפנים כי הנהגת שעון קיץ לא תביא לחסכון ממשי באנרגיה. לפני שר הפנים היו נתונים, שנתפרסמו על ידי רשויות האומות המאוחדות, לפיהם לא הביאה הנהגתו של שעון קיץ בצרפת ובבלגיה לכל חסכון באנרגיה" (עמ' 38).

בהתייחס לפריון העבודה מציין השופט ברק „מסקנתו הסופית של שר הפנים, לפיה אין נתונים על „הגברה משמעותית של הפריון", מעוגנת בחומר שהיה לפניו, ואין צידוק להתערבותנו במסקנתו זו". (עמ' 39).

למרות פסק־דין מפורש זה יצא קצפם של אבירי הדמוקרטיה ו„שלטון החוק" גם השנה, והם דרשו את הפעלתו של שעון הקיץ. לצורך כך הם שלפו „שפן" בדמות הקביעה „המדעית" שלפיה הפעלת שעון הקיץ תקטין את מספר תאונות הדרכים. לדאבוננו הרב הדבר הופרך בעליל.

יש לקוות כי הוועדות הרבות הבודקות את כדאיות הפעלת שעון הקיץ יתנו תשומת לב ראויה לשיקולים שהובאו לעיל, ואשר קיבלו תוקף חוקי בבית המשפט הגבוה לצדק.

ירדן ללא אש"ף

משטרו של חוסיין שם קץ כמעט לכל נציגויות אש"ף, עצר חלק מראשי המשרדים שנותרו וגירש בצורה משפילה את סגנו של יאסר ערפאת, „אבו ג'יהאד", יחד עם פעילים אחרים

מאת פואד נעים. כתב סוכנות הידיעות

מאת פואד נעים

כתב סוכנות הידיעות הצרפתית

לאש"ף נותרו בירדן רק 5 משרדים ופעילותו צומצמה, חודשיים ימים לאחר החלטת ממשלת ירדן לסגור 25 ממשרדיו.

לפי מקורות הנאמנים לערפאת, המשרדים המורשים היחידים של אש"ף הם שני המשרדים השייכים לגורל עבד רזק יחיא, נציג אש"ף ברבת עמון, ושל נשיא המועצה הלאומית הפלשתינית, שיך עבד חמיד אל־סאיח, המשרד לענייני השטחים הכבושים, שבראשו עומד מוחמד מילחם, והמשרד לעזרת המשפחות של החללים, שמנהלו סמיח דרוויש נעצר לא מכבר ע"י שלטונות ירדן.

לעומת זאת, הקולונל עטאללה עטאללה („אבו זעים"), שהתמרד נגד ערפאת ולאחר מכן הוצא משורות „פתח", הורשה ע"י שלטונות ירדן לפתוח 11 משרדים, מסר דוברו לסוכנות הידיעות הצרפתית.

קולונל זה, שהאשים את ערפאת ב„ניצול לרעה של הסמכויות", עומד בירדן בראש תנועה שאותה הוא מגדיר כ„פעולת תיקום", ושלטונות ירדן רואים תנועה זו בעין טובה.

ממשלת ירדן סגרה ב־7 ביולי 25 משרדים של „פתח", שנפתחו על רקע היחסים הטובים בין אש"ף ובין ירדן, לאחר שהמחבלים גורשו מביירות ב־1982.

ההחלטה הירדנית לסגור את המשרדים היתה תגובה על הודעה שפירסמה ב־19 ביוני המועצה המהפכנית של „פתח", שהוקיעה את מדיניות רבת עמון כלפי אש"ף, והאשימה את ירדן בשיתוף פעולה עם וושינגטון ותל אביב בכטרה „להלום במהפכה הפלשתינית".

לשכתו של סגנו של ערפאת, חליל אל־וזיר („אבו ג'יהאד") נסגרה גם היא ו„אבו ג'יהאד" עצמו גורש מירדן ב־10 ביולי. אחד מעוזריו הבכירים, זוהייר באנאסרה, נעצר לא מכבר, וכך גם חבר אחר באש"ף, מחמוד דייס.

גירושו של אבו ג'יהד תרם להקפאת הפעילות של „הוועדה הירדנית — הפלשתינית המעורבת לענייני השטחים הכבושים", שבראשה עמד.

הפעילות של ועדה זו צומצמה עוד קודם לכן עקב השעיית הסיוע הפיננסי של מדינות הנפט הערביות, שהסתכם לפני כן ב־100 מיליון דולר לשנה. תרומה זו אמורה היתה לסייע לתושבי הגדה המערבית, כפי שנקבע בוועידת הפיסגה הערבית שנערכה בבגדד ב־1979.

ממשלת ירדן התחילה מאז לממן תוכנית חומש ב־1.3 מיליארד דולר לפיתוח הכלכלי של הגדה המערבית ורצועת עזה תוך אכיפת אש"ף למרותה.

ולבסוף, שלטונות ירדן ביטלו באוגוסט את השמירה שהופקדה לפני דירותיהם של 4 מחברי הוועד הפועל של אש"ף המתגוררים ברבת עמון, מוחמד מילחם, עבדל רחים אחמד, הגנראל עבדל ראזאק יחיא, והכומר אליה חורי, וכן לפני מעונו של נשיא המועצה הלאומית הפלשתינית, השייך עבדל חמיד סאיח, ובאופן שבו מתנהלות המחלקות הפוליטיות במחנה הפלשתינאי, פירושו של דבר, הודעה ירדנית רשמית שחייהם הותרו.

קוסוביצקי וחבריו

מאת עקיבא צימרמן

עשרים שנה חלפו כאן הלך לעולמו, בר' אלול תשכ"ו, החזן משה קוסביצקי. החזן משה קוסביצקי היה מקובל ואהוב על כל החוגים שבעם. מתוך אוסף המכתבים ברשותי ניתן ללמוד, כי הכל נהנו משירתו. כך מצאנו, כי החזן עמד בקשרי מכתבים עם הרב הגאון אליעזר סילבר מסינסינאטי מחד גיסא, והופיע בנשף היובל שערכה אגודת ישראל באמריקה לכבודו של הרב הגאון. מאידך גיסא עמד משה קוסביצקי בקשרי מכתבים עם הרב אבא הלל סילבר המנהיג הציוני וכראשי התנועה הרפורמית. עשרות מכתבים כתב למשה קוסביצקי הרב מרדכי קירשבלום כראשי המזרחי באמריקה. אנו למדים, כי קוסביצקי השתתף בהרבה אירועים ועידות של המזרחי בארצות הברית. כאות תודה על כך הוענק לו בטעמד השר משה שפירא תואר חבר כבוד של המזרחי לכל ימי חייו. כמו כן השתתף באירועים של הפראבנד הסוציאליסטי. כבר עמדנו ב„הצופה" (ז' אלול תשל"ט) על קשריו של משה קוסביצקי ועולם התורה וחליפת המכתבים בינו ובין רבנים וגדולי תורה. עתה במלאות עשרים שנה לפטירתו של החזן הדגול אביא לראשונה לקוראים על ההתכתבות בין החזן ובין חבריו החזנים. החזן גרשון אפרת, מחברה של האנתולוגיה לחזנות כותב לחזן קוסביצקי ופונה אליו בתואר „כבוד הש"ץ המפורסם לשם ולתהילה". במכתב קובע גרשון אפרת, כי משה קוסביצקי אינו רק „שאגת ארי" של דורנו, כי אם גם „בעל קול דממה דקה", והוא יודע איך להתאים את קולו לכל יצירה ויצירה. גרשון אפרת מודה למשה קוסביצקי על הביצוע המוצלח של יצירתו ב„שופר גדול", וכן מודה לו על כי הסכים להשתתף באנתולוגיה שבעריכתו. החזן והחוקר ד"ר חיים האריס כותב למשה קוסביצקי בתצרובת של עברית ויידיש. הוא פונה לחזן קוסביצקי וכותב „עלינו לשבח לאדון החזנים שהנהו גם ידידי טובי". הוא מבקש לשמוע את חוות דעתו של קוסביצקי על סדרת התקליטים שהוציא, והוא ממשיך ומבקש ממנו כי יקים „בית דין" שבו יהיה שותף גם דוד קוסביצקי, וביחד יפסקו האחים מה דעתם על שיטתו של חיים האריס בפרשנות התפילה... במכתב שני פונה חיים האריס „לנעים הזמירות איש האשכולות ר' משה קוסביצקי" ומספר לו על הופעת ספרו לתולדות הנגינה החזנות בישראל. במכתב שלישי מכנה חיים האריס את משה קוסביצקי בתואר „חזן נפלא ומצויין מגנן בחסד עליון ר' משה, רבנו בנגינות בית הכנסת במובן ידוע". הוא מבקש, כי משה קוסביצקי יתמיד בקשרי מכתבים אתו. החזן יהושע וייסר מודה לחזן משה קוסביצקי על כי קנה את ספריו ומציין „זה חלקי מכל עמלי", וכי אי אפשר להיפוך ל„גביר" מכתיבת ספרי חזנות... במכתב נוסף מודה וייסר לקוסביצקי על כי כלל באחד הקונצרטים שלו את השיר „דער אלטער חזן" שחיבר וייסר, והוא מציין כי בביצועו של קוסביצקי זכה שירו ל„תיקון האמיתי". במכתב נוסף מכתיר וייסר את קוסביצקי בתואר „ידידי הנכבד ש"ץ כפורסם בכל תפוצות ישראל נעים זמירות ישראל". עוד הוא כותב, כי נהנה מאוד מהבנתו של קוסביצקי לאופיו של קטע שהוא מבצע, וכי קוסביצקי מבין לנפשו של כל יוצר ויוצר ואופיו. ברוב התלהבותו כותב וייסר ואומר: כי אפילו בדורם של סירקובסקי ורוזובסקי היה משה קוסביצקי נחשב כאחד הגדולים. החזן פנחס יאסינובסקי שולח למשה קוסביצקי מאמר הערכה שכתב עליו ומתלוצץ ושואל: האם גם אתה משה קוסביצקי היית כותב על יאסינובסקי מאמר כזה... המבקר המוסיקאלי גרשון סוועט, שהיה בזמנו יו"ר אגודת העיתונאים בירושלים, כותב לאיש על רשמיו מקונצרט ארבעת האחים קוסביצקי. שאורגן על־ידי המזרחי בקארנגי הול בניו יורק. סוועט כותב, כי הוא תמיד נהנה לשמוע את קולו של משה קוסביצקי. באותו קונצרט שר שמחה קוסביצקי את יצירתו של לוסיני שעובדה ע"י החזן יוסלה רוזנבלט לתפילה „עד הנה עזרונו רחמיך". סוועט כותב למשה קוסביצקי, כי אכן שמחה קוסביצקי שר יצירה זו בצורה מופתית, אך לדעתו אין לכלול יצירה זאת בקונצרט חזנות, זה קוריוז ולא תפילה כותב סוועט... החזן נתן סטולניץ ידידו של קוסביצקי עוד מימי וילנה מברך את החזן משה קוסביצקי להולדת נכדתו רעיה. זונדיל עסקאיין, כי שהיה יו"ר החזנים פארבנד באלה"ב, מברך את החזן לקראת שנת השי"ב בשיר שכתב לכבודו. הוא מסיים את ברכתו וכותב „גאולת הארץ תהא לעם ישראל על פי תורת ישראל". הוא מכתיר את משה קוסביצקי בתארים מתארים שונים המזכירים את העברית של תקופת ההשכלה. אלמלא תאריך המכתב משנת תשט"ו הייתי חושבים כי זה מכתב מהמאה שעברה... זונדיל עסקאיין כותב: „שלום וברכה לכבוד אהובי ידידי היקר והנעלה הש"ץ המפורסם והמנגן גדול בכל קצוי ארץ. איש נכבד ומצוין במדות טובות כש"ת מהו"ר משה קוסביצקי נ"י עם שלומות כל בני משפחתו לאורך ימים יחיו בעושר ואושר, ברוב עוז ושלום וכל טוב סלה". המנצח ברנרד פיירר מבואנוס איירס מודה לחזן משה קוסביצקי על התקליט ששלח לו ומונה את שבחיו. המוסיקאי ארנולד צמחסון, בנו של החזן צמחסון, מציע את שרותיו למשה קוסביצקי כמלוה בקונצרטים. צמחסון מהלל ומשבח את עצמו וכותב כי הוא לא רק אחד מחשובי המוסיקאים אלא הוא גם מומחה במוסיקה ליטורגית, ועל כן הוא ישמח אם משה קוסביצקי ינצל את שירותיו.

החזן מנדל קוסלוביץ מחבר הלחן לסליחה „ענני" מודה למשה קוסביצקי על ביצועו המוצלח, וכן מבקש ממנו כי יבצע גם יצירות אחרות שלו. אחד המכתבים האחרונים שכתב החזן זבולון קברטין לפני פטירתו היה לחזן משה קוסביצקי. קברטין מתעניין בשלום בתו של קוסביצקי שחלתה מאוד. המכתב כתוב ביידיש גרמנית הנקראת: „דייטשמעריש". קברטין כותב, כי הוא ורעייתו ישמחו לארח את משה קוסביצקי בביתם. החזן פנחס קלנברג מבריסל מביע את צערו כי לא היה בקונצרט של משה קוסביצקי באנטוורפן מאחר שטעה בזמן הקונצרט. הוא מעלה זכרונות מהפעם הראשונה שבה שמע את משה קוסביצקי בשנת 1931, עת שמשה קוסביצקי הופיע בקונצרטים בבזין, נאנסי ושטראסבורג. קלנברג מזמין את קוסביצקי להתארח בביתו בבריסל. היחידי מבין כותבי המכתבים החי אתנו היום הוא החזן משה קראוס יבל"א. בעת ביקורו של משה קוסביצקי באנטוורפן בשנת תשט"ו היה משה קראוס חזן ראשי של קהילת אנטוורפן. קראוס כותב לקוסביצקי, כי הוא עדיין תחת הרושם של תפילת מעריב שערך קוסביצקי באנטוורפן, והוא מודה על הזכות שהיתה לו לארח את קוסביצקי בביתו. כבוד הוא לי להתכתב עם גדול הדור בעולם החזנות, כותב קראוס. נציין, כי באנטוורפן נמצא ספר תורה שכתב סבו של משה קוסביצקי ר' שמחה הסופר. משה קוסביצקי סיפר לי, כי רצה „לפדות" את ספר התורה ולהעניק במקומו שני ספרים, אך נאמר לו כי לספר תורה שכתב ר' שמחה ישנה חשיבות מיוחדת ואין מוכנים להחליפו. נסיים במכתבו של הגבאי הזהוגות הבובק ר' ברוך שריד־רצקובליס. בחודש אב שנת תשי"ה שהה ברוך שריד בניו יורק. הוא כותב למשה קוסביצקי ומביע את צערו כי לא יוכל להישאר בניו יורק לתקופת החגים. ברוך שריד מזכיר למשה קוסביצקי את פגישתם בורשה בשנת 1936 עת הוא מזכיר לו, כי אמר לו פעם, כי הוא שריד הינו ה„מבין" הטוב ביותר שהיה לקוסביצקי מעודו, ובתור שכזה, אומר שריד, הוא מרשה לעצמו לומר הערות מקצועיות למשה קוסביצקי. הוא אומר, כי עתה עם קום מדינת ישראל אפשר יהיה לבנות את בית המקדש, ואם הוא שריד יהיה שם גבאי, הוא יהיה מוכן להתחם חוזה עם קוסביצקי כחזן של בית המקדש...

את מכתבו מסיים שריד בשיר המוקדש לידיד נפש משה קוסביצקי:

„תפלותיך ממעמקים / כוציאנו ממחשבים / אמרותיך טהורות / ליוצר המאורות. / עלה תהלה / ושערי שמים פתח. / לעם כי יגאל / בבכלכת ישראל י"

שרידי הגניזה

מאת יעקב אדלשטיין

רגע מרגש הוא להחזיק בידך כתב יד של יהודה הלוי, של הרמב"ם או של ר' יוסף קארו. לקרוא בהם ולהבחין בשינויים שעשה המחבר שנה שכתב את דבריו, המוכיחים את ההתלבטות של המחבר בניסוח ובסידור כתב היד המקורי. רגע זה היה כאשר ביקרתי באוסף הגדול של גניזת קהיר באוניברסיטת קימברידג' בבריטניה, בהדרכתו של מנהל הספריה של הגניזה ד"ר ש. רייף, למרות עיסוקו היומיומי בכתבי היד הללו, מתרגש ד"ר ש. רייף כל פעם מחדש כאשר הוא מראה את כתבי היד לאורחים שבאים לראות את גניזת קהיר.

בספריה של אוניברסיטת קימברידג' יושבים חוקרים מכל קצווי תבל ועוסקים בחקר הגניזה הקהירית, למרות שחקרו בה שנים רבות, עדיין נשארו הרבה כתבי יד בלתי מפוענחים. גם עשרות חוקרים מישראל באים לשם כדי לחקור בכתבי היד, מהם שעושים את שנת השבתון בעיר אוניברסיטאית זו.

כתבי היד מוחזקים בתנאי לחות וטמפרטורה מתאימים, כדי שלא יאכל בהם הקש. הם נבדקים מדי פעם כדי לראות מה מצבם. צילומים של כתבי היד מוחזקים בנפרד, לכל צרה שלא תבוא. באחד מכתבי היד שמביא לפני ד"ר רייף אנו נתקלים בסידור תפילה עתיק, וד"ר רייף מסביר את השינויים בנוסח התפילה שחלו מאז. בכתב יד אנו מוצאים תפילות מסידור התפילה, שיש בו שינויים מעניינים ובלתי ידועים בנוסח התפילה. מכאן ניתן ללמוד את גלגולי הנוסחאות של התפילה. לפעמים, מספר לי ד"ר רייף, אני עובר לפני התיבה בבית הכנסת ומתפלל לפי הנוסח העתיק שמצאתי בגניזת קהיר, אך מבני־עות אחרות כשמתפללים באים אלי אחרי התפילה ואומרים לי כי טעיתי בתפילה, אני מסביר להם כי אין זה חידוש משלי, אלא זהו נוסח התפילה המקורי. הגניזה בבית הכנסת עזרא בקהיר, כללה כ־200 אלף קטעים חלקם הגדול הועבר לקימברידג', אך קטעים אחרים הוצאו מן הגניזה עוד קודם לכן והתפזרו בעולם. אפשר למצוא אותם במוזיאון הבריטי בלונדון, בפאריס, בגרמניה, בבודפשט, בירושלים, בניו יורק, בפילדלפיה ובמקומות אחרים. הריכוז השני בגודלו — 7,700 קטעים מן הגניזה נמצא בספריית סנט פטרבורג. קטעים אלה הובאו לשם על ידי הקראי אברהם פירקוביץ, אשר חקר את תולדותיה של הקהילה הקראית ברוסיה. הוא חיפש בעולם אחרי כתבי יד קראיים וצבר אוסף גדול של תעודות כתובות בעברית, ארמית ובשומרונית. בשנת 1963 הגיע לגניזה הקהירית. הוא עמד על חשיבותה, בחר ומיין כתבי יד חשובים והביאם לספריית סנט פטרבורג. סבורים שאוסף זה לא נופל בחשיבותו מן האוסף הגדול הנמצא בקימברידג'. אך מלבד מקרים בודדים, סגורה ספרייה זו בפני חוקרים מן המערב. רק לבודדים מרשים לעיין בכתבי היד הללו.

הגניזה בקהיר בבית הכנסת עזרא נשמרה הודות למזג האויר היבש השורר שם. יהודי קהיר גנזו בעליית הגג של בית הכנסת הזה כל נייר בעל ערך, ולפעמים גם ללא ערך. אפשר למצוא בגניזה גם כתבי יד של ילדים שכתבו ולמדו לכתוב בעברית. ציורים של אלף בית בידי ילדים, לצד כתבי יד של גדולי תורה. גניזת קהיר בפני העולם הגדול היה שלמה שכטר, שחקר ספרות תלמודית באוניברסיטת קימברידג'. הוא הגיע אל הגניזה בעקבות שני מכתבים שקיבל במפתיע. אחד קיבל משלמה אהרן ורטהיימר, שהציע לו לקנות 30 מכתבים עתיקים בעברית תמורת 3 לישים. והשני משתי נשים סקוטיות, הגב' לואיס והגב' גיבסון, שאספו כתבי יד עתיקים במנזרים במדבר סיני וקנו כתבי יד בקהיר. הגב' לואיס פנתה לשכטר לאחר ששבה מן המדבר וביקשה להראות לו את רכישותיה כדי שיחווה דעתו עליהן. לאחר שעיין בכתבי יד אלה נתברר לו כי לפניו קטע מקורי מתוך כתבי יהושע בן סירא בעברית. היה זה גילוי מדהים. משום שהחוקרים היו סבורים עד אז כי הנוסח העברי של בן סירא הוא תרגום מיוונית. לאחר ששכטר עיין בקטעים הללו, החליט לצאת לקהיר ולבדוק את הגניזה במקור. אך היכן למצוא מימון למסע כזה? הוא פנה לחברו צ'ארלס טיילור, תיאולוג, חוקר יהדות ועברית, מראשי האוניברסיטה בקיימברידג', וזה קיבל על עצמו את האחריות למימון נסיעתו. בלי לשאול את יתר ראשי האוניברסיטה, ובלי להעביר את ההחלטה דרך ועדות וביורוקרטיה, „יצא שכטר למצרים מצוייד בהמלצה מאת הרב הראשי של יהדות בריטניה אל הרב הראשי של יהודי מצרים, רבי אהרן רפאל בן שלום.

בהגיעו לקהיר התברר לו, כי השמשים בבית הכנסת עזרא מכרו במשך הזמן קטעים מן הגניזה לסוחרים שונים. במכתב מן ה־21.1.1897 לאוניברסיטת קיימבריג' מתאונן שכטר כי השמשים מבקשים ממנו לשלם להם עבור הקטעים מן הגניזה שהוא בוקר. לפעמים הם עולים לעליית הגג, בוחרים להם קטעים ומוכרים לסוחרים, והוא נאלץ ללכת אל הסוחרים ולקנות בהם. שכטר שלח לאנגליה ארגזים מלאים חומר מן הגניזה.

כאשר חזר שכטר לקיימברידג' החלו הוא ועוזריו למיין את החומר, כשלושים אלף קטעים מתוך 140 אלף שנגנזו. בשנת 1902 עבר שכטר לניו יורק ולקח עמו ארגז גדול של תעודות מיבחרות מן הגניזה. הוא נפטר בשנת 1915. אחריו המשיך במיון התעודות ארנסט ג'ייקב, וגם הוא נפטר. בהיותו בן 38 בלבד. בעקבות פטירתו נפוצו שמועות על קללה הרובצת על העוסקים במסמכי הגניזה. בשנת 1954 חידש שלמה דוד גויטין יחד עם מספר חוקרים את מלאכת המיון ועסק בחקר של קטעים אחדים מהן. גויטין נפטר בשנת 1975 והשאיר אחריו אוסף גדול של כתבי יד ומחקרים. חלקם נמסר על ידי קרוביו לספרייה הלאומית והאוניברסיטאית בירושלים.

זמן רב עמד האוסף הזה בקיימברידג' ללא מנהל מחקר. לפני כ־14 שנה נקרא ד"ר רייף מאוניברסיטת גלזגו לעמוד בראש חקר האוסף הזה. ד"ר רייף מוציא לפני ארגז של כתבי יד, ובו קטעים־קטעים שרק עתה החלו למיין אותם. כאשר בדק את מצב האוסף, מצא כי יש צורך בתקציבים מכובדים כדי לטפל בהחזקתו ובמחקרו. הוא פנה לראשי האוניברסיטה והביא לפניהם תכנית לטיפול באוסף. נאמר לו כי הוא מקבל יד חופשית לפעול בנושא וגם לגייס תקציבים. מנגנון מכובד הנבנה עם עובדי הספריה האוניברסיטאית מטפל באוסף הזה. מדי פעם הוא מוציא ביולטין על גילויים של חוקרים באוסף. בין המבקרים את האוסף אישים מכל העולם, ובמובן גם מאנגליה עצמה: לורדים, חברי פרלמנט, וגם בעלה של מלכת אנגליה. ד"ר רייף השלים את מיונם של רוב כתבי היד שבאוסף. הגליונות מוגשים לאורחים ולחוקרים, כשהם עטופים בשני גליונות פלסטיק שקוף, המאפשרים לחוקרים לעבוד מבלי שהחומר ייפגע.

האוסף בקיימברידג' רובו בעברית, אך יש בו כתבי יד גם בספרדית באיטלקית, בארמית, בערבית.

בין מסמכי הגניזה מצאנו חליפת שירי אהבה בין דונש בן לברט ואשתו. בן לברט פונה לאשתו בעבריה: „איך אבגד בבשיכת שבבזותך", כתברר, כי גם אשת בן לברט היתה משוררת, דבר שלא היה ידוע.

האוסף נקרא על שם שכטר־טיילור, וזאת משום שטיילור היה האיש שהמריץ את שכטר לרכוש את הגניזה והוא אשר מימן את מסעותיו. טיילור היה חוקר אנגלי שהתעניין בחקרי היהדות. הקריאה של כתבי היד בקיימבריג' עוד תימשך שנים רבות.

מדינת ישראל לא ביקשה מבריטניה להעביר אליה את אוסף הגניזה הקהירית. ההוא מוסד מרכזי לחקר תולדות ישראל. באוניברסיטת קיימבריג' מתלוצצים החוקרים על כך ואומרים, שאילו הועבר האוסף לירושלים, לא היתה סיבה לחוקרים ישראלים לעשות את שנת השבתון שלהם בקיימבריג'...

שיחת היום | עם מנחם ברגר — נשיא לשכת עורכי הדין

קיימת אפשרות לשלילת רשיונות משפטני השב"כ

מי שחשב כי „החנינה" תפתור את כל הבעיות הכרוכות בפרשת השב"כ — נמצא טועה.

השבוע התפרסם על קרע שנוצר בין פרקליטות המדינה לבין המחלקה המשפטית של השב"כ שבראשה עומדים שני היועצים המשפטיים שקיבלו חנינה מנשיא המדינה.

עניינם של השניים — נמסר — ייבדק גם במוסדות לשכת עורכי דין.

ש. האם פרקליטי השב"כ כפופים לתקנות הלשכה? — שאלנו את מנחם ברגר, נשיא לשכת עורכי דין.

ת. בוודאי.

ש. אם כן, לפי הקנון הלשכה — מה הוא הדין לגבם?

ת. כדי לדון בעניינם ולהחליט אם להעמיד אותם לדין הלשכה צריכה לקבל את שמותיהם ואת מהות העברות המיוחסות להם. פניתי ליועץ המשפטי בנושא וטרם קיבלתי תשובה.

ש. האם דבר החנינה ישפיע על החלטות הלשכה?

ת. אולי. מוסדות הלשכה יצטרכו לבדוק מהי השלכת החנינה על העבירות המיוחסות להם. להלכה, החנינה מכפרת על העבירה ועל תוצאותיה, השאלה היא, האם היא מכפרת גם על עבירה משמעתית. זהו נושא חדש שיצטרך להיבדק.

ש. ואם לא?

ת. זה יכול להגיע גם לידי שלילת רשיון.

שולה מוסטיק

אפריקה חוזרת בתשובה

מאת יוסף פרידלנדר

מנהיגי ארצות אפריקה מרגישים, כנראה, כי מתקרבים ובאים ימי חשבון הנפש, הרחמים והסליחות, והם מוכנים לחזור בתשובה ולחדש את קשריהם עם מדינת ישראל, שנותקו בלחץ הערבים. אחת, אחת הן חוזרות ומקיימות קשרים דיפלומטיים אתנו. קשרים לא־דיפלומטיים קיימים כבר שנים רבות, כאשר שוכנעו קברניטי הארצות האלה, כי הן יכולות להפיק טובות הנאה מן הניסיון הישראלי בחקלאות, בתעשייה ובשירותים. כלומר, במחתרת שיתפו איתנו פעולה, אבל לאור השמש העמידו פנים שהם לצידנו היו מצביעים נגדנו בפומבי. באו"ם. דו פרצופיות כזו הם נוהגים לא רק לגבי ישראל, כי אם לגבי ארצות הברית, אנגליה וצרפת. יד ימין מורמת תמיד להצבעה נגד „המדינות הקולוניאליסטיות", ויד שמאל פשוטה לקבל הלוואות, מענקים ותרומות בכל המינים. מצבן של מדינות אלה קשה מאד, ובחלקן נמשכת חרפת רעב של אוכלוסיה גדולה ועצומה. לכן סיגלו לעצמן את דו־הפרצופיות ביחסים הבינלאומיים שלהן.

החזרה בתשובה לא באה, כמובן, בבת אחת. סייעו לה מן השמים האווירונים האמריקנים, כאשר הפציצו את טריפולי ובנגאזי באפריל השנה. ההפצצות הוכיחו, כי אמריקה, „הנמר של נייר", חשף את שיניו ואת ציפורניו. כאשר סבלנותו לעקוב אחר מעשי הטרור הנוראים של קדאפי ושלוחיו נסתיימה. קדאפי למד לקח והתקפל כמעט למשך ארבעה חודשים שלמים. הוא ידע היטב, שאם ייתפס שוב בקלקלתו, הוא עלול לספוג מנה אחת אפיים. ירידת קרנו, ואולי התחלת שקיעתו, בישרה לאפריקה את הפסקת לחציו על המדינות השכנות ללוב.

מדינות ערב, אשר הבטיחו הבטחות רבות, ויפות למדינות אפריקה תמורת ניתוק הקשרים עם ישראל, לא קיימו, כנהוג, את אשר הבטיחו עוד בימי „נשיא של מחירי הנפט". עכשיו, שהמחירים ירדו פלאים, על אחת כמה וכמה שהן טוענות לחסרון כיס. מרוקו, השוכנת גם היא בצפונה של יבשת אפריקה, מנסה להידבר עם ישראל. אמנם, ההידברות היא במידה רבה מגומגמת ורפה — הן ולאו ורפיה בידיה — ולא היו לה תוצאות על שכנותיה של ישראל, אבל בכל אפריקה יצא קולה ובקצה היבשת מליה. כל הגורמים האלה חוברו יחדיו כדי לעורר את היבשת השחורה להרהורים חוזרים על הנזק הנגרם להם מחוסר קשרים רשמיים עם ישראל.

ואין לשכוח, שכל ממשלות ישראל טיפחו את הקשרים עם המדינות האלה בכל הדרכים שנראו להן. מנכ"ל משרד החוץ, דוד קמחי, התמחה בתנועות השחרור הלאומיות שבאפריקה, כך שבידי ישראל הידע הדרוש לא רק לגבי המשטרים והשליטים אלא לגבי ההיסטוריה והגיאוגרפיה של המהפכה האפריקאנית. התוצאות הן — שהיום קיימת נציגות ישראלית בעשרים ושבע מדינות, פי שניים מאשר לפני מלחמת יום הכיפורים. אם כל המדינות האלה, או רובן הגדול, יחדשו את קשריהם עם ישראל — יהיה בכך משום מכה גדולה למדינות ערב. ובמיוחד לסוריה וללוב. אבל גם המדיניות הסובייטית באזורנו תיפגע בצורה גדולה או קטנה. הסובייטים עזרו מעט מאוד למדינות השחורות. אפילו בימי תעצומות הרעב הגדול בחבש ובסודאן אשר הפיל חללים רבים, כאשר מדינות רבות התגייסו לאספקת לחם ומצרכים אחרים להמוני הרעבים — וארצות הברית בראשן — לא פתחו הרוסים את אסמיהם לרעבים. אולי משום שלא רצו. ואולי גם משום שלא היה להם מה לתת. הרי הם קונים מדי שנה בשנה חלק גדול מלחמם מאת המדינות הקאפיטאליסטיות, ארצות הברית וקנדה. התהלה לו יגונה.

בכל הפרשה הזו יש עוקץ: יחסי ישראל ודרום־אפריקה. אמנם מדינות אפריקה רבות נושאות ונותנות עם מדינת ה„אפארטהייד", וכדרכן, מתחת לשולחן. בפומבי — מלא פיהם של מנהיגיהן רוממות החרם והנידוי. מישראל הן תובעות, וקל להן לעשות כן, לנתק את היחסים עם אפריקה הדרומית. אין ספק שישראל תסביר להן הסבר היטב את שיתוף האינטרסים שלה עם אותה ארץ, שהם עצמם מחבבים אותה בסתר. ואין גם להניח, כי ישראל תיכנע לדרישותיהן, שהן יותר דימגוגיות מאשר ענייניות.

איך שלא יהיה, אפריקה פותחת שוב את שעריה לפנינו, ועובדה זו מהווה גמול נאה לעבודה רבת השנים ורבת המאמצים שהשקיעו ממשלות ישראל בתנאים קשים ותוך כדי כפיות־תודה של מקבלי הסיוע ההדד רכה. עתה רק חשוב מאוד, שיפעלו באפריקה שליחי מדינה המעוררים יראת־כבוד ודרך־ארץ אצל האוכלוסיה השחורה לגבי מדינת ישראל, ולא אנשים הרפתקנים ורודפי בצע שיפעלו במקום במסווה של שליחים מטעם ויקלקלו את הרושם החיובי שיש היום לישראל ביבשת זו. דומה שמשימה זו קשה יותר מאשר קבלת הסכמת השליטים על חידוש הקשרים הדיפלומטיים. הבה נקווה, שנצליח לעמוד במבחן זה, כפי שעמדנו במבחנים קשים הרבה יותר.

כשלון המאבק באפרטהייד

מאת נ.א.

הוועידה העשרים ושתיים של האיחוד האפריקאני, אשר עשרים ושבע מדינות באפריקה חברות בו, התקיימה השנה כמו בשנים קודמות באדיס אבבה, בירת אתיופיה.

מאז מלחמת ששת הימים תפשה ישראל מקום מרכזי בדיוני ועידות האיחוד האפריקאני ונתקבלו בהן החלטות נגדנו. גם השנה ישראל לא נשכחה לגמרי, אבל את מקומה המרכזי תפשה הפעם דרום אפריקה, בגלל מדיניות האפרטהייד שלה, במהלך הוועידה נתקבלו החלטות חריפות ונמרצות בדבר המאבק נגד מדינה זאת שתבטל את המדיניות הגזענית שלה.

אלא שוועידה זו הוכיחה פעם נוספת את אפסות כוחה ואת העובדה כי אחדות עמי אפריקה היא רק מיתוס ואינה קיימת במציאות, הלוא מיד אחרי הוועידה האפריקאנית התכנסו כמה ארצות הגובלות עם דרום אפריקה והחליטו, שאין באפשרותן לנקוט סנקציות כלכליות נגד דרום אפריקה, כי זה יפגע קשה במבנן הכלכלי המבוסס בעיקר על סחר עם דרום אפריקה.

אם תבוא תזוזה בעניין האפרטהייד, היא תבוא מארצות המערב. מאנגליה בגלל הלחץ של הארצות החברות בקומונוולט הבריטי, ומארצות הברית בלחץ דעת הקהל. אם כי באנגליה התנגדה לכך ראש הממשלה, הגב' מרגרט תאצ'ר. והנשיא רייגן לא התלהב גם הוא מסנקציות נגד דרום אפריקה.

התלות בדרום אפריקה

המשטר בדרום אפריקה, אינו נבהל גם מהכרזות על סנקציות של מעצמות גדולות, וכבר היו דברים מעולם. בעבר הוכרז על סנקציות נגד דרום אפריקה ובסופו של דבר בוטלו, מסיבה זו או אחרת. אבל הבדידות המעיקה על המדינה הזו אינה משמחת ביותר את המשטר. המושלים בפרטוריה, בירת דרום אפריקה, אינם מתרגשים כלל מהחלטות האפריקאנים על סנקציות נגד ארצם, כי ארצות רבות באפריקה תלויות בארצם. ידוע כי 99% מהסחר של לסוטו, 90% מהסחר של סוואזילנד ו־68% מהסחר של זימבבואה עוברים לדרך דרום אפריקה. מספיק יהיה לסגור את גבולות דרום אפריקה בפני הארצות האלה והסחר יסבול מאוד, כי אין להן מוצא לים. דרום אפריקה גם מספקת פחם לשכנותיה: בוטסואנה, סוזילנד וליסוטו, אשר בלעדיה יהיה מצבן קשה ביותר.

גם בצריכת החשמל תלויות ארצות אלה בדרום אפריקה, המייצרת 77% מהחשמל של כל האזור. אם היא תפסיק את זרם החשמל, הרי מחציתה של מוזמביק, שלושה רבעים מסוואזילנד וליסוטו, תישארנה בחושך, והמפעלים בארצות אלה יפסיקו לפעול. לכן אין להשתומם שהארצות האלה התכנסו אחרי ועידת האיחוד האפריקאני והודיעו שאינן יכולות לקיים את ההחלטות. בדבר סנקציות נגד דרום אפריקה.

שר החוץ של דרום אפריקה, הזכיר כי ארצו מקיימת יחסי מסחר עם ארבעים וארבע ארצות באפריקה. במשך ארבעת החודשים הראשונים השנה גדל הסחר של דרום אפריקה עם ארצות אפריקה בארבעים וארבעה אחוז — ודוגמא לאפריקאנים, שניתוק יחסי הסחר עם דרום אפריקה יעלה להם מחיר רב ויחמיר עוד יותר את המצב הכלכלי הקשה ביבשת אפריקה.

לא רק אנשי הימין החוגים המסתייגים במערב מתנגדים לסנקציות נגד דרום אפריקה, אלא אף אלה שהם בעד סנקציות יודעים את הקשיים הכרוכים בביצוע דבר כזה. מזכירים, כי ראש הממשלה בעבר הרולד וילסון אמר ב־1966 במושב הקומונוולט, כי הסנקציות תצמדנה את איאן סמית ברודזיה על הברכים במשך כמה שבועות, אבל ידוע שצריך היה לחכות חמש עשרה שנה עד שהסכים להתפטר.

ישנם כאלה הטוענים, שדווקא הסנקציות נגד רודזיה (זימבבואה היום) הביאו לה תועלת, כי התעשייה התפתחה בארץ הזאת. אותו דבר עלול לקרות בדרום אפריקה. עם הטלת הסנקציות היא תחזק את תעשייתה, כדי שלא להיות תלויה בחסדי אחרים.

אולם חסידי הסנקציות טוענים, שאין המשל דומה לנמשל. לרודזיה היה שכן עשיר. חזק שתמך בה, אך לדרום אפריקה אין דבר כזה. היא תוכל לכל היותר להחזיק מעמד כמה שנים, אבל לאורך ימים היא תיאלץ בלחץ הסנקציות לבתון את משטר האפרטהייד. עובדה — אומרים הם — גם היום כבר מורגשת שם אווירה של סנקציות. ששים ושתיים חברות אמריקאניות מסחריות הפסיקו פעילותן בארץ הזאת. אשר לאנגלים, המשקיעים הגדולים בארץ הזאת, כמה חברות מסחריות שלהם מתחילות להוציא הונן משם. שני בנקים, ברקליס וסטנדארד צ'ארטרייד, האטו הזרמת כספים לסניפיהם בארץ הזאת.

השחורים — הנפגעים הראשונים מסנקציות

הכלכלה הדרום אפריקאנית עוברת משבר זה בשנתיים, ואין תקווה להתגבר עליו בקרוב. הטלת הסנקציות תחמיר את המצב הכלכלי שם. והמשטר יהיה נאלץ ללכת לקראת ויתורים בענין האפרטהייד. היום נמצא כבר קרוב למיליון מובטלים בקרב השחורים. זעזועים בכלכלת הארץ, עלולים להגדיל את מספר המובטלים. ולאבטלה בדרום אפריקה יש אופי מדיני, כי הנפגעים העיקריים יהיו השחורים, ואלה יגדילו את מספר המתמרדים בארץ.

שר העבודה בדרום אפריקה, פיט פלסיס, אמר, שתהיה זאת איוולת לחשוב, שהשולטים בארץ ייפגעו מסנקציות. לכן אלה הדורשים את טובת השחורים חייבים לדעת, כי הנפגעים הראשונים מסנקציות יהיו דווקא השחורים. הוא ציין כי יושב ראש לשכת המסחר בדרום אפריקה הודיע, שהעסקת מאות פועלי המכרות תועמד בסימן שאלה, אם לא יצליחו לבצע את תוכנית הייצוא שנתקבלה בראשית השנה. כלומר — אזהרה נוספת על גידול האבטלה אצל השחורים.

גם במערב אין ששים אלי קרב. הלוא גם המערב תלוי בסחר של מוצרים רבים מדרום אפריקה. גם אין ענין להפיל את משטר הלבנים, כי לבדו מגמתה של רודזיה, שהלבנים נאלצו לברוח משם. מה שמעוניינים במערב הוא ללחוץ על השליטים בפרטוריה לרכך את משטר האפרטהייד, אבל לא להביא לידי גירוש הלבנים משם.

מן הנראה והנשמע...

איש ה„צוותא והחברותא"

מאת ברוך שיין

הזדמנתי בסוף השבוע שעבר לפני דיליכא. בו זכינת התקיימו שני אירועים: האחד — קונצרט חזנות לזכרו של חזן העיר, ידיד נפשי ר' בנימין אונגר ז"ל — השני — מסיבת ראש־החודש של ותיקי התנועה בתל־אביב. שיוחדה הפעם לכבודו של הרב הד"ר שמואל־זאנוול כהנא עם קבלה פרס התנועה ע"ש השר חיים־משה שפירא ז"ל על ספריו „אותיות ודיוקן". בחרתי באפשרות השנייה, כי מה שכתבתי ב„עדון ותיקי התנועה ערב לאזני יותר מסלסולי החזנות שהתרגנו במרכז הקהילתי „איחוד עיבת ציון".

אסתפק להזכיר זאת בצוותא התותן לאדם דעת. חז"ל אמרו (מס' תענית): „או חברותא או מיתותא". הנה, שהוה ה„דינאמו" המפעיל המניע את קצב פעולותיו במשך כל ימי חייו של הרב הד"ר ש.ז. כהנא או הד"ר שד"ך, אחד הכינויים שבו העטיר את עצמו.

דלים ורשים הם זכרונותי על שד"ך מפעולותיו בפולין, כי תקופה קצרה הפרידה בין זמן התמנותו לראש המרכז החינוכי של רשת בתי־ספר „יבנה" לבין זמן עלייתי ארצה בסוף שנת תרצ"ה. זוכר אני את יום הגיעו לארץ בשנת תש"ם. את הביקור הראשון בבואו לארץ עשה במערכת „הצופה" ב„פאסאז'־פנסאק" ברחוב הרצל. השמועה על בואו הגיעה עד הקומה הראשונה, שבה עבדתי בעת ההיא במלאכת הדפוס של העיתון. עליתי למשרדי מערכת לילה ומצאתי את הד"ר כהנא ורעיתו שרויים בתוך שיחה עירנית עם אנשי המערכת. מן הדברים שהגיעו לאוזני נמצאתי למד, כי העולים החדשים האלה לא יפנו למרכזי הקליטה והעליה בימים ההם, כי לשד"ך היו תכניות פעולה למכביר. הראשונה שבהן יסוד „הצוותא", להבדיל מן הצוותות הקיימות כיום, בתוכן שונה מזו הראשונה. ה„צוותא" שלו התקיימה במסגרת של ארוחות שבת. תחילה במסעדת „אירופה" ברחוב לילינבלום ליד „בנק המזרחי" ולאחר מכן במלון „סבוי" ברחוב יונה הנביא 5. לפי מה שידוע לי, משפחת הרב ש. ז. כהנא נמנתה עם „המתנגדים" לתנועה החסידית. אבל שד"ך הרדיה התרשו החד. כי ראוי לחקות את מנהגי החסידים, לפחות בעניין ניהול „שולחן", ואכן כך היה הדבר. כשראינו את יוזם ה„צוותא" יושב בראש השולחן ומשמיע דברי תורה בין מנה למנה ובין זמר שבת אחד למשנהו, שהשמיעו האחים רדונבר (יצחק, יוסף, משה ובבי־

(סוף בעמוד 4)

על מצפה המשק

לתעשיינים — ברכה

לתעשיינים, הנכנסים היום לאסיפתם הכללית — ברכה. הם ראויים לה והיא דרושה להם. הם אלה המעסיקים את המספר הגדול ביותר של עובדים, והם אלה המורידים את התקבן הדרוש למשק כדי לקיומו — על ידי הכנסת מטבע זר חיוני למדינה, על ידי הייצוא הגדול שלהם. ובעיקר — בשל היות התעשיה מקור עיקרי לחידוש הצמיחה שהמשק זקוק לה כאוויר לנשימה.

כל הבנית פיתוח חידוש הצמיחה מתבססת על התעשיה, שבה יש פוטנציאל גדול וגיוון התעסוקה יותר מאשר כל ענף אחר. כבודן של החקלאות והתיירות במקומו מונח ותרומתן לשיפור המאזן המסחרי השלילי של ישראל הוא רב אך כתן בלבד לא יוציא המשק הישראלי. שני ענפים אלה הגיעו כמעט למיצויים הכלא ופיתוח נוסף בהם קשה, כה שאין כן בתעשיה, שלה אין גבול להתרחבות.

החקלאות אינה יכולה להתרחב, הלהאי ותוכל להשאר במתכונתה הנוכחית, עקב מגבלות קרקע ומים, שאינם מצויים בידינו בשיעור המבטיח צמיחה ופיתוח. התעשיה הופכת כבר היום כמחצית המחזור במשק הקיבוצי, וגם המשק המושבי מתפתח הרבה להשתלבות בתעשיה. לתיירות יש אמנם פוטנציאל כמעט בלתי גלוי ואין כל סיבה שגם ישראל תגיע לכמה מיליוני תיירים לשנה, בהיקף כאליו מגיעים ספרד ויוון, למשל, שהן פתוח אטרקטיביות לתיירות כאשר ישראל. אולם, ישראל, בשל הבעיות הפוליטיות הצבאיות שלה, תיראה עוד ימים רבים נתונה לתנודות, דוגמת המפל של שנה זו, שבה החליטו תיירים רבים, בעיקר מארה"ב, להשאר בבתיהם במולדת ולא לבוא לארץ. התיירות לישראל היא לא יציבה וכל אירוע בתחומי שגע בידידה על תנועת התיירים אליה.

על התעשיה לא מוטלות המיגבלות שמנינו, ואחרות, והיא בלבד יכולה לתת הדחיפה קדימה לחידוש הצמיחה. לשם כך דרושה עזרה ממשלתית, כי התעשיינים בלבד לא יוכלו לעמוד בגיוס הכספים הגדולים הדרושים לכך. אולם, התרומה יכולה להיות בהקניית ידע ונסיון לרשות יזמים ומשקיעים. הם יתרמו רבות גם בהפסקת ה„בכי" שלהם על הקשיים העומדים לפניהם (חוסר עזרה ממשלתית לייצוא, ביורוקרטיה, צריך עבודה גבוה ועוד כהנה וכהנה). חלק גדול מדרישותיהם אכן נכונות ומוצדקות אך הצלאתם התכופה יותר משהיא מועילה היא מזיקה וכבריחים מעקרים. בטוב יתרכזו על המחרותות ולא על הממשלה" אבר כי טוהר הזמן של התעשיה, היום צודק. ואכן אם הם יקדישו עצמם לפיתוח המפעלים שלהם, לניהולם התקין ולי מאמצים להגדלת הייצוא היתה תהיה להם מכך תוצאות טובות יותר מאשר התדפקות על דלתות הממשלה.

הפלטינה—להיט השוק

מאת חיים לנגלבן

שוקי המטבעות והמדליות מצויירים שבוע מיצלה והיצרי בענף מדליות ומטבעות זהב. הידיעה המוחלטת של מחירי הזהב בשווקים הבינלאומיים, תרמו רבות לגל הביקושים הכציף את שוק מטבעות הזכרון והמדליות הממלכתיות. הפעילות בשוק מטבעות הזכרון התנהלה בקצב כזויזו כאיד, תוך כחזור כספים בלתי רגיל. רבים גם הפריטים שהחליפו ידיים.

מטבעות ומדליות

כמספר דוגמאות ימחישו את המצב האמיתי בשוק. נציין מספר פריטים ומחיריהם, אותם הסוחרים מוכנים לקלוט אם נציע להם את הפריטים למכירה. הפריפה המתווספת למחיר הקמעונאי נעה בין 10 ל־20 אחוזים.

כך, לדוגמה, סדרת מטבעות ויצמן המורכבת משני מטבעות זהב בעריכים של 100 ל"י ו־50 ל"י במשקל כולל של 40.02 גרם זהב בטוהר 916.6 במהדורה כללית של 6,202 סדרות שלמות, נסחרות בין הסוחרים במחיר של 720 דולרים, לסדרה, לעומת 685 דולרים בשבוע שעבר. בנק ישראל רגיל, השיג בשבוע החולף סכום של 325 דולרים לעומת 300 דולרים, ואילו בנק ישראל קשוט נסחר בין הסוחרים במחיר של 1,800 דולרים, לעומת 1,750 דולרים לפני כן. מן הראוי לציין, כי מטבע בנק ישראל בשתי הגירסאות, שוקל 13.34 גרם זהב בטוהר 916.6, כאשר מהדורת המטבע הרגיל היא 6,014 עותקים ואילו מהדורת בנק ישראל קשוט נקבעה ל־1,502 יחידות. מתוך כמות זו של המטבעה הקשוטים, 702 נועדו לשיווק הרשמי של בנק ישראל. כך, שלמעשה בשוק מטבעות הזכרון נמצאים 850 מטבעות זהב בגירסה קשוטה. מטבע זה צבר ערך נומיסמטי גבוה מאד, מפוזר בין מאות אספנים, שאינם מוכנים בקלות להיפרד ממנו, אלא במקרי חירום בלבד. עוד יצויין, כי המטבע לא נמצא בהיצע יד מידי, אלא הסוחר זקוק למספר ימים, כדי לאתר עותק אחד של המטבע. גם מטבע בנצחון משנה 1967 זוכה לביקושי יתר. מטבע זה נסחר בין הסוחרים במחיר של 485 דולרים, לעומת 460 דולרים לפני כשבוע: משקלו של המטבע נצהן מגיע ל־266.68 גרם זהב בטוהר 916.6 (22 קרט). כל מהדורתו מגיעה ל־9,004 עותקים, כולל המטבעות הנמצאים במגוון בנק ישראל והאוצר של החברה הממשלתית למטבעות ולמדליות.

סדרת המטבעות של כ"ה למדינה, המורכבת מזוג משולש של מטבעות זהב בעריכים של 200 ל"י, 100 ל"י ו־50 ל"י, זוכה לביקושי יתר. הסדרה מעומה בשוק המטבעות בסכום של 600 דולרים, לעומת 570 דולרים לפני כן. סדרה זו מהווה גולת הכותרת של הנפקות הזהב, כאשר הנושא המרכזי הוא „מגילת העצמאות". משקלה של כל הסדרה מגיע ל־47.5 גרם זהב בטוהר 900/000, במהדורת די נדירה של 17,927 סדרות שלמות. ואילו ה„מיני־סט" של כ"ה למדינה, המורכב רק משני מטבעות זהב בעריכים של 100 ל"י ו־50 ל"י — משיג סכום של 265 דולרים, לעומת 240 דולרים לפני כן. אין לשכוח כי מהדורת ה„מיני סט" היא 27,510 סדרות מיני, ובשקלו 20.5 גרם זהב בטוהר 900/000.

בענף מדליות זהב

בענף מדליות זהב העליות היו יותר בולטות, זה בגלל תכולת הזהב הגבוהה במדליות, וזה בגלל הביקושים הרבים שזרמו לשוק המדליות. נציין ראשית כל ומעל לכל את מדליית הפלטינה, המדליה היחידה במתכת לבנה, הלא היא הפלטינה, שהונפקה בשנת 1973, במלאת 25 שנה לעצמאות המדינה. המדליה הונפקה במכסות של 10,000 יחידות, תיקן, מכספר 1 עד 5000 הוטבעו בניסבעת רובינס אלסבורו, ארה"ב; ומ־5001 עד 10,000 בניסבעה הממשלתית בירושלים, כפי שידוע לנו, מהדורת ארה"ב, שווקה כולה באמריקה, ואילו המדליות שהוטבעו בישראל, שווקה בארץ ויתר ארצות אירופה. מדליית פלטינה השיגה בשבוע החולף שיא חדש, ממש הפכה להיות להיט השוק. היא השיגה תוספת של 200 דולרים למדליה, והיא נסחרת עתה בין הסוחרים במחיר של 640 דולרים, לעומת 440 דולרים לפני כן. העליה התלולה במחיר המדליה נובעת בעיקר ממחיר המתכת הלבנה והנדירה בעולם, שעלתה ל־630 דולרים לאונקיה (31.1 גרם מתכת טהורה), המחיר הגבוה מזה מספר שנים.

מחירי מטבעות זהב

להלן מחירי מטבעות זהב הנהוגים בשוק מטבעות הזכרון, בסוגריים המחירים שמשלמים הסוחרים למוכרי המטבעות:

הרצל 1960 — 270 דולרים (לעומת 220 דולרים שמשלמים הסוחרים למוכרי המטבעות); ויצמן, 1962, זוג מטבעות זהב בעריכים של 100 ל"י ו־50 ל"י — 800 דולרים (לעומת 720 ד' שמשלמים הסוחרים); בנק ישראל רגיל 1964 — 375 ד' (לעומת 325 ד'); בנק ישראל קשוט 1964 — 1,850 (לעומת 1,750); נצחון 1967 — 520 (485); ירושלים 1968 — 350 (295); שלום 1969 — 320 (280); שלח את עמי 1971 — 350 (280); כ"ה למדינה 1973 — הסט השלם המורכב משלושה מטבעות זהב בעריכים של 200 ל"י, 100 ל"י ו־50 ל"י — 650 (600); „מיני סט" של כ"ה למדינה בן שני מטבעות זהב בעריכים של 100 ל"י ו־50 ל"י — 300 (265); בן־גוריון 1974 — 400 (360); בונדס 1975 — 290 (245); ל' למדינה 1978 — 180 (140); שלום 1980 — 300 (255); דיבר־סינסקי 1980 — 290 (250); עם הספר 1982 — 320 (270); רוטשילד 1982 — 320 (270); קוראן 1982 — 210 (175); הגבורה 1983 — 480 (425); הרודיון 1983 — 190 (160); אחוה ישראל 1984 — 285 (235); קדריון 1984 — 300 (260); מדע 1985 — 300 (260); כפר נחום 280 (235); ומטבע אמנות, 1986 — 400 דולרים לעומת 340 דולרים שמשלמים הסוחרים למוכרי המטבע.

המחירים המהווים באינדיקציה בלבד, יפים גם בעיסקות חליפין בין אספנים ומשקיעים, בינם לבין עצמם, ללא צורך של מתווך.

ממ"ן השקיעה מיליון דולר בהרחבת מסוף המטענים לייצוא

חברת „ממ"ן", המפעילה את מסוף המטענים בנמל תעופה בן־גוריון, השלימה את הרחבתו של מסוף הייצוא בהשקעה של כ־1 מיליון דולר.

בנוסף להרחבה הותקנו במסוף מתקנים מיוחדים לטיפול במכולות אויריות בגודל של 20 רגל, הדומות לאלה המובלות בדרך הים.

שיקום ההתישבות החקלאית

מאת ברוך אדלר

ההתישבות החקלאית נתונה בשנים האחרונות במשבר קשה. זה נמצא עתה בעיצומו ובעבר כ־ים התוצאות השליליות שלו, המוצאות את ביטוין בהליכי תהליך ההפרדות בבענף המושבי, עד כדי נטישת ישובים. בקיבוצים מתבטא המשבר בחוירת רבה היום, תוך צימצום הסיכוי של הצאויה לא חיוניות תהיה של ביצוע תכניות פיתוח.

המשבר בחקלאות פוגע בכל ציבור החקלאים בארץ על ה־התארגנויות השונות, אם כי יש שוני באופי הקשיים ובהיקפם. החקלאות השיתופית, בעיקר זו המאורגנת במסגרת התאחדות האכרים, אינה סובלת כמעט כי ההסתבכויות של תנועת המושבים בהפסדים גדולים ברובם כתוצאה של הארגונים הכלליים שלה וארגוני הקניות האזוריים. עשרות מיליוני דולרים „נקברו" במוסדות פיננסיים שנוהלו בי רשלנות ובחוסר ידע בסיסי. רק צריך אין זה פה פסיק ויודע על ההסתבכויות נוספות של גופים כלכליים וצמודים הפסדים גדולים נוספים.

בהתישבות הקיבוצית נפגעו בעיקר התנועות שעסקו בעיסקי בורסה מפוקפקים, אם להשתמש בהגדרה זהירה, ובשוק הכספים ה„אפור". הקיבוץ הדתי לא עסק בכלל בנושאים אלה ולא שאף להתעשרות קלה ומהירה, המדיף להרוויח את לחמו ביגיע, בהתאם לאידיאלים שהיהו את ניצאי ריצון הקיבוץ. לא חסרו גם גורמים שליליים נוספים, דוגמת הצקות שליליים בקיבוצים, תגבורת קיקפים בימושבים לאריסים ערביים ועוד.

תיקון שורשי

לפתרון של הבעיות ההתישבות יש לציין כי הן סכות על חטא יהו פעולה לתיקון הצורים. עם זאת את מלואי האשמה במשבר החקלאות הם מטילים על המימשל, בעיקר זה של הליכוד, שעם עליתו לשלטון הלה, לדבריהם, ההדרדרות במשק החקלאי. עתה הם מפנים את תביעות הדרישות אל הממשל [illegible]

השבוע במשק

[illegible]

התכנית להצלת של החקלאים מוערכת במספר מיליארדי. בגורמא המספר הוא אשראי בי אין להתחזק בהפרת חובות כעיקרם ביבשו המושבים, אלא לבצע פעולה הגבלה. התכנית הציעה היא ה"הכלכלה" רבע כחוב ההתיישבותי במושבים. [illegible] ההצעה היא שההבטחה הוא 400 מיליון דולר. [illegible]

[illegible]

להצלת המשבר החקלאי אפשר להביא תוך חמש שנים להגדיל הייצוא החקלאי ההוי ב־250 מיליון דולר ו־300 מיליון דולר בתוצאת בעיקבות בתוצאה מכך הגדל הכנסת החקלאים ב־150 מיליון דולר מבלי להגדיל את מספר החקלאים.

לביצוע הדברים הנ"ל דרוש תקציב פיתוח והבירה לייצוא בסכום של 90 מיליון דולר לשנה ואיתו מבקשים החקלאים לכונן הצלתם.

יריד דירות נייד לעולים חדשים

הכל כהשבוע יער תם חדש בפסבבי יצרן יריד דירות נייד של קבלני ישראל במרכזי קליטה בכל רחבי הארץ, הבשבוע האחזן יהיה במבשרת ירושלים.

ביוזמת המשרד המאוחד לצבי הבניה ובדרכן הקבלנים הבונים בישראל ובחסות המחלקה לקליטה והעליה בסוכנות היהודית הוא בשתוך הקליטה עליה נערך השבוע יריד דירות ביחוד בבניה, בו בניצים הקבלנים והחברות הבונות את בהמכוני הקליטה ויצגם חומר ובשפות שונות על אפשרויות הדיור הבתאיות לעולים.

ל־2500 מבשההות השיהות במרכזי קליטה בישראל בצפון ועד בבאר־שבע בדרום יפנו הקבלנים חברת הבניה הצעות ביזמיות לרכישת דירה דוקא בישובים אלה.

בזמן, מתכננת להקצת לצבי במספר שביצוע הבנית בסבכניאת ביגדלת לעולים חדשים הבנית שבה יכולה משפחה עיילם בת 4 נפשות לקבל משכנתא של כ־44 אלף דולר. למשפחות גדולות יותר נתנת משכנתא גדולה יותר. למשפחות של 7 נפשות ו־מעלה יש אפשרות להגיע לסכי בנתאות בהקף של כ־67 אלף דולר.

מפעל תעשיה חדש נחנך בעפולה

מפעל „פוקרי" החדש לייצור מוצרים ביקיבנים, דבקים וב־דילים, נחנך באיזור התעשיה החדש באיזורהבד (בין עפולה לכפר תבור).

המפעל, שבאו מחצית שנות היסוד הוא בבעלות כלאה של קבוצת „מר", הועתק כאויר התעשיה נעמן בקריות, לנוכח הצורך להרחיבו, להגדיל כושר ייצורו ולהקים מתקני ייצור חדשים.

בהמפעל „פוקרי", כרדכי רחמים, נדרש כ־10 מיליון דולר הושקע במפעל, בעיקר בהקמת מתקני ייצור חדשים ובהנהגת שיטות ייצור חדשניות וטכנולוגיה מתקדמת, בחלקה ממוחשבת. מוצרי המפעל מיועדים לבניית ולאחזקת כבישים ודירות [illegible], לאיטום ולהלבנת גגות, לאיטום תת־קרקעי, [illegible] שיא ועוד.

יוכפל ייצוא מערכות התראה לאוסטרליה

ייצוא גלאים אינפרא אדום מתוצרת מפעל ויסוניק בבני־ברק לאוסטרליה, יגיע בשנה הנוכחית לכ־600,000 דולר לעומת 300,000 דולר אשתקד, על כך מסר מר יעקב קוטליצקי, מנכ"ל ויסוניק.

נציגות החברה באוסטרליה, חברת „אקספרס אלרם סופליס", זכתה בימים אלה בפרס המסחר לשנת 1985, שהוענק לה על־ידי ממשלת ישראל, על הידוק קשרי המסחר בין ישראל ואוסטרליה. להדגיש לא מכבר נבחרה חברת בת של ויסוניק בארצות־הברית, ליצרן השנה על־ידי התאגדות ארצית של מפיצים עצמאיים של מערכות התראה והגנת מבנים בארצות־הברית.

חברת ויסוניק, המתמחה בפיתוח ובייצור מערכות התראה והגנת מבנים, פיתחה סידרה של גלאים וחדשות לגלאי אינפרא אדום פאסיביים המתבססים על טכנולוגיות ייחודיות שהפכו אותה לגורם מרכזי בשוק מערכות ההתראה בעולם.

חיילים משוחררים יוכשרו לעבודה בענף הנעליים

בימים אלה נותמה עסקת יצוא בסך 700,000 דולר, לשווק של 75,000 זוגות נעלי סניקרס של „אליס" לארה"ב, עיסקה המגדילה בכ־30% את היקף המכירות של החברה בתחום נעלי הסניקרס — מסר אברהם גוולי, מנכ"ל „אליס", עם שובו [illegible] בין לאומית בענף [illegible] ההנעלה. התערוכה [illegible] מדינת ניו־יורק [illegible] ולראשונה השתתפה בה ישראל, בחסות מכון היצוא.

בימים הקרובים יחל א. גוולי במגעים להחשת קצב הבניה של המפעל החדש, בן ארבע קומות באיזור התעשיה בראשון לציון. במקביל ייבדק אפשרות להקים מפעל נוסף בעיירת פיתוח, ליצור נעלי סניקרס ליצוא. בכוונת מפעל „אליס" להעסיק במפעל החדש חיילים משוחררים, אשר יוכשרו ע"י משרד העבודה כבעלי מקצוע בענף ההנעלה.

מפעל נתבע לדין על העתקת חלק מיצרן מתחרה

שופט בית־המשפט המחוזי ד־[illegible] כיד אשר בצו מניעה זמני על חברת „פילקרי" ומנהלה אריה אמיתן להעתיק ולהשתמש בתבנית ביוחדות מאלומיניום, המשמשות בהתקנת מגביה־אויר למכוניות סובארו מדגם 1985 ו־אילך. בכך, נענה השופט לבקשתה של חברת „אלכס", היצרנית הגדולה בארץ למגבהי אויר לרכב, אשר הוגשה על־ידי פרקליטה עו"ד יהודה זהבי.

בהחלטתו קבע בית־המשפט, כי על פני הדברים נראה, כי הנתבעים העתיקו את ההושבת, שהיא פרי תיכנונה המקורי של חברת „אלכס", הפרו בכך את זכויות היוצרים, שיש ל„אלכס" בתושבות אלה.

בכירים בצבא ארצות־הברית יתדרכו יצואנים איך להגביר מכירותיהם לצבא

קולונל וויין דאוהאואר, נציג הרכש הראשי של צבא ארה"ב באירופה, ומגו מייקל מאריס, יגיעו ארצה לרגל „שבוע הרכש הישראלי־אמריקני" ויקיימו במסגרת השבוע סדנת־עבודה בנושא אופרטיבי: „איך להתמודד על מכרזי הצבא האמריקני?".

דוד אדמון, העומד בראש הועדה המארגנת של „שבוע המסחר" המאורגן ע"י לשכת המסחר ישראל־אמריקה, מוסר כי קולונל דאונהאוור המשמש גם כמפקד של הבסיס הלוגיסטי הגדול ביותר של צבא ארה"ב באירופה ואנשי ממלייתו, יתמקדו במסגרת הסדנה בשיקולים המנחים את מדיניות הרכש של הצבא האמריקני על אירגוניו השונים, ויתדרכו את התעשיינים הישראלים כיצד יוכלו להעמיק את חדירתם לשוק אדיר זה.

מייג'ר אלה, ראש פיקוד ב־משרד הבטחון, מדגיש כי רכישת הצבא האמריקני אינן מצטמצמות לציוד בטחוני בלבד, וכוללות רשימה ארוכה של אביזרים מגוונים ביותר. הוא מציין כי בשנים האחרונות הצליחו דווקא מפעלים קטנים ובינוניים בישראל להעביר את כושר הנחרות שלהם ולחדור לשוקי הצבא האמריקני, כמו: בתפעל ת.ב.ל. מצבו הבפקק צמוי ומי גומי לגלגלי טנקים, ומפעלי מזון בישראל שהקשרת בזרדים מצריכים עם השוקים האמריקני, ועוד.

ראשי „השוק המשותף" יקיימו דיונים עם המועצה הכלכלית

משלחת של המועצה הכלכלית־חברתית של השוק האירופי המשותף בראשותו של גרד מור תקיים שני ימי דיונים בארץ עם המועצה הכלכלית־חברתית המשותפת להסתדרות ולתעשיינים.

שאול בן שמחון, יו"ר הועד המנהל של המועצה הישראלית, סיכם עם עמיתיו את נושאי הדיונים שיתמקדו בעיקר ביחסי ישראל והשוק בכל הקשור לשיווק תוצרת חקלאית ותעשייה וגם בריבואים עקרוניים כגון המעלה שיטות להעלאת הפריון במפעלים קיימים, בדיקת יחידות תפוקה, מניעת הסיפת עובדים על ידי הוצרים בימים כסופם.

גרד מור, בעיא המועצה של השוק, יחד עם ריג'ת לואה הרי מהיר הכללי יאגון שנודע יפגשו לשיחות עם מוכ"ל ההסתדרות ובביא האחדות התעשיינים, עם שר החקלאות ועגנו ועם המחלקה הכלכלית של משרד החוץ.

אנשים ומעשים

●●● „סאויטקס קורפורישיין" הודיעה על פרישתם של פרדריק אורלה, תומס אונסדרג ולסטר קראנץ, כולם תושבי ארה"ב, ממועצת המנהלים שלה לנוכח הקשיים הגוברים והולכים בהשגת ביטוח חבות מנהלים. בהודעת הפרישה שלהם חזרו והדגישו את תמיכתם המשכה בסאויטקס ואת נכונותם להמשיך להעמיד לרשותה את עצתם ותמיכתם העסקית.

אפרים אריה, יו"ר הדירקטוריון והנשיא סאויטקס, ציין בדבריו תגובתו כי הוא מצר על הפרישה אך מקבל אותה בהבנה לנוכח המספר הגובר והולך של התביעות בעלי מניות המוגשות נגד דירקטורים של חברת ציבוריות בארה"ב ולנוכח הקושי הכללי של חברות אלה להשיג בסוי ביטוחי מתאים.

סאויטקס עוסקת בהקמת ועדה מייעצת אשר חבריה יעמידו לרשות סאויטקס, לפי בקשתה מפעם לפעם, מנסיונם ועצתם. לחברי הועדה המייעצת לא הוקנה כל סמכות בעניני ניהול או קביעת מדיניות של החברה. אורלה, אונסדרג וקראנץ הסכימו להצטרף כחברים לועדה.

✱

●●● במסגרת שירות ההודעות האלקטרוני הניתן בבנק לאומי, יוכלו מעתה לקוחות הבנק לקבל גם הודעות על ביצוע פעולות במטבע חוץ.

באמצעות שירות ההודעות מקבלים לקוחות בנק לאומי את ההודעות מן הבנק על פעולותיהם בפק"מ ותפ"ס, על העברות מחשבון לחשבון ועל התשלומים על פי הוראות קבע. ההודעות מופקות בשירות עצמי על ידי כ־520 מכשירי מידע לאומי בסניפי הבנק ו־32 מסופי בל"ל, במשך 24 שעות ביממה, והיתנות חינם.

✱

נשיא התמנה לחשב של „אירופקאר".

נשיא הוא רואה חשבון ובעל תואר שני במינהל עסקים מאוניברסיטת תל אביב. בחמש השנים האחרונות הוא חשב בחברת „מליה".

✱

●●● אריאל להב־הרצנו התמנה למנהל השיווק של אשר רובנטל בישראל ובאירופה. להב־הרצנו הוא מהנדס העשיה בעל תואר שני מאוניברסיטה אנסיאד — פונטנבלו, צרפת.

מנהל השיווק של אשר רובנטל, נועם קרא־עה, ירכז את שיווק מערכי הרובוטיקה והראייה הממוחשבת של החברה בארה"ב ובמזרח הרחוק.

✱

●●● יונה אשכנזי בן 35 מונה לחשב קבוצת „סולך", המונה שלוש חברות: „סולך תקשורת ומחשבים", „סולך שירותי תקשורת ובלדרות" — המספקת שרותי הקשורת ובלדרות ו„סולך משק חופים" — חברה המנהלת פעולות חקלאית עצמה בעיקר בתחום הוות ומהדרו.

יונה אשכנזי, שוזל את תפקידו בקבוצת „סולך" בתחילת אוגוסט, שימש בעבר חשב „קרנית" — קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים, ובחשב של חברת „במעשה המזירת פרופילים מפלסטיק בשנה האחרונה עבד בהושבה שיווק ושירותים של תורוזאן.

איש ה„צוותא"

(סוף בעמוד 3)

יכין אליעזר ז"ל) שנתפרסמו בתור בנעימי שירה וכבידה — ראינו לפנינו „רבי" במהדורה הדשה. בדירות שהתגורר בתל־אביב הוא דאג שהן יהיו בקומה העליונה — קרוב לגג, ששם אפשר לערוך מסיבות לכל עת בצוא, ביחוד היו מאור הגג בבורקים. שם התקיימה מסיבת פלוהיממלכה שהיא סעודת „דוד מלך ישראל חי וקיים". מסיבות אלה קוישו „אכוסישיה" ליסוד האגודה של צאצאי בית המלוכה לבית דוד.

ראשית פעולתו בארץ היתה בישה הבירכן להרבות של הפולל הכותל, ושם הוא כמצא חבר כלבבו — הנותן את פריו בעשו — את יוסף תדרם, עמם הוא שח אל יוסף: אתה כותב בבית ואני כותב בציבור.

כשהתכנה לסבבל משיר הדתות בצבווג של שייש זייע בתפקיד זה — הוא לא ישב באהורי המכתבה כדרכם של פקידים מבירים, וניצל את הכדל שכספר בהלקי ובנה עליו ממלכה של פעולות מרשימות. כדי להבב את הארץ על תושביה — הבציא שכבית מקודשים על אתרים שונים, שלא עברו בביקורת היקרי הארץ המקצועיים. לבשל, כשאנו נוסעים בדרך העוקבת הראשה לירושלים באמה צריבה ואשתאול אנו מוצאים ציון: קבר „דן בן־יעקב". לא הרחק מכאן — „כלא הורדוס". לאחר מלחמת ההתחיבות, בשהעיר העתיקה בידי הלגיון הערבי — ד"ר כהנא עשה „סיבובי הגיע לאתר הנקרא „קבר דוד" במכוך ל„עיר־ציון". האם זה מקום קבורתו של דויד המלך, נשאיר את זה לחוקרים — אומר ה„מכוזה", אך בינתיים נצמדים ל„בקדש־הקדושים" הזה הרבה מתפללים — המבקשים כוח להליכם ולהתלוות באצאיהם וקרוביהם, ובתוך כך מדליקים נרות. המקום הזה נבחר גם להנצחת קדושי השואה וכבר להיות זיכרון לעיירות היהודים בישראל, שעלה עליהן הכורת של הדיירלום — הנאצים והקרא „מרתף השואה". במקום הזה קבה גם „ישיבת התפוצות", ובנחרה עלייה־גג שממנה היה אפשר לצפות על העיר העתיקה, על הר־הבית ועל הכותל־המערבי. לתושבי צפון הארץ, כהנא כפתח את „מערת אליהו" באזור חיפה, ובעתה הוא „מצאו" „קבריהם של סבביה ואבמלין וכי קרבה באר־שבע „גילה" את „אשל אברהם" ועוד כהנה והד כהנה מצבות למסביר המוכיחות את הצבר היהודי הפשוט בארץ חבהה ומתוך כך הוא נוסע ב־לבות את אהבת הארץ של היושבים בה.

אגב, ליצני הדור הפיצו שמועה, כי הד"ר שרדך מחפש את מקום קבורתו של „הפרה האדומה", כדי לקיים שם כינוס על עפרא „עפרא לפומיה!"...

אני מניח, שרבים הם היודעים לספר על הד"ר שרדך ופעלו לותיו הענפות. קצת מכל אלה שכענו במסיבת ראש־חודש אלול על וותיקי התנועה במועדו ליד בית־הכנסת המרכזי של שיכון הפועל־המזרחי ברחוב סמאסס.

מנוחה הערב יצחק ורדי בוודאי כיוד בין דבריו על חודש אלול ובשמעתו ופעילי התנועה — הציג לפני הנוכחים הרצאה של בעל המסיבה, שהשמיעה במסיבר הראשון של מדריכי „השומר הדתי" שהתקיים ברמבורג התסכוכה לוורשה בשנת תרצ"ד. את ההרצאה רשם במלואה. כי מרכן ציון את מסע־ההרצאות עם הד"ר כהנא בסניפי „השומר הדתי" וצעירי מזרחי בפולין.

ישראל ערינר, שבירך בשם מתפללי בית־הכנסת בשכונה צפונית זו, קרא את אחת האגדות של ד"ר שרדך על „יצחק אומר הסליחות" (בהר־ציון). תחילה לא היה „מניין" ובשהיה מניין לא היה סליחות — על־כן התעצפו ב„ארבע כנפות הארץ"...

יוסף זבינוביץ מוכיר ארגון ותיקי התנועה בברכתו הזכיר את העבודה, כאשר כהנא היה ראש מרכז התרבות של הפועל המזרחי — קרא לפניו את תכניות הפעולות, בעת טיול ברחוב, שלא היה „הסר בהן אפילו פרט קטן. זבינוביץ עזר למהנא בארזות עפר מאדמות ארץ־ישראל, בתוך שקיות מיוחדות, כדי לשלוח ליהודי חוץ־לארץ. אחת הפעולות שנתחבבה עליו.

הנוה קופרשטיין, שבירכה בשם חברות ונותיקות השמירה את פעולותיו של חתן המסיבה, שלא גלאה מלהרצות בכל מקום ובכל עת שנקרא אליו. הדוברת ציינה, שבזכות השתדלותו של הד"ר שרדך — היא הועברה לשמש מורה בבית־הספר הדתיים, על אף הזובדה שהיא „מבוגרת" סמינר למורים חילונים. הסיפורים ששמענו היו רבים בערב ההוא ולקוצרים (ולמקצרים) יאמר: ה' עמכם...

הד"ר שרדך, שהשיב למברכיו, דיבר על סגולותיהם של שני חפצים: הפעמון והשופר. כסמלי חודש אלול, הבאים לעורר את הישנים מתרדמתם לתשובה. הפעמון היה מונח מכוון גדול לנפול בזרועות השנה בעבודת הקודש והשופר — מעורר להשובה, שקולו נשמע בכל בוקר מראש חודש אלול עד ה־תקיעה הגדולה במוצאי־יום־כפור, המעוררת לגאולה. תמן הדברים, אבל מוסר ההשכל שלהם עוד יהודה: ימים רבים בלבנו לאורך־ימים ושנים, — בשבע הרצאות ביום שבת ב„אהל־שם" וב„ביליה" בתא ד־בימות החול ב„מוריה" בירושלים ובחוג הרמב"ם. הן ימשיכו לעשות נפשות באמונת אומן ו־יקרבן לאביהם שבשמים.

כה לחי — הד"ר ש. ז. כהנא — שודך — איש הצוותא ה־חברותא.

✱

באתי מן אולם המועדון ה־גישה לי ב' דבורה, אלמנת ה־ד"ר אברהם אליצור ז"ל, חוברת בכותרת: „אושר ויופי — בסאון הבוייה". המאר היא תמונה מה־מרית ריאותנית, שסמה לה מסורת להעלות את הרמה המוסרית־רוחנית בישראל. מייסודי התנועה מאמינים, שמטרה זו תושג, כי אשר כל אדם בישראל יכוון את לבו (למי? — ביש) לחפש משמעות רוחניות לחייו, האז יזכה גם לחיים שיש בהם יותר סיפוק ואושר. על־כן אפשר לפרש הכ"ד גם בקריאה אל האדם (לפי ר"ת) הי"חפש בישמעם הוחנית".

קראנו ורשמנו.

מכתבים למערכת

יש להחרים את התוצרת של קיבוץ ה„פישפשוק"

„אילו יכולנו להתגבל על צפת כמנוף הציפור היינו רואים כיצד טירות עליה משלושת עבריה קריית הדנית, קריית חביד וקרת החסידי בר צלאב. קיבוצי „יהב" אהלי של חסידי צאנז הדוכן מלב ליבה של העיר הצהיקה התרבה ליטנוח".

והה עוד לא הכל:

„הייד זר הזוד בהודינה ניזר האר"י טופשע משלטים הבדיריים לו בצבריה ובאנגליה כי בשבת, אמור לשלשל מצלהו".

אולם, כמו בלעם בן בעור בשעתו, נאלץ גם העיתונאי הלז להודות על האמת:

„היהודים שהצליחו לאחר את היהודים ולגאול חלקים של הרובע מהזנחה הנוראה היו שוב ה־מוסדות החרדים. היהיכלה של חביד, של צאנז או של חסידי ברצלב לא גירשו איש ולא נישלו איש מרכושו. הם כיואו הללו ריק שהשלטונות ה־מקומיים השלטון הבריטי השלטון המשך עשרות שנים ללא טיפול נאות".

ובכן, העיתונאי רצה לקלל ונמצא מברך.

אני רק הבית על עיסוק פירסם ב„הארץ" מאמר אורכי הווה על פלישה ערבים ליצרת עלית, שכפי שאוכרנים שהוזים בה כבר בשלושים אחוז.

וכן לא קראנו כאצרים הרפים על רכישת דירות חבמים על ידי ערבים, שלפי הסכורצה נעשית בכספים שמקורים אש"ף, ובהתכנצפים אף דורשים להתנתק מדיחותה של עיריית תל־אביב.

כתיבה נגד השתלטות ערבים על נכבים יהודים, הדינו „גזענית", ואילו לקינן על יהודים דתיים דתיים גואלים את צפת בהבזחמה, גאולת רכוש נטוש ומניעת הזתלטות ערבית על צפת — היא, כבותרת המאמר ב„הארץ": „הגאולה השחורה"!

אברהם בר־אודיין
פתח־תקוה

✱

נפש יהודי מספר 2

לאחר „נפש יהודי" בבית־כדרישו של סובול זכינו לאחרונה ל„נפש יהודי" — בהדורה שניה. באמור בשם זה בהתיכתו של יצחק בן־נר הופיע ב„דבר" (11.8.86). המבקר נזכה להזכירה של אנשי שמאל שעדיין נותרה בהם „נפש יהודי הומיה". עצוב ש־דווקא מתגה המתנגד ב„יפה נפש" איבד את תחושת גרעין־הנפש ואת קו הבריחה לגועל נפש.

יצחק בן־נר מכנה את המתנהלים „כהתנהליים ולהתנתלים הוא קורא „המתנבליה". יהודים מתלמידים בים ביהודה ושומרון נהלת אבותיהם, ואסוציאציה העולה בתזהו של סופר עברי היא: „כתבולים"! האם גם למיישבי הגליל העצמים יאה תואר זה? הרי גם הם רצו „לקבוע עובדה" ולהתיישב בלב „אוכלוסיה ערבית צפופה"!

הסופר העברי כמשיך להשחית את השפה גם בהמשך מאמרו. הוא מתענג בציות שכותתים של לחיבגר, גאולה כהן, דניאלה וייס, ואליקים העצני. באפווה החילונית הוא כגרים את שמותיהם (גאור דניאלה, העצני־גראלהוייסביך...) כילד המשחק ב־חוזים... כך עשה סופר האמון על רגישות לשונית לאנושית.

אם המאבק משמעו ללעוג ולהכפיש את היריב בכל מחיר, אפשר לנהוג ביצחק בן־נר באותו אופן ב־דיוק. שם היה או „יבכה בן הועד" או „ערפאת אבו־נר"... האם זו הדרך לוויכוח ענייני?

יושב סופר עברי (המאמין בפתיחות ובהוסטיות ובהתסבים ועוד איזמים) ואינו מבין אלף בית של קיומנו כאן: מדוע אסור ליהודים להתפלל באיי? מדוע אסור לעשות זאת בלי שיעמוד מחסום מול פניך? והאם יהודי בניו יורק מתפלל כשמחסום מול פניו? מדוע התאצחוצות הזאת בזכות יהודים להתיישב ולהתפלל באיי? מדוע קל להבין רק ערבי המוהר על „אדמה קדושה"?

ההסתה נגד ההתישבות ביש"ע מקנה למטית כרטיס כבוד ב„מועדון הנאורים". להסתה הצטרף בשנה האחרונה דבר חדש במערכת „דבר": אוריאל בן עמי, שאהיה הם מקיסדי נהלל. ביקור ביריחו מוכה את היהודים בכותרת „רחוב הזונה הזהה" (10.8.86). את שדרות תוכייה למען ישיע הוא מכנה, הגדיבקים למען יהודה שומרון ועזה" (27.6.86). אנו מכירים את אוריאל, וצר לנו שאצה לו הדרך להיכנס ל„מועדון הנאורים". זו השיטה עתה: תוויות אשמה וסירסיר שמות.

האלו „יפי נפש"...

הרצל ובלפור חקק
מבשרת ציון

✱

מי יחזיר את סולם הערכים?

בהיותו נשיא, אמר שצריך להבחין בין מה שהעם דורש לבין מה שטובת העם דורשת.

החילוניות המתירנות בחילולי שבת בספורט, ב־בידור ובשווקים פוגעת באיכותו של העם הזה ומג־מיכה את כשרו הרוחני למכנה משותף רדוד ותמוך. איני שומע על צעדיו של השר נבון בעצירת ההידרדרות הנמשכת.

מהנדסים ומדענים יורדים לחו"ל בגלל שכר נמוך, אך שכרם של „אלילי ספורט" כרקיע שחקים בתש־לומים רשמיים של אגודות הספורט ובתשלומים נוס־פים, כפי הנראה של אוהדי האגודות.

במקום שבתות למנוחה ולקדושה, בתוך המשפחה או באולמי תרבות ודת, מפתחים אנו התרוצצויות ושידורים של „שירים ושערים" על גלויים של גלות מערבים; או, על מסעות לשווקים בניר־אליהו וב־מקומות אחרים.

מי יחזיר לעם הזה את סולם הצדיפויות הערכי הראוי לו? מי יגביה שוב את שיעור קומתו האיכותי של עמנו?

האם נוסיף להקריב עוד ועוד מחיי עולם על מזבח חיי שעה של „גלים קלים" וריקנות?!

ג' רחמן
בית שאן

✱

דעת תורה של מרן הראי"ה קוק

בהזדמנותי לקרוא את כתבתו של שכואל שניצר ב„עמודה" גליון מס' 12, גליון מיוחד שיצא לרגל ועידת התנועה הדתית לאומית.

וכך כותב מר שניצר: „מי שאמר שתלמוד תורה הוא מגן פיסי; אומר דבר שהוא בעליל מופרך וכוזב. מה שמגן עליו בפועל מפני פורעים ושונאים בנפש הוא העבודה שרוב היהודים האחרים אינם מאמינים בהשקפותיו".

יסלח לי מר שניצר הנכבד אבל מורה דרכנו הכהן הגדול מאחיו מרן הראי"ה קוק כתב בשנת צור"ת במכתב (הובא באגרות הראי"ה כרך ג') „...והכל מבבב הולך, על היסוד הגדול הזה שהצלחת המדינה ונצחון המלחמה עצמה קשורה הרבה בעבודה הרוחנית, שהיחידים שבבני המדינה לעבודת שמים מבשיכים את עבודתו הקדושה בתורה ובעבודת ה' הנחוצה להתקדש המיד בדבר יום ביומו. לא כן הלוחמים הכמים העוסקים בתורה הם הם בניינים של הארץ ועוזרים להצלחת הנשק הלאומי, לא פחות וגם יותר מכל החיל הלוחם, עכ"ל.

ויפלא איפוא כיצד מביא גליון השקפתי, דברים הנוגדים את דעת התורה.

ארי פונזלמן
תל־אביב

✱

תיקונים

ברשימתי „פגישות עם השיר והשירי" („הצופה, כ"ד אב, תשמ"ו) נפלו לצערי כמה טעויות דפוס, ואבקשכם לתקן אך ורק את הטעויות המקשות על הבנת הדברים.

צריך להיות: „פורש כפים, ראה מנגדי בחזון „שמה — אין באי".

צריך להיות: שכן הרבי הזקן — ר' שניאור זלמן מלאדי, הרי היטיב כבר להסביר באגרת הקודש שלו כיצד „עקב הידבקות והתקשרות הנשמות, סיבבו ר' הילוך החיות מגיעים למקום שיאם...

צריך להיות: שנים הדהדו בלבי השאלות...

ד"ר אריה בן־יוסף

חיים בצבריה

שמי שומרון

במוצאי"ש פר' „ראה" צפיתי, יחד עם הכמוני בית ישראל ב„מבט", המשבעבר בבתון ובאצר והממציד שקוראים לו „המשפשוק" שבקיבוץ בדיר־אליהו.

שבת קודש, כרשמת ברגל גאה על אדמת הלאום, במדינת יהודית, ע"י יהודים ואמבי בבע. נראה לי, כי ליהדות הדתית הלאומית, אסור ליבוד לסדר הזם על תופעה כתופעת המשרשוק הזו.

מכיוון שמדובר באנשים רחוקי מצע המוכנים ה־מורת כמה פרוטות עלובות לפגוע בציניות ובמצח נחושה בספר מקודשינו הנעלים ביותר — צריכים אנו להשיב מלחמה באותו המצב.

על הרבנות הראשית ועל מוסדות הדת אורים ל־פרסם אילו מפעלים קיימים בקיבוץ זה ומה הם מיצרים ועל הציבור הדתי פשוט להחרים כמפעלים אלה. ויותר מזה, מכיון שבתוכם הקיבוצית קיימת ערבות הדדית הרי כאה לעזור לקיבוץ הבושל המכשל — עלינו לראות את כל התנועה הקיבוצית אחת הקיבוץ בעל „המשפשוק" — אשראית לפשע. לפעמים אנו רואים בציבור הדלולי בארץ ובמיוחד בבני הקיבוצים — „תנועה שנשברה". אולם, כיום, כאשר לא כעסים כמותה זה הגיעו לדרך האמת, ומכיוון שמדובר בנושא כמו שבת שהוא בוודאי ידוע לכל אחד ואחד בכהנה הדלולי — אסור ל־מתנה הדתי להבליג. יש לנקוט צעדים מעשיים ולא להסתפק בדבורי נועם. יש בידי הרבנות הראשית ובידי הציבור הדתי אמצעים מתאימים לעקירת תר־פפה מבישה זו בעודה באבה, שאם לא כן — רבים וטובים בכחגנו יתחילו לשאול את עצמם בדבר יוסטר למדינה היהודית המאפשרת קיומה של תופעה מבישה ומחרידה זו.

פליאה המעוררת פליאה...

קראתי את מכתבו של ד"ר דוד הכהן בו הוא מביע פליאה שהקיבוץ הדתי לא הגיב על חילול השבת שנעשה על ידי ה„משפשוק" בקבוץ ניר אליהו.

פליאתו של ד"ר הכהן כל כולה פליאה. אילו קרא את העיתונים ב„הצופה" שאכן היה הראשון שהגיב על חילול השבת הבחוכיר היה מוצא, כי מזכ"ל הקבוץ הדתי יצחק פלגור לא רק הגיב על התופעה המאוחדת אלא גם פעל אצל מזכ"ל התנועה הקבוצית המאוחדת להרבצע מקדשיה בתורשת היהודית.

יתירה מזה, בנושא שעוד „הצופה" באותו נושא התפרסמו דבריו של מזכ"ל הקבוץ הדתי פיש בהם מחאה על הפגיעה בקדושת השבת וביחסים בין הדתיים לחילונים.

חבל שהכותב הנכבד הסיח את הדעת מכל אלה ובא למחות על דבר שלא היה ולא נברא.

י. לוי
פתח־תקוה

✱

„וישח אדם וישפל איש"

על חילול השבת בשוק הפשפשוק שבקיבוץ ניר אליהו איננו יודעים לבכות, כפי שבכה הרב זבולון חולי"ם זצ"ל בראותו יהודי עובד בשדהו עם סוס ומחרשה ביום שבת קודש. הוא בכה כי עמד וראה כיצד „וישח אדם וישפל איש".

כיצד זה עושה אדם בשבת דבר שניתן לעשותו בששה ימי המעשה? מדוע המיר כבודו ב־זולו? הרי עבד אדם כלי לחיות. אך אינני זה כדי לעבוד?

דבר אחד הוא כאשר קיבוץ מייצר מוצרי צריכה לצורך ובמכלה צורכים את המוצרים גם ריקנים החולים.

דבר אחד הוא כאשר קיבוץ פונה ומייצר שירות קיבוצי לעידוד ריקנות ומסחר של חול בשביל ריקנים הוללים.

ביותר מהבשיט מדוע לא כל שירות כלכלי ו„כל־כלי" כשר לבעלי עסקים.

ג' רהמן
בית שאן

✱

גם המצרים מחכים לרוטאציה...

במצב רב ההתפוכות בעניין הפגישה בין שמעון פרס, ראש ממשלתנו לבין חוסני מובארק, הולך ומתגלה כי זה דבר מתוכנן ע"י המצרים. למרבית הפלא גם הם מחכים לרוטציה, כי אז הם מקווים יתחילו הפגנות של 400 אלף של „שלום עכשיו" שילחצו לוויתורים לשם שלום, וכך ישיגו המצרים הרבה יותר בעד מילים יפות בלבד.

משום מה אין אנו שמים לב כי מאז הפיגוע ה־מתוכלים בקו 300 לא הפיגו המרצחים לנסות לבצע הסיפת מחיפה לשם מיקוח. דבר זה נובע בעיקרו מאי־הצלות המסיפה בקו 300 והריגת כל המחבלים הנוספים, וכתוצאה מכך הם גם לא שאפו עידוד.

עתה כאשר הקיבוץ הארצי אומר כי יש לו חובות של כ־600 מיליון דולר, מובנת ההתאגדות העיקשת הגבוהה שלהם להתישבות ביו"ש — משום הם רוצים שכל כספי המדינה, יעברו אליהם. לאחרים תישאר, ברוב חסדם, הזכות לתת.

נרעון פוקולפקי
תל־אביב

✱

אחדות הדתיים — חיונית

את היחס הקל של חילוניים אל ערכי הדת וקדשי האומה יש לראות כתוצאה מהפיצול ביהדות הדתית. זוהי המרגנייה של היהדות הדתית ששטן של פרוד ופילוגים מרקד בה. זו גם הסיבה של ירידה עצומה במספר חברי כנסת. גם היחס של חלק מהיהדות הדתית למדינה מהווה גורם לחילוניים להתרחק משורשינו ומקורותינו וממורשת עמנו. הנה היה יום העצמאות בשנת תשמ"ו. בבסאון של „אגודת ישראל", „המודיע" לא נזכר היום הזה שנעשינו עם חפשי בעצמו משוחרר. כי מי שזוכה ללב רגש ול־עינים פקוחות, לראות את גבורות ה' ונפלאותיו, ידע להעריך את יום ההיסטורי הזה שהוא יום גדול וכביר. בבסאון הנ"ל גם לא נזכרו התפילות המיוחדות שחיברה הרבנות הראשית לישראל, ושיש ל־אומרן בחלל ההודיה ביום זה. ועוד, באותו בסאון של אגודת ישראל לא נזכרו סקסי הזכרון לחללי צה"ל שמסרו נפשם על קידוש השם העם והמדינה, ועל הפיצול המתפיד תעיד גם עבודה זו שבעת דיון בישיבת הקרן לעזרה תרבות היהודית, הסתייגו נציגי „אגודת ישראל" מכמתן מילגות ל„ישיבות ה־הסדר" הנותנים כבוד ליהדות הדתית, והציעו שה־מילגות שציבות להינתן לתלמידי „ישיבות ההס־דר", יעברו ל„ועד למען החייל" ועוד. קיימים חוגים חרדים שהם שונאי המדינה, מסיתים נגדה, מכתימים את דמותה בעיני הגויים ובעיני יהודי חו"ל. אבל אולי היהדות הדתית היתה מאוחדת ומלוכדת, היתה יכולה להעביר הרבה נציגים ל־כנסת, זה היה משפיע למנוע חילולי שבת וחלול בכל הערכים והקניינים הדתיים הלאומיים.

חובת המציאות היא בראש וראשונה האחדות ב־יהדות הדתית. למען הרמת דגל המורשה הרוחנית שלנו ותקיפת קומתה.

ראובן פינגר
מגדיהום

✱

גרוע מבלעם הרשע

על נביא הגויים — בלעם בן בעור — אמרו חז"ל (סנהדרין ק"ה, ב'): „מברכותיו של אותו רשע אתה יודע מה היה בליבו. ביקש לומר שלא יהיה להם בתי כנסיות ובתי מדרשות, אמר: „מה טובו אוהליך יעקב"; ביקש לומר לא תשרה שכינה עליהם, אמר: „משכנותיך ישראל", וכו'.

כל זאת נביא הגויים. ואילו יהודי השונא את עצמו ואת עמו ושאינו מסוגל להסתיר ול־סלף דבריו, הוא שופך את שנאתו במאמר ארוך בשתון „הארץ" של יום ששי (29.8), תחת הכותרת: „צפת: הגאולה השחורה".

מה לא מצאנו בכתב הפלסתר הנ"ל? הכותב, בכה בהמשך שליש:

صورة عن الاصل

המפד"ל אינה ואסאל...

סגן שר החקלאות אברהם כץ עוז, איש התנועה הקיבוצית המאוחדת וחבר מפלגת העבודה „מודאג" פן תהפך המפד"ל ל„לשון מאזניים" ובנושאים עקרוניים תכריע בעד התנחלות יהודית באיו"ש ואי דיבור על שטחי א"י כיבושי.

חששותיו גברו, כך מסתבר לפי דיווח בעיתונות עם בחירתו של ח"כ זבולון המר כמועמד מטעם המפד"ל לכהונת שר הדתות במקומו של השר ד"ר יוסף בורג, האמור לפרוש עם ביצוע הרוטציה.

וכדי למנוע זאת מציע סגן השר כץ עוז, כי ח"כ זבולון המר, עם הצטרפותו לממשלה, יחליט מרצון „לעקר" את עצמו מהצבעות בנושאים מדיניים ובטחוניים השנויים בין מפלגת העבודה והליכוד.

הרהור? — הצעותיו אלה גובלים בחוצפה. המפד"ל הצטרפה לממשלת האחדות הלאומית. אגב שהיא יוזמה הקמתה, בלא לקשור את עצמה באחד משני הגושים לא ימין וגם לא שמאל. היא הודיעה לשמור על עצמאותה ולהתייחס לכל ענין לגופו שלא לבקש רשות מאחת משתי המפלגות הראשיות המרכיבות את הקואליציה הממשלתית. דבר זה מצא את ביטויו גם בהצבעות הממשלה אשר פעם עלו בקנה אחד עם מדיניות הליכוד, ופעם אחרת היו זהות לעמדה שנקטו שרי מפלגת העבודה בממשלה.

המפד"ל תוסיף לשמור על הקו העצמאי שלה, בהתאם למדיניותה ולמצע הבחירות שהציגה בפני ציבור הבוחרים. לא מפלגת העבודה תכתיב את מדיניותה, גם לא הליכוד יקבע דרך הצבעתו של נציג המפד"ל בממשלה.

השותפות הקואליציונית אינה הופכת מפלגה לבת חסות של מפלגה אחרת. גם מפלגה בינונית, או קטנה זכותה לשמור על עצמאותה. מי שבא לשלול זכות זו ממנה, סופו לפגוע ביסודות החיים הדמוקרטיים במדינת ישראל.

בכלל, מפלגה חייבת להיות נאמנה לדרכה. ואין זה סוד שהיהדות הדתית הלאומית דוגלת בהתנחלות רחבה ממדים בא"י, על פי תכנון מוקדם ובאישור הממשלה. היא גם שוללת את חלוקתה מחדש של ארץ ישראל על כל המתחייב מזה. עמדתה זו היתה ידועה למפלגת העבודה, עם הצטרפותה של המפד"ל לממשלה לא יחול שינוי בעמדה זו גם אחרי חילופי האישים הצפויים ליד שולחן הממשלה.

דמוקרטיה נבחנת ברוחב הדעת ולא ב„פיקוד" מדעת שלא להשתתף בהכרעות גורליות הנוגעות לעתיד העם והמדינה.

דעת הרוב היא הקובעת. מי שאינו מוכן לקבל דעת הרוב, אלא דורש לעצמו את הזכות לדעת מראש כיצד שר זה או אחר יצביע, עושה את ההפך מהמקובל במשטר דמוקרטי.

בהזדמנות זו יש להזכיר למפלגת העבודה, כי למרות ה„פריטטי" שנקבע בינה לבין הליכוד — לא קיים שוויון בינה לבין הליכוד במספר חברי כנסת.

קיצורם של דברים: בהסכם הקואליציוני שנחתם לפני שנתיים עם כינונה של ממשלת האחדות הלאומית, נקבע במפורש כי המפד"ל מצטרפת כסיעה עצמאית ולא חלים עליה כל אותם הסיכומים שבאו להגביל את „מפלגות הלוויין" שהתחברו עם שני הגושים הגדולים.

מן הראוי שסגן השר כץ עוז יזכור זאת, ומפלגת העבודה תימנע מלהתערב בעניינים הפנימיים של מפלגה הפועלת לפי המצע שלה. המפד"ל אינה ואסאל של אחד מ„שני הגדולים" — זאת היא הוכיחה גם במו"מ על הקמת ממשלת האחדות הלאומית.

מא"ן

מימוש לאחר עליות

מאת מרדכי זפט

מגמה מעורבת עם נטיה לירידות היתה אתמול בבורסה, לאחר שעליות השתלטו על המסחר שלשום. אתמול נקבעו 169 ירידות לעומת 107 עליות ו־112 ני"ע שנסחרו ללא שינוי בשער. המחזור הסתכם בכ־9,7 מיליון ש"ח, מזה 1,4 מיליון ש"ח במניות הבנקים שבהסדר.

אתמול בבורסה

סוחרים מ„מקורבי" הבורסה הדרימו היצעים למספר רב של מניות בתגובה לעליות שהיו שלשום. בכלל הבורסה „מתפצת כיווני" ואין צפוי שינוי מהותי לאחר הכיוונים, לבעס אם יהיו ארועים חיצוניים בולטים.

במניות ה„כבדות" להן נרשמו היצעים הם נקלטו בירידות מתונות עד כ־2%. ב־אי.די.בי. פיתוח, דיסק"ש וכלל תעשיות נרשמו עליות. כך גם בכלל אלקטרוניקה, בעקבות עלייה הדי"ו שהיתה בשער מניות חברת הבת בארה"ב. מקרנות הנאמנות והמתמחות במניות משך אתמול הציבור כמיליון ש"ח ומהקרנות הסולידיות כ־2 מיליון ש"ח.

לאגרות החוב הצמודות למדד היה עודף ביקוש של כ־5 מיליון שקלים. זה סופק בעליות מתונות. למניות ההסדר היה עודף ביקוש של כ־2 מיליון ש"ח והם הביאו לעליות עד חצי אחוז.

תנודות חדות ב„הופשיות": מיפ ומאיר עורא („קונים בלבד" בפעם השניה ברציפות), חמישה יוד (+10%) ואנדין 1,0 (+7,9%) — בעקבות העליה במחירי הזהב בעולם וכן — חמן (+10%), אליאנס (—10%), איקוגן (—15%), רפק 0,5 (—10%) וקריסטל שירדה אף היא ב־10 אחוזים.

הודעות הבורסה

● מנור — יונפקו אג"ח בהיקף 1,6 מיליון ש"ח.

● מ.ת.מ. — החברה תגייס בבורסה כ־2,5 מיליון ש"ח בהנפקת אג"ח וכן תנפיק כתבי אופציה.

● מליל מטבוליגיות — הפסד מתואם של כ־876 אלף ש"ח במחצית 86' לעומת כ־658 אלף ש"ח במחצית 86'.

● פריקלאס — החברה, בבעלות כימיקלים לישראל וחברות בת שלה, הגישה טיוטת תשקיף לגיוס 6,75 מיליון ש"ח.

● מינרב — חברת הבת חתמה חוזה נוסף בדרום אפריקה לבניית כ־480 יחידות דיור בהיקף כספי של כ־5 מיליון דולר. סך הכל חתמה החברה על חוזים לבניית 1200 בתים בדרום אפריקה בהיקף כספי של 20 מיליון דולר.

● מראויל — החברה חתמה על הסכם למכירת מניותיה ב„צפון אמריקה חיפושי נפט" להי"ה אלי מקבי ומיכאל בלומנל. נמכרו כ־458 מיליון מניות בנות 0,001 ש"ח לפי שער 290% וכ־36,4 מיליון מניות 0,005 בשער 190. התמורה כ־1,7 מיליון שקלים. הרווח הנובע למראויל מהעיסקה — 550 אלף ש"ח.

● ויישם — החברה מנהלת מו"מ מתקדם עם חברת השקעות אמריקנית להקצאת מניות פרטית ביישום בתמורה לכ־2,5 מיליון דולר.

שערי המניות

המניה	השער	השינוי בנקי	השינוי ב־%
אי.די.בי.	78510	+390	+ 0.5
איגוד	58350	+210	+ 0.4
דיסקונט א'	99550	+400	+ 0.4
מזרחי	* 32200		
ספנות 0.1	1132	—100	— 8.1
פועלים	53205	+ 25	+ 0.1
כללי	136300	+700	+ 0.5
בל"ל	34010	+150	+ 0.4
כימון 1.0	* 44820		
הבינלאומי	* 3550		
פי.בי.	3985	— 61	— 1.5
אדנים	15542	—158	— 1.0
לאור' מש' ש	5170	—150	— 2.8
פ"ת' מש' ש	1867	— 15	— 0.8
משכן ש	1999	—141	— 6.6
עצמאות	* 8690		
סח' רג' ש	13500	—450	— 3.2
בירב	6008	— 50	— 0.8
שלמון	387	— 10	— 2.5
לאור' תע' ש	* 6540		
הסנה ש	268	— 2	— 0.7
הפניקס 0.1	730	— 15	— 2.0
סקורימס	2600	—100	— 3.7
ציון 5.0	2060	+ 20	+ 1.0
דלק ש	3280	— 50	— 1.5
הראל 1.0	2691	+ 26	+ 1.0
שופרסל א'	5500	—100	— 1.8
אורדים	689	— 3	— 0.4
אפריקה 1.0	* 27700		
דנקנר	4620	+100	+ 2.2
נכסים	2730	— 50	— 1.8
גב־ים 0.5	2845	—130	— 4.4
הכי' הדש' ש	53350	—260	— 0.5
ישפרו	3535	—110	— 3.0
ישרס	* 23104		
כלל נדל"ן	* 380		
רסקו מ"ד	* 10900		
א ג ן	* 188700		
אורדן 0.1	8450	+ 50	+ 0.6
לודזיה 0.4	1167	— 16	— 1.4
פוליגון	* 9600		
כבלים	13100	—700	— 5.1
קופסי' מח 1.0	* 1910		
נחושתן 5.0	* 8881		
אליקו 0.25 ש	* 3200		
אלקטרה 5.0	* 9560		
כלל אלקטר'	2030	+ 50	+ 2.5
אי.פי.	804	— 12	— 1.5
דיבקים 5.0	1090	— 20	— 1.8
חיפה כימיק'	* 637		
מ ב ע	59700	—400	— 0.7
ים המלח	5478	— 60	— 1.3
טמרוכימיים	644	— 36	— 5.3
טרוסארום	* 12700		
מפעלי נייר	222900	—1600	—0.7
כלל תעשיות	1269	+ 9	+ 0.7
אי.די.בי. פית'	3900	+ 99	+ 2.6
אלרן ש	3300	+ 40	+ 1.2
חב' לישי 1.0	8098	+ 51	+ 0.6
אמפא	14500	—5000	— 3.3
טרולים השי'	5120	—280	— 5.2
דיס' השי'	* 2230		
מרווד השי'	15100	—450	— 2.9
ירדן	3550	—150	— 4.1
א"ז 0.5	* 1873		
צבה 0.5	* 5960		
פריון	3350	— 30	— 0.9
[illegible] נפט	13450	— 50	— 0.4

מספרים מחכימים

ו...מדאיגים

הסקר שנתפרסם בעניין תכיבותם של התושבים הערביים ביוש"ע באשר מוסיף להכות גלים. יש המבכים להפחית מחשיבותו ומהימנותו ויש שבעיניהם ראיות מוצקות כי הסקר מבטא את המציאות לאשורה, כפי שהיא משתקפת בחיי היום־יום שלה, אלה כן אלה מאשרים שהרוב המכריע תומך בארגוני המחבלים ורואה באש"ף את מנהיגו.

ראוי לציין כי אפילו אליאס פרג' — ראש עיריית בית לחם, המזוהה עם תומכי ירדן ונחשב כבן בית בחצרו של המלך חוסיין, אף הוא אמר אתמול בתשובה לשאלות, כי לדעתו אש"ף הוא היחיד המוסמך לייצג את הפלשתינאים ויאסר ערפאת הוא המנהיג של ארגון זה. במלים אחרות, אפילו המתונים שבמתונים למעשה מתיישרים לפי הקו של המחבלים.

בין ממצאי הסקר בולט פרט אחד שלא הוקדשה לו תשומת לב מספקת והוא: שסך הכל שלושה אחוזים מכלל הנשאלים רואים במלך חוסיין את מנהיגם. יוצא איפוא כי אין למלך השפעה מיוחדת על תושבי השטחים הנ"ל. לא זו בלבד, אלא כ־90 אחוז גם דוחים על הסף את ההצעה לקונפדרציה ירדנית־פלשתינאית ואינם רואים בה פתרון הולם לבעייתם.

בהזדמנות זו כדאי להוסיף שסקר דומה נערך לאחרונה ע"י אוניברסיטת תל אביב בשיתוף האוניברסיטה העברית בירושלים, וצ"פ התוצאות שהושגו — אומר פרופ' אפריים יער — הן דומות מאד לתוצאות הסקר שהתפרסם באל פג'ר.

גם מי שמתלוצץ ואומר כי סקר אין לו רגליים, חייב להודות שהפעם מדובר בסקר העומד היטב על רגליו ומבטא בצורה אמיתית את הלך הרוחות בקרב האוכלוסיה הערבית־פלשתינית.

אפילו אם נקבל את דברי אלה הטוענים כי רוב רובם של המרואיינים נמנים על הדור הצעיר — תלמידי אוניברסיטאות ומכללות, גם אז עלינו להתייחס אליו כאל דגם מייצג את הלך הרוחות בקרב ערביי יוש"ע ורצועת עזה. סופו של דבר — הם נותנים את הטון, הם המפגינים, הם אשר ימנעו מכל ערבי מתון להגיע להסכם העומד בסתירה להשקפת עולמם.

ועוד נקודה ראויה לאזכור: 60 אחוז מהנשאלים השיבו כי הם נושאים עיניהם למדינה פלשתינאית חילונית בכל חלקי א"י. פירושו של דבר: אלה אינם מוכנים להשלים עם קיומה של מדינה יהודית עצמאית.

וכשם שאותיות מחכימות — כן המספרים הללו יש בהם כדי להחכים את כל אלה הנוהגים להשליך את יהבם על מתינותו של המלך חוסיין ועל „פלשתינאים אוטנטיים" למען ידעו כי תקוותיהם אינן אלא חלום באספמיה.

עלינו לראות את המציאות כמות שהיא, כדי שנוכל להתמודד אתה כראוי.

מב"ש

תצפית

בהשתולל הרשע בעולם

כתב השבועון „טיים" בדיווחו על הרצח המחריד בבית הכנסת „נווה שלום" באיסטנבול מציין בפתח הכתבה, כי המחבלים פתחו ביריות בשעה שה„בעל קורא" קרא את הפסוקים: „צדק צדק תרדוף למען תחיה..."

באותם הרגעים נפסק פתיל החיים של למעלה מעשרים מתפללים שנשאו עיניהם לעולם של צדק ואורח חיים יהודי כפי שלמדו להכיר מפי אבות אבותיהם.

לפי התגובות המגיעות מבירות העולם, לא נראה כי אנו חיים בעידן של רדיפה אחרי הצדק והגנה על החיים. להפך, התגובות המתונות שהגיעו עד כה מוכיחות את ההפך מזה. זאת ביטא גם ראש הממשלה שמעון פרס שנפגש שלשום עם תושבי דימונה בציון 30 שנה להקמתה. „מיעוט תגובות תקיפות וחד־משמעיות חייב להדאיג את כולנו" — אמר מר פרס.

העולם — כאמור — לא הזדעזע. הוא עובר לסדר היום, על אף שהטירור מוסיף להשתולל ומדי יום ביומו מפיל חללים חדשים.

וככך במקום רדיפה אחרי הצדק אנו עדים להשתוללות הרשע ואין מי שיעצור בעדם של בני עוולה לבצע את זוממם.

האם יתעוררו מתרדמתם, כדי לעקור את הרשע מן העולם? — שאלה זו שואלים רבים. אך מענה אין. נוח להם יותר „לחיות עם הטרור", בפרט שעיקר פגיעתו היא ביהודים! אך בסופו של דבר גם הם ימצאו את עצמם ברשימת הנפגעים. אולם אז יהיה מאוחר מדי.

אש"א

לא לשגע!

בפגישתו עם ראשי האוניברסיטאות אמר ראש הממשלה, שמעון פרס: „אל תשגעו את הסטודנטים!"

פנייתו של ראש הממשלה התייחסה להחלטה שגיבשו ראשי המוסדות להשכלה גבוהה על גביית „פיקדון" בסך 1500 ש"ח מהסטודנטים תמורת „שימוש במתקני האוניברסיטאות" „פיקדון" זה, בצורת הלוואה שתנאי החזרתה לסטודנטים לא הוגדרו, גרמה מטבע הדברים לזעם רב בקרב התלמידים. יש להניח, שראשי האוניברסיטאות לא התכוונו באמת ובתמים לבצע את רעיון ה„פיקדון", אלא קיבלו החלטה זו כדי להסיר את רוע גזירת הקיצוץ בסך עשרה מיליון דולר. רעיון ה„פיקדון" גם התסיס את הסטודנטים וגם המחיש את המצב הכספי הקשה שאליו נקלעו המוסדות להשכלה גבוהה, ושהקיצוץ הנוסף יחמיר אותו עוד יותר.

יש לשער כי ההחלטה על ה„פיקדון" תבוטל אך היא כשלעצמה כבר השיגה את שלה. עובדה היא כי מאז הועלתה הוצאו הדיונים כדי לבדוק אם ניתן לבטל או לפחות לצמצם את הקיצוץ בתקציבי האוניברסיטאות. הפגישה עם ראש הממשלה היא סימן מובהק לכך. מר פרס הצליח בפגישה הצגה לפרוש את הקיצוץ על פני שנתיים, וצוות משותף של משרדי האוצר והחינוך והמועצה להשכלה גבוהה יבדוק את הדרכים כדי להתגבר על המשבר הכספי המעיק.

השאלה היא, מדוע כל הבדיקות והדיונים לא נעשו מלכתחילה. מצבן של האוניברסיטאות ידוע למשרדי האוצר והחינוך, ולפני החלטה על קיצוץ עשרה מיליון דולר מתקציביהן צריך היה לבדוק ביסודיות אם יוכלו לעמוד בכך. בקיצוצי תקציב צריך לבדוק מראש אם הם הולמים — בלי „לשגע" לא רק את הסטודנטים אלא גם גורמים נוספים.

יר"ש

אחר ארונו של הרב פרנקל זצ"ל

השמועה על פטירתו של הגרי"י פרנקל רבה הראשי של תל אביב יפו וראש אבות בתי הדין שקשה לה בנפיים הגיעה, מכל קצווי העיר ומעבר אחיות בישראל, באו לחלוק לנפטר כבוד אחרון, ואלפים רבים וכך יכולו לראות, עד כמה אהוב ונכבד היה הרב על ההמונים, בהם בלטו בני שכונות ופרברים, הזוכרים עדיין את הליכתו בהוצפם, והרם איחוד הלבבות, בין כל העדות והחוגים לרבות לזהמי השהתרות.

הסופדים בלוויה, עמדו על סגולותיו ומידותיו הטובות, למדנותו הגדולה ופקחותו שצמח עם העיר תל־אביב וכל אירוע שבה, היה מעניינו. היו שהזכירו את העובדה שהרב פרנקל הרבה לפקוד מעונם של רבים ליטול חלק בשמחותיהם ובסבלותיהם, חי את חוויותיהם ושותף היה ללבטיהם. השיא צבות סובות, לכל מי שנזקק לכך.

היתה, איפוא, באישיותו של הרב פרנקל, רבה של תל אביב, שבה צמח את צעדי הבראשית שלה, עם הגיעו ארצה לפני קרוב ל־60 שנה, דמות ייחודית של רב, מנהיג בישראל ואדם. היה מדור הענקים של רבני ישראל, שכמותם, כפי שאמר הרב הראשי הגר"א שפירא, הולכים ומתמעטים.

תל אביב, תזכור, את פועלו ומעשיו של רבה הראשי של הגרי"י פרנקל ואלה יונצחו, כפי שהבטיחו פרנסי העיר, במהלכה של הלוויה.

ח.פ־ן

מן המעיין

לא תוכל להתעלם וגו' (דברים כ"ב ג') זה שאמר הפסוק לא תוכל להתעלם אין להבין אותו בהשבת אבדה בלבד אלא הוא הדין בשאר כל הפרטים ושאר כל התועלת שביד האדם להביא לחברו או להסיר ולדחות ממנו את נזקה, הרי הוא חייב בכולם.

רבנו בחיי

נרשמו לנשואין

הרבנות הראשית והמועצה הדתית לתל־אביב־יפו

גבאי אורי בן מנחם (רוק) ישראל—ב"ב; סול'מאן שושנה רוזה בת יצחק (רוקה) ישראל—ת"א.

פלצי הלל אילן בן אברהם (רוק) ישראל—ת"א; יצחק אירים בת נעים (רוקה) ישראל—ת"א.

קלתיוזה אילן בן נחרוללה (רוק) איראן—ת"א; (קופרבאום) אנת בת יעקב (רוקה) ישראל—פ"ת.

הוטה אברהם בן לייב (אלמן) רומניה—ת"א; הרהביק (פולק) חיה בת שמואל (אלמנה) רומניה—תל־אביב.

ריבלין טל בן גדעון (רוק) פ"ת—ת"א; פליד נגה בת יואל (רוקה) ישראל—רחובות.

בן אור יוסף בן עמוס (רוק) ישראל—ת"א; בן יוסף גבריאלה בת שלמה (רוקה) ישראל—ת"א.

שטר מאיר בן מנשה (רוק) פ"ת—מושב; סחרוד אבלין בת רולו (רוקה) הולנד—מושב.

מאיר ברעו בן אברהם (רוק) פ"ת—פ"ת; כהן סיגלית בת יוסף (רוקה) ישראל—ת"א.

ודכר שאול בן ארין (גרוש) ישראל—חיפה; אוברונצקה ישראלה בת מוטל (רוקה) ישראל—הרצליה.

ליליק מקס ויקטור בן לזאר (רוק) אנגליה—נהריה; נאבינפר קמליה בת יהודה (רוקה) אירן—ב"ש.

ישראל ישראל בן עזרא (גרוש) ישראל—ת"א; מאיר אירים בת סליב (רוקה) ישראל—ת"א.

פירשטיין אברהם בן משה (רוק) ת"א—ת"א; אבטוב ליאורה קלרה בת ליאון אריה (רוקה) ת"א—תל־אביב.

זוילי חיים בן חיים (רוק) ירושלים—ירושלים; דולק לידיה אלסה בת גוטליב (רוקה) גרמניה—בת־ים.

דוד סימן טוב בן גאוג (רוק) ישראל—ב"ב; אליאס אביבה בת ראובן (רוקה) ישראל—ת"א.

מזרחי אילן בן אליהו (רוק) ישראל—ת"א; חניך צפורה בת ישראל (גרושה) ישראל—תל־אביב.

סל־מור אמיר (משה) אברהם (רוק) ישראל—ת"א; מילכיקר (לוי) חנה בת שבתאי (גרושה) ישראל—תל־אביב.

מזרחי אבי בן סנטו (רוק) ישראל—ת"א; עזרא אביבה בת יעקב (רוקה) ישראל—חולון.

כהן חיים בן שאול (רוק) ירושלים—ת"א; ברוך הלן בת ששון (רוקה) ישראל—ת"א.

אלמרוזי אברהם בן אסלן (גרוש) ישראל—ת"א; גרין (סרבולסקי) רבקה בת נסים (גרושה) ישראל—חולון.

פריזלר רון בן יוסף (רוק) ישראל—ת"א; מרוחם אורלי בת משה (רוקה) ישראל—חולון.

חזן זק בן שמואל סמי (רוק) טורקיה—ת"א; קוניז פלורה בת ציון (גרושה) אורוגואי—ת"א.

סבך אליהו בן יוסף (גרוש) ישראל—ת"א; שומרוני רות בת אברהם (רוקה) ישראל—ת"א.

נשר מנחם בן מיכאל (רוק) הונגריה—ת"א; קיין יהודית בת רזי (גרושה) הונגריה—ת"א.

פנחס משה בן יעקב (רוק) ת"א—ת"א; יעקב רות בת שלמה (רוקה) עדן—ת"א.

היקטר אמיר עקיבא בן דב (רוק) ישראל—ת"א; בן דוד אירים בת הרצל (רוקה) ישראל—ת"א.

פיכמן יובל בן משה (רוק) ישראל—ת"א; טיסנר מרים בת ינוש (רוקה) ישראל—בית־שמש.

דהדוב שמעון בן ישראל (רוק) ישראל—ת"א; אקילובה ויאולטה בת רומן (רוקה) רוסיה—יהוד.

ישורון משה יעקב בן פנחס (רוק) ישראל—פ"ת; בינצ'גר שרה בת נפתלי (רוקה) ישראל—ת"א.

מילס אריה בן יוסף (רוק) ת"א—ת"א; איזאק אוה בת יאנוש (רוקה) רומניה—כ"ב.

אשרוב חיים ארז בן פנחס (רוק) ישראל—בת־ים; כהן מרים בת יצחק (רוקה) ישראל—ת"א.

גרינטור־לבדוי יהודה בן חיים (רוק) קוסטריקה—ת"א; בילואוס נלי בת יעקב (רוקה) ישראל—ת"א.

רז (רוזיגאן) מאיר בן עזיז (רוק) ישראל—הרצליה; אגא אליהו זהבה בת אפרים (רוקה) ישראל—ת"א.

זרגרוב שמואל בן אהרון (רוק) ישראל—ת"א; יודי רחל בת משה (רוקה) ת"א—ת"א.

כגנזוף הלל בן אברהם (רוק) ישראל—בת־ים; לוי איר'ת בת זק (רוקה) ישראל—ת"א.

קריזף רונן בן יוסף (רוק) ישראל—ת"א; נתן ויקטוריה בת עבדאללה (רוקה) ישראל—ת"א.

סטלר קובי בן פנחס (רוק) ישראל—ת"א; לוי ורד בת אליאס (רוקה) ישראל—ת"א.

קורלנסקי אליקים בן יהושע (רוק) ישראל—ירושלים; קאופמן ידסא צביה בת שמחה בונים (רוקה) ישראל—ת"א.

סבגדה נתן בן אנדרי (רוק) ישראל—ת"א; חדד רינת יפה בת יוסף (רוקה) ישראל—חולון.

כהן משה בן מנשה (רוק) ישראל—ת"א; הייס גולדה נצבי בת אלכסנדר (רוקה) ישראל—ר"ג.

כהן מרדכי בן נפתלי (רוק) ישראל—ת"א; סלסאבה אורנה בת נעים (רוקה) ישראל—רה"ש.

ביטון מאיר בן שלמה (רוק) ישראל—ר"ג; עזרי נורית בת ניסן (רוקה) ישראל—ת"א.

מזרחי יעקב בן אליהו (רוק) מרוקו—בת־ים; אלקובי סימונה בת עמרם (רוקה) מרוקו—ראשל"צ.

רוקלין ליאיין בן כירטן (רוק) ארה"ב—ת"א; גולדדיין אלכסנדרה בת אברהם (רוקה) אנגליה—ת"א.

בן יאיר אלי בן דב (גרוש) חיפה—נהריה; סראיבה שושנה בת יהושע (רוקה) ת"א—ת"א.

בלסבלג אביר (משה) בן חיים (רוק) ישראל—רעננה; דן פתית בת יוסף (רוקה) ישראל—פ"ת.

תגיוב יחזקאל בן אריה (רוק) ישראל—בת־ים; בלולי זמירה שלום (רוקה) ישראל—ת"א.

ווסבבנג יוסף בן מרדכי (רוק) ישראל—ר"ג; גורובסקי ורד בת שמואל (רוקה) ישראל—כ"ס.

אליאב עודד בן זאב לואיס (רוק) ישראל—גבעתיים; כהן רחל בת יחד (רוקה) ישראל—ת"א.

אוחיון אורי בן אליאס (רוק) ישראל—ראשל"צ; כהן גלית מרגלית בת רחמים (רוקה) ישראל—חולון.

אוזילבי יצחק בן יוסף (רוק) ישראל—ת"א; עטיה עליזה (רוקה) ישראל.

חמד חיים ירון בן רענן (רוק) ישראל—ת"א; כרני גליה בת אליעזר (רוקה) ישראל—ת"א.

זבידה יעקב חי בן צבאה (רוק) ישראל—ת"א; פינטו רות בת אלברט אברהם (רוקה) ישראל—ת"א.

אל בוהר יוסף בן משה (רוק) ישראל—ת"א; מוסתוה אילנה בת מנשה (רוקה) פרס—ת"א.

קפירשטיין גל בן יוסף (רוק) ישראל—ת"א; אריה לאה בת שלום (רוקה) ישראל—ב"ש.

ברוך חיים צרלי בן יצחק (רוק) ישראל—ת"א; כהן נעמי בת רחמים (רוקה) ישראל—ת"א.

ליבמן יעקב בן משה (רוק) ישראל—נתניה; קרמזין חגית בת חיים (רוקה) ישראל—ת"א.

ויסלברג אייל משה בן הרברט (רוק) ישראל—בת־ים; מירון (רדזנברג) רויה בת דב (גרושה) ישראל—ת"א.

ויינגורדין מאיר בן ארנולד (רוק) ישראל—רה"ש; ישראלי בת־זקן חנה בת אלישע (רוקה) ישראל—תל אביב.

סהר אלחנן בן יחזקאל (גרוש) ישראל—ת"א; לוי נינה דומיניק בת ניסים (רוקה) מרוקו—תל־אביב.

פלמן ארז בן אברהם (רוק) ישראל—ת"א; ארנשטיין גלי בת עמיקם (רוקה) ישראל—ר"ג.

לרנר סם בן אלכסנדר (גרוש) ישראל—ת"א; צוריאל חנה בת נחמיה (רוקה) ישראל—ר"ג.

מוסקוביץ אביתר בן אברהם (רוק) ישראל—בת־ים; בן ידע צדי בת שלמה (רוקה) ישראל—ת"א.

דראמי אבנר בן צלאח (רוק) יפו—בת־ים; עודד יונה בת רפאל (רוקה) ת"א—בת־ים.

סנסולי יעקב בן מאיר (רוק) מרוקו—ת"א; גבאי אסתר בת יוסף (רוקה) ישראל—ת"א.

ויצגודל אליה בן סמואיל (רוק) בריה"מ—נתניה; דימנשטיין יכינה (ינה) בת שמעון (יקות'אל) (רוקה) בריה"מ—רחובות.

אנצר טני נעמן קלמן בן מאיר (רוק) ישראל—פ"ת; בן־יעקב סליה בת שמואל (רוקה) ישראל—ת"א.

שגיא נחמן בן יעקב (גרוש) פולין—כ"ס; כהנס (אדמה) רחל בת שלום (גרושה) פ"ת—פ"ת.

פרץ אפרים בן אשר (רוק) חיפה—נהריה; יוכ'ה בת שבע בת ציון (רוקה) ישראל—ת"א.

אביב (בן עבו) גבי בן ליאון (רוק) ישראל—ת"א; ליזר נשמר בת יעקב (רוקה) ישראל—ת"א.

אורן אשר בן שמואל (רוק) ישראל—ת"א; ביזנס אהבה בת פרץ (רוקה) ישראל—ב"ש.

לביא אברהם בן ציון (רוק) פרס—חיפה; סולימן דאוד מרים בת סולימן (רוקה) אירן—ירושלים.

צפריה עזרא בן ציון (גרוש) ישראל—ת"א; הראל שולמית בת צבי (גרושה) חיפה—חיפה.

יצחק משה בן יוסף (רוק) ישראל—בת־ים; כהן סגלית בת יוסף (רוקה) ישראל—ת"א.

לוי מאיר בן אליהו (רוק) ישראל—ת"א; עמית מיכל שירה בת יעקב (רוקה) ישראל—גני־תקוה.

ברמן יחזקאל בן זאב (רוק) ישראל—חולון; ויגברגר לאה בת שמעון (רוקה) ישראל—ת"א.

תיק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב יפו בקשה ליתן אישור להקלה להוספת יציעים ברח' אחד העם מס' 54 גוש 6939 חלקה 136 תיק בניין 3/008־041.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת והטלפון.

ההתנגדות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

עיריית חיפה
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
הדר ביאליק 3, חיפה
טלפון מס' — 04־640775
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה ע"י: משפ' באואר לאשר תוספת בניה בקומה ג', ברח' ברצי מס' 22 חלקה 25 בגוש 10764 כרמל.

הבקשה כרוכה בעודף שטח בניה של כ־2 מ"ר מעל למותר.

אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה'.

המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר יבוביץ
מהנדס העיר

למסדרי קידושין בארץ

הרבנות הראשית לתל אביב — יפו מבקשת להודיע לה אם סהר אלחנן ת. ז. 837828 בעל תעודת גירושין מס' 91240 מיום א' תמוז כ"ב נרשם אצלכם לנשואין, הנ"ל טוען, כי תעודת הגירושין שלו אבדה.

למסדרי קידושין בארץ

הרבנות הראשית לתל אביב — יפו מבקשת להודיע לה אם קיין בר־אין יהודית ת. ז. 6951566 בעלת תעודת גירושין מס' 70605 מיום כ"ב אדר תשל"ה נרשמה אצלכם לנשואין. הנ"ל טוענת, כי תעודת הגירושין שלה אבדה.

למסדרי קידושין בארץ

הרבנות הראשית לתל אביב — יפו מבקשת להודיע לה אם מזרחי [illegible] ת. ז. 859964 בעלת התעודת גירושין מס' 37778 מיום כ"ג סיון תשכ"ח נרשמה אצלכם לנשואין הנ"ל טוענת, כי תעודת הגירושין שלה אבדה.

למסדרי קידושין בארץ

הרבנות הראשית לתל אביב — יפו מבקשת להודיע לה אם גמש שאול שלמה ת. ז. 000095836 בעל התעודת גירושין מס' 69718 בירושלים מיום כ"ח כסלו ל"ה נרשם אצלכם לנשואין, הנ"ל טוען כי תעודת הגירושין שלו אבדה.

הרבנות הראשית — חיפה

מורן אילן חבי בן רוזן (רוק) ישראל—ק' מוצקין; כהן מרגלית בת יצחק (רוקה) ישראל—חיפה.

קבסה מרדכי בן מנחם (רוק) ישראל—חיפה; עבו רונית בת יעקב (רוקה) ישראל—חיפה.

ישראל אליהו בן נחום (רוק) ישראל—נהריה; ביטון סיגל בת רפאל (רוקה) ישראל—נתניה.

מקייס משה בן יצחק (רוק) ישראל—חיפה; שוסטיאל ורד בת שלמה (רוקה) ישראל—חיפה.

חנוכה מאיר בן יוסף (רוק) ישראל—חיפה; כנר דבורה דלית בת פסח (רוקה) ישראל—נשר.

שמול אליהו בן שמעון (רוק) ישראל—חיפה; מלכה ויקטוריה ויקי בת אריה (רוקה) ישראל—חיפה.

שליין אפרים בן יוסף לב (רוק) ישראל—חיפה; שדמי אורנה בת מרדכי (רוקה) ישראל—חיפה.

פרי חדש צמון בן מאיר (גרוש) ישראל—חיפה; אלקיים סוזן בת שלום (רוקה) מרוקו—נשר.

פוסטבסקי אורי בן מלך (רוק) חיפה—ת"א; קורא קלייר איזבל בת מיגורי (רוקה) בלגיה—קנדה.

רסנובסקי ערן ירחמיאל בן דוד (רוק) ישראל—חיפה; מזרחי סמדר בת יונה (רוקה) ישראל—טבריה.

אזולאי רפאל בן מרדכי (רוק) ישראל—חיפה; מרום סיגל מרים בת יעקב (רוקה) חיפה.

זלמנוביץ דוד בן יצחק (רוק) עפולה—ק' טבעון; קסלר עדינה בת מיכאל (רוקה) ישראל—חיפה.

שורץ פנחס בן חיים (רוק) ישראל—קבוץ העוגן; עמיסי עופרה בת יוסף (רוקה) ישראל—קבוץ העוגן.

חיות יונה צבית בן איתמר (רוק) ישראל—ק' מוצקין; ארגז ברכה בת בנימין (גרושה) ישראל—תל אביב.

פיטרוף משה אהרן בן יעקב חלף (רוק) ישראל—ירושלים; גריה מרים חיה בת אברהם יצחק (רוקה) ישראל—חיפה.

אדית יוסף הרוה בן יהודה (רוק) ישראל—חיפה; פלורודקר אסתי בת יוסף (רוקה) רומניה—חיפה.

סוטו מנחם בן ליאון (רוק) ישראל—חיפה; אבוטבול רבקה בת דוד (רוקה) ישראל—אשקלון.

כספי אייל בן חיים (רוק) ישראל—חיפה; מנחם שרה בת מנחם (רוקה) ישראל—עופר.

צור אלי בן חיים (גרוש) ישראל—ק' ביאליק; סאסו אילנה־סועד בת יעקב (רוקה) ישראל—חיפה.

קציר צבי בן חיים (רוק) ישראל—חיפה; לוי ורד פלור בת ששון (רוקה) ישראל—חיפה.

רונן גרשון בן משה (רוק) ישראל—אשקלון; בלסקי לאה בת אליאב (רוקה) ישראל—חיפה.

זוקניק מאיר בן יעיש (רוק) ישראל—צפת; סבג זמירה בת יעקב (רוקה) ישראל—חיפה.

ברגמן דורון בן יצחק (רוק) ישראל—חיפה; בוכסמן אורנה בת הרש (רוקה) בריה"מ—חיפה.

חכים אברהם בן יהודה (רוק) חיפה; שהם רונית בת צבי (רוקה) חיפה.

סולומון גבריאל אברהם בן שמציון (גרוש) ישראל—חיפה; בירן גלית בת גיורא (רוקה) ישראל—חיפה.

סיגל יואב משה בן יוסף (רוק) ישראל—חיפה; נוף אורנה בת גודמן שרגא (גרושה) ישראל—כ' הרוגים.

דוד עובדיה בן מנו (רוק) ישראל—חיפה; כהן נעמי בת מנחם (רוקה) ישראל—חיפה.

פורקוש יעקב בן צבי (גרוש) ישראל—חיפה; סימן טוב נעמי קרין בת צבי (גרושה) ישראל—חיפה.

אסולין שמעון בן מכלוף (רוק) ישראל—חיפה; פרץ צפורה בת שלום (רוקה) ישראל—אשדוד.

יוסף ציון בן יוסף (רוק) ישראל—חיפה; יעקוביאן שושנה בת אהרן (רוקה) ישראל—מעלות.

בן שושן מיכאל בן שלום (רוק) צרפת—חיפה; דנן חפציבה בת דוד (רוקה) ישראל—חיפה.

סביון אריה בן אברהם (רוק) ישראל—חיפה; דוותן חנה בת משה (רוקה) ישראל—חיפה.

סער משה בן יצחק (רוק) ישראל—חיפה; דנינו יעל בת יעקב (גרושה) ישראל—יקנעם.

נבו ישראל בן עזריאל (רוק) ישראל—חיפה; אוסטרוב מרימה בת מיכאל (רוקה) בריה"מ—חיפה.

עובדיה רפאל בן יוסף (רוק) מרוקו—ק' ים; חלמן שרון רויאל בת שמואל (רוקה) ארגנטינה—חיפה.

בירטון שמעון בן יוסף (רוק) ישראל—חיפה; לביא שרה בת יוסף (רוקה) ישראל—חיפה.

סיג יעקב בן אלברט (רוק) ישראל—חיפה; פלמה חנה בת מאיר (רוקה) מרוקו—חיפה.

אימה רפאל בן שמעון (רוק) ישראל—חיפה; כהן ענת בת שלומה (רוקה) ישראל—חיפה.

בן־חמו יהודה בן סימון עמרם (רוק) ישראל—חיפה; סבג אסתר בת נסים (רוקה) ישראל—מ. הירדן.

סבילו [illegible] מאיר צבי בן שמואל (רוק) [illegible]—ב' שבע; מנשה סבירה בת יצחק (רוקה) ישראל—טבריה.

גרשניק ליאוניד בן גריגורי (רוק) בריה"מ—ק' ים; שורצמן לודמילה בת יצחק (רוקה) בריה"מ—חיפה.

ליכטנשטיין יוסף בן יהודה (רוק) ישראל—חיפה; לאמפ רבקה בת אהרן (רוקה) ישראל—בני ברק.

אסיאס פנחס בן שלום (רוק) ישראל—חיפה; אדרי דבורה בת שאול (רוקה) ישראל—חיפה.

דימנט אהרן בן צבי (רוק) ישראל—חיפה; פיסר הקוה בת שמעון (רוקה) ישראל—חיפה.

שפרית שלומן בן אבנר (רוק) מרוקו—ק. אתא; אביטבול שולמית בת דוד (רוקה) ישראל—חיפה.

צמטן ציון בן שלום (רוק) תוניס—חיפה; כהן יעל בת מאיר (רוקה) ישראל—ק' ים.

בירגר אברהם בן יצחק אבריק (גרוש) ישראל—חיפה; קירזון בירזיה בת יצחק (גרושה) ישראל—חיפה.

כהן עמוס בן עבוד (רוק) ישראל—חיפה; מסרו יהודית בת רפאל (רוקה) ישראל—חיפה.

באוך איתן בן אורי (רוק) ישראל—חיפה; שניאור ניצה בת אביב (רוקה) ישראל—חיפה.

הרשקו חנן בן שלמה לייב (רוק) ישראל—חיפה; דיסקין פנינה בת צבי (רוקה) ישראל—חיפה.

תורינבז מיכאל בן חיים (רוק) ישראל—חיפה; כץ מיה בת מלך (רוקה) ישראל—חיפה.

בלכנר אילן בן דב (רוק) ישראל—חיפה; מנליס שירלי בת גדעון (רוקה) ישראל—נהריה.

שערי חליפין במט"ח

בנק המזרחי המאוחד בע"מ

שערי קניה ומכירה של בנקנוטים והעברות במטבע־חוץ ליום 9.9.86, עד למחרת בשעה 12.30 לעסקות ברוקרים עד לסך 1,000 דולר וביתר המטבעות עד שווי 500 דולר, יהיו כמפורט להלן:

יתוסף לשערים דלהלן יש לגבות עמלה בשיעור של 0.25%

המדינה	המטבע	יחידה	שער קניה (שקים והעברות)	שער מכירה (שקים והעברות)	שער קניה (בנקנוטים)	שער מכירה (בנקנוטים)
ארה"ב	דולר	1	1.4787	1.4972	1.45	1.53
בריטניה	לישט	1	2.2010	2.2286	2.15	2.28
גרמניה	מרק	1	0.7171	0.7261	0.70	0.74
צרפת	פרנק	1	0.2193	0.2221	0.20	0.23
הולנד	גולדן	1	0.6342	0.6422	0.62	0.66
שוייץ	פרנק	1	0.8791	0.8901	0.86	0.91
שוודיה	כתר	1	0.2130	0.2157	*0.20	*0.22
נורווגיה	כתר	1	0.2011	0.2036	*0.19	*0.21
דנמרק	כתר	1	0.1893	0.1917	0.18	0.20
פינלנד	מרק	1	0.2995	0.3033	0.28	0.31
קנדה	דולר	1	1.0668	1.0803	1.03	1.10
אוסטרליה	דולר	1	0.9012	0.9125	0.85	0.94
דרא"פ	רנד	1	0.6136	0.6213		
אוסטריה	שילינג	10	1.0169	1.0297	0.99	1.05
איטליה	לירה	1000	1.0413	1.0544	**0.97	**1.08
יפן	ין	100	0.9515	0.9634	0.93	0.98

* רק לגבי בנקנוטים בערכים של עד 100 כתר
** רק לגבי בנקנוטים בערכים של עד 10,000 לירטות
לגבי בנקנוטים בערכים גבוהים יותר יש לקבל את השער מהסניף לעסקות הנ"ל.

מגן דוד

טלפון חירום 101: ירושלים, בית־שמש, תל־אביב, חיפה, נהריה, עכו, חדרה, הרצליה, כפר־סבא, נתניה, קרית־שמונה, צפת, ראשון לציון, באר־שבע, אופקים, דימונה, ערד, אילת.

ירושלים — טל' 523133, בית־שמש — 811288, תל־אביב — 460111, רמת־גן, גבעתיים, בני־ברק — 781111, פתח־תקוה — 9231112, קריית־אונו — 344442, חולון — 803133/4, בת־ים — 585555/6, חיפה — 512233/4, נהריה — 923333, עכו — 979333, קריית־טבעון — 912333, קריית־ביאליק — 931401, חדרה — 721817, הרצליה — 063־22333, כפר־סבא — 541333, טבריה — 33222, קריית־שמונה — 067־90111, בית־שאן — 067־44334, עפולה — 065־93333/4, חצור הגלילית — 065־8722, קצרין — 067־36333, נצרת עלית — 067־61333, מגדל־העמק — 065־73333, רחובות — 065־4006, אשדוד — 054־451333, אשקלון — 055־51332/3, לוד — 051־23323, רמלה — 054־229133, קריית־גת — 054־221022, קריית־מלאכי — 051־881333, ראשון־לציון — 055־8233, שדרות — 942333, באר־שבע — 051־97074, אופקים — 057־78333, נתיבות — 923022, דימונה — 941033, ערד — 59333, ירוחם — 957222, מצפה־רמון — 80133, אילת — 88333, צפת — 059־72333, 067־30333.

שערים יציגים

להלן השערים היציגים ל־9.9.86:

סל	1.4907
דולר ארה"ב	1.4883
מר"ג	0.7206
לישיט	2.2132
פר"צ	0.2206
ין יפאני (100)	0.9551
פל"ה	0.6389
פר"ש	0.8837
כת"ש	0.2143
כת"נ	0.2023
כת"ד	0.1904
דולר קנדי	1.0762
דולר אוסטרלי	0.9105
רנ"ד	0.6214
פר"ב (10)	0.3480
שילי א"ס (10)	1.0243
לירה איטלקית (1,000)	1.0450
לירה אירית	1.9855
פוסה ספרדית (100)	1.1013
יחידת מטבע אירופית	1.5167
דינר ירדני	4.2417
לירה לבנונית (10)	0.3544
לירה מצרית	0.8111

בתי חולים

ירושלים: ביקור חולים (ילדים) הדסה עין כרם (פנימית, נשים, עיניים, א.א.ג.), הדסה הר הצופים (כירורגית, אורטופדית).
תל־אביב: רוקח (ילדים) איכילוב (פנימית, כירורגית).
נתניה: לניאדו.

בתי מרקחת

ירושלים: ירושלים, יפו 212, טל. 520073.
תל־אביב: לב העיר, אחד העם 59 טל. 613862, קופ"ח כללית, אמסטרדם 7, טל. 225142.
פתח תקוה: קופ"ח הכללית חיים עוזר, טל. 905271.
חולון: המרכז, ככר וייצמן טל. 845236, עין יהב, ציון יהב 4, טל. 884854.
נתניה: הנשיא, שד' ויצמן 36 טל. 22639.
חיפה: ק. אליעזר, ככר מאירהוף 6, טל. 511707.
ב"ב ר"ג: רבת יצחק, שד' ירושלים 96, טל. 777506.

בהגרלת הלוטו

בהגרלת הלוטו מס' 36 שהתקיימה ביום 9.9.86 עלו בגורל המספרים הבאים: 7, 21, 23, 25, 26, 29, והמספר הנוסף הוא: 27.

רדיו

קול המוסיקה

06.00 „שמע ישראל"; 06.02 צלילי בוקר; 07.07 בוקר טוב; 07.30 שחרית מוסיקלית; 09.30 קונצרט בוקר; 11.57 כנישים שיר; 12.05 דף הכנתר; 13.00 לבקשתכם; 15.00 מילון מוסיקלי; 15.05 בין חברים; 16.00 אבנים באולפן; 17.00 מוסיקה כאן ועכשיו; 18.00 מאולמי הקונצרטים בעולם; 19.30 הדמיונער לנוער המתבגר; 20.05 מאגדות יוון; 20.57 כנישים שיר; 21.00 אופרה של יום רביעי; 22.55 מילון מוסיקלי; 23.00 צלילי ליל.

רשת א'

06.00 „שמע ישראל"; 06.02 שירים לצעירים; 07.30 היו שירים; 08.05 הוגה; 09.05 השיר לא תם; 09.30 מפגש; 10.30 רדיו קל; 11.05 רגע של עברית; 11.10 השידור היומי לבתה"ס; 11.30 השכלה ודעת לכל; 12.05 מהודי המורה; 14.06 לבת הלבן והכל המתבגזין; 15.00 התהלופין; 15.55 מאוצר הספרים — סקירה; 16.05 מרפדון שעון הזהב; 17.12 מגישים שיר; 17.30 האוניברסיטה המשודרת; 18.06 ביהת ערב; 18.50 פרקי היום בתנ"ך; 19.05 שואל כעניין; 19.30 שירים לצעירים; 22.05 חבר מאותו מכבב.

רשת ב'

06.06 „שמע ישראל", „מה טובו אהליך יעקב" וסיכום המשנה היומית; 06.12 התעמלות בוקר; 06.22 לחקלאי; 06.30 סקירת מאמרי המערכת של עיתוני הבוקר; 06.53 אור ירוק; 06.57 רגע של עברית; 07.00 הבוקר הזה; 08.05 כוכב הבוקר; 09.05 ביקור ביום; 10.05 כל צבעי הרשת; 12.10 א"א ב־ב; 13.00 בחצי היום; 14.05 בת צחוק; 15.05 רגעי קסם; 16.05 שירים ושיעורים; 17.05 חדשות בענייני משק וכלכלה; 17.10 יומן כלכלה; 17.30 על מספרים ואנשים; 18.06 זרקור; 18.45 היום במפרי"ע; 19.00 היום הזה; 19.35 מוסף לענייני צבא וביטחון; 20.05 מבט לפולקלור; 21.05 שיר לדרך;

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות; 05.55 באופן מילולי; 06.05 צלילי בוקר; 06.30 פוקחים עין; 07.07 שבע אפס שבע; 08.05 בוקר טוב ישראל; 09.05 אי־לה בוקר; 10.05 הפסקת 10; 11.05 נכון לעכשיו; 13.05 להיום לתיאבון; 14.05 זו רק יומי; 15.05 פגישה יומית; 16.05 ארבע אחרי הצהריים; 16.54 באופן מילולי; 17.00 ערב טוב ישראל; 18.05 יעד בשידור; 18.45 מגולש; 19.05 פזמונים לכולכם; 20.05 מוסיקה נסר; 20.55 פינה המה ללבבי; 21.00 בבם להרחוה; 21.30 לילה לא שקט; 22.05 על הדבש ועל העוקץ; 23.05 לילה לילה; 23.55 שיחת חצות; 00.05 ציפורי לילה קלאסיות; 02.00 מבזק ידיעות; 02.05 לא רוצים לישון; 05.05 צלילי בוקר.

טלוויזיה לימודית

08.00 עד כאן; 08.03 שעת סיפור; 08.15 ארץ מולדת; 08.40 אנגלית י'; 09.00 מדעי הטבע (יסודי); 09.30 אנגלית ז'; 10.10 מדעי הטבע י"י; 10.30 הגיל הרך — פרפר נחמד; 11.00 חשבון ד'; 11.15 אנגלית י"א־י"ב; 11.30 קשת וענן; 12.00 אנגלית ח'; 12.25 אנגלית י"; 13.00 מדעי הטבע (על יסודי); 13.30 גיאוגרפיה; 13.45 משפחה ביפאן; 14.00 עד כאן; 14.03 עד כאן; 14.15 מנהרת הזמן — החיפשים; 15.00 האוניברסיטה הפתוחה: ההזון השקספירי; אמנות בעידן הטכנולוגי; 16.00 פרפר נחמד — נייר; 16.25 פיצר חים; 17.00 ערב חדש.

טלוויזיה כללית

17.30 האוצר האגדות: שלגיה ושבעת הגמדים; 18.30 קיצור החדשות (ע.); 18.32 על ספרות יהדבית; 19.00 בקו הבריאות; 19.30 חדשות (ע.); 20.00 כותרות מבט; 20.02 משהו מהסרטים; 20.30 זהות יהודית בבית־ספר ממלכתיים; 21.00 מבט לחדשות; 21.30 מוקד; 22.05 אוטלי; 23.30 פוסטר של יום; חדשות.

הצופה
עיתון יומי
HATZOFE
DAILY

המו"ל: הצופה בע"מ. העורך: משה קישון. מערכת ומנהלה: תל־אביב, רח' המסגר 66. טל' 336056, ת"ד 2045, חשבון בנק הדואר 441144 ● סניף ירושלים: רח' בן־יהודה 3, ת"ד 1148, טל' 234910־02 ● מברק טלפון: 639524־02 ● סניף חיפה: רח' ארלוזורוב 3, טל' 663628־04 ● דפוס העשור בע"מ תל־אביב.

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולסגנונן

איגוד לשכות המסחר:

בלעדי רפורמה במיסים לא תהיה צמיחה כלכלית

הצעות האוצר: תיקונים קוסמטיים חסרי משמעות

נשיא איגוד לשכות המסחר, דן גילרמן אמר, כי כיום יש לממשלה עצה ברורה בלתי חוזרת לבצע רפורמה אמיתית שתוביל להצלת את משק המים על פסים חדשים. [illegible]

בגילרמן אמר, כי בשבועות האחרונים התקבלו באיגוד לשכות המסחר עשרות פניות של אנשי עסק בכירים והמבקשים ביצירתה שתציע איגוד לשכות המסחר. [illegible]

כינוס דיינים נערך בכינר

[illegible]

חודשה אספקת המים לבית־החולים בצפת

[illegible]

עיריית עכו מכשירה בתי־כנסת לימים הנוראים

עיריית עכו החלה אתמול להכשיר את 64 בתי הכנסת בעיר לקראת הימים הנוראים, כדי שיוכלו לקלוט את אלפי המתפללים שיפקדו אותם בחגים. [illegible]

שינוי תנועה בדרך הרצליה

עיריית תל־אביב—יפו מבצעת עבודות תיעול ושיקום בדרך פנחס רוזן (הרצליה) [illegible]

מטוס „ארקיע" נחת נחיתת חירום ב„בן־גוריון"

[illegible]

הוציא את 8 ילדיו מבית הספר בגלל אי יכולת לשלם

כמה מהם סולקו לאחר שלא שילמו תמורת השאלת ספרים ולכן העדיף האב להשאירם בבית

[illegible]

משלחות נוער מתל־אביב תבקרנה להבא גם בטורקיה

מאת חיים פיקרש — סופרנו בתל־אביב

[illegible]

פרופ' מיכאל אלבק, נשיא אוניברסיטת בר־אילן, מברך את מתתיהו אדלר עם פרישתו לגמלאות מתפקידו כסגן נשיא האוניברסיטה. יושבים מימין לשמאל — פרופ' אברהם קראוס, הרקטור; ד"ר ... ; מתתיהו אדלר; ... (צילום א. הדר)

מתתיהו אדלר במסיבה לציון פרישתו מ„בר־אילן":

זכיתי להיות שותף בבניית יצירה שהיא בעיני בבחינת „מקדש מעט"

[illegible]

משק המים חסך 137 מיליון קוב מאפריל עד אוגוסט

אם תישמר הרמה יגיע החיסכון ל־270 מיליון קוב

משק המים במדינה חסך בחודשים אפריל עד סוף אוגוסט השנה 137 מיליון קוב מים, כתוצאה מהצעדים שננקטו [illegible]

איך הצדקה להקצאת מחירים

[illegible]

גזי חקק יוסגר מהולנד

העציר גזי חקק, שנעצר על ידי משטרת אמסטרדאם לפני כשנה בחשד בפרשת סחר בסמים, יוסגר בקרוב השבוע לישראל.

[illegible]

ייתכן סיום פרוייקט נתיבי איילון בשנתיים

פרס מציע ללוות 25 מיליון מרשות הנמלים

ראש הממשלה כינס היום ישיבה שהוקדשה בנושא פרוייקטים גדולים בענף הבנייה. [illegible]

מגזין ראשון לחיילים הופק בסרט וידאו

כולל בין היתר: אנציקלופדיה לתולדות ארץ־ישראל, שיחה עם רופא צבאי, שאלות נושאות פרסים, ועוד

[illegible]

שר המשפטים יכריע אם להסגיר לצרפת את ויליאם נקש באשמת רצח

רצח ערבי בצרפת על רקע סכסוך בין בעלי מועדוני לילה

ביהמ"ש העליון דחה ערעורו של נקש על החלטת המחוזי כי הוא בר־הסגרה

[illegible]

הרבנות הראשית לישראל

הודעה

ועדת השמיטה שליד הרבנות הראשית לישראל מודיעה בזה לכל הרבנים המקומיים, המועצות הדתיות, ועדים דתיים ולכל החקלאים, לשלוח בהקדם את טופסי ההרשאות לשנת השמיטה עד ליום ט"ו אלול תשמ"ו.

כמו כן מבקשת הועדה להודיע כי ניתן לרכוש את כל החוברות הבאות:

1) מדריך לחקלאי לקראת שנת השמיטה — בסך 3 ש"ח

2) מדריך לגינות נוי — בסך 1.5 ש"ח

המבקשים לרכוש את החוברות הנ"ל, יפנו טלפונית לועדת השמיטה. טלפון: 02-244785, 02-2 0676.

ועדת השמיטה

ירושלים

מפעילה אגודת „מוריה" להפצת הדת

[illegible]

משרד התקשורת • השירות הבולאי

לתשומת לב מנויי השירות הבולאי

לרשותכם 4 כרטיסי כניסה ללא תשלום לתערוכת הבולים הלאומית „נתניה 86", שתתקיים באוקטובר השנה.

את הכרטיסים תמצאו בחלקו התחתון של החוזר המתייחס לבולי מועדים התשמ"ז וגליון המזכרת לתערוכת הבולים הלאומית „נתניה 86", אשר נשלח אליכם לאחרונה יחד עם הודעת התשלום.

הודעה

על פי סעיף 48(ב) לפקודת החברות (נוסח חדש) התשמ"ג—1983

מעונות בצלאל בע"מ ח.פ. 2564

הודעה על אסיפה כללית שלא מן המנין

ניתנת בזה הודעה לכל בעלי המניות בחברה כי ביום 21.9.86 בשעה 12.00 תתקיים במשרדי של עוה"ד יהונתן ... בחיפה, אסיפה כללית שלא מן המנין של החברה.

על סדר היום:

1. קביעת מספר המנהלים ומינויים.
2. קביעת מקום למשרדה הרשום של החברה.
3. אישור בדיעבד של פעולות החברה ביחס לחלקה 191 בגוש 10869 (רח' בצלאל 24 א', חיפה) (להלן: „הנכס") ...
4. ביטול סעיף 9 בתזכיר החברה ... 1555/44, 1558/44 + 1559/44.
5. ביטול זכות הבעלות של החברה ...
6. דו"ח שנתי.

אם תוך חצי שעה מן המועד שנקבע לתחילת האסיפה הנ"ל לא יהיה מנין חוקי, תדחה האסיפה לשבוע הבא ...

יהונתן ... עו"ד

הרבנים הראשיים לישראל וחברי מועצת הרבנות הראשית לישראל

מבכים את הסתלקותו של האי גברא רבא הגאון מוהר"ר

הרב יצחק ידידיה פרנקל זצ"ל

חבר מועצת הרבנות הראשית לישראל ראב"ד והרב הראשי לתל־אביב—יפו

הרבנים הראשיים לישראל וחברי המועצה משתתפים באבלה ובצערה של המשפחה הכבודה ולק"ק תל־אביב—יפו

שולחים תנחומים שלא יוסיפו לדאבה עוד ובנחמת ציון וירושלים ימצאו ניחומים

הרבנות הראשית לישראל

השר לעניני דתות

המנהל הכללי / הנהלת בתי הדין ועובדי המשרד

משתתפים באבל המשפחה ושולחים תנחומיהם בהסתלקותו של

הרב יצחק ידידיה פרנקל זצ"ל

הרב הראשי לתל־אביב—יפו וראש אבות בתי הדין

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד

שר הפנים

מתאבל על פטירת

הרה"ג יצחק ידידיה פרנקל זצ"ל

הרב הראשי לתל־אביב—יפו וראש אבות בתי הדין

ומביע את תנחומיו למשפחה האבלה

אוניברסיטת בר־אילן

הפקולטה למדעי היהדות / המחלקה לערבית

משתתפים בצערה של הסטודנטית

רינה ניסימה ומשפחתה על מות אביה הי"ד

שנרצח בידי בני עוולה באיסטנבול

בנחמת ציון וירושלים תנוחמו

המורים, העובדים והסטודנטים

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 — מרחב תכנון מקומי ... הודעות על הפקדת תכניות ושינויי תכניות (עיריית חיפה, מחוז תל־אביב, ירושלים, כפר־סבא ועוד) [illegible]